

АРХИВ ВОЈВОДИНЕ

АГОРА

БИБЛИОТЕКА
ПОСЕБНА ИЗДАЊА

Главни и одговорни Уредник
Небојша Кузмановић

Технички уредник
Татјана Џавнић

Copyright © 2009 Небојша Јеврић

Copyright © 2025 за ово издање, Архив Војводине

Copyright © 2025 за Србију, АГОРА

Ова публикација се у целини или у деловима не сме умножавати,
прештампавати или преносити у било којој форми или било
којим средством без дозволе аутора или издавача, нити може
бити на било који други начин или било којим другим
средствима дистрибуирана или умножавана без одобрења
издавача. Сва права за објављивање ове књиге задржавају аутор
и издавач по одредбама закона о ауторским правима.

НЕБОЈША ЈЕВРИЋ

ЛУДА КУЋА

жуће јодине

Нови Сад, 2025.

ЛУДА КУЋА

„Луда кућа” је на kraју града. У блоку 45. До ње воде сви трамваји што на Нови Београд иду. Аутобуси 73, 95, 94, 601 и остали троцифрени. На фасади мурал др Дабића.

На зидовима су слике неподобних Срба. Неподобни су гости, а неподобан је и газда Томаш Ковијанић. Има у њему два метра. Дурмиторац је. Кад викне, чује се до врха солитера. За сваки случај, држи поред ноге од астала мегафон. Па, кад политичке дискусије о квалитету домаће рачије (доноси је певач народних песама Нешо Лутовац, чувен по „Мостовима на Морачи”) постану прегласне, газда Томаш викне у мегафон и нема тога политичког става који може да се чује.

Откад су, декретом надлежних, укинути и пострадали, као жртве транзиције, локали српског „Бермудског троугла”: „Липа”, „Шуматовац” и „Грмеч”, седим у „Лудој кући” са добрым и незамерним комшијама, ближим од кошуље.

„Кафана је”, рече, једном давно, Добрица Ђосић, „једина српска демократска институција”.

Зато је и уништен београдски „Бермудски троугао”.

Да се не окупљају новинари, што их је заобишла лустрација и откривају теорију завере.

Јер, ко зна кад ће шта смислiti докона новинарска братија. Ту прикуче они млађи, слушају приче. Залуд смо их код Сороша у школе слали, кад све забораве, слуша-

јући такве какви су били Брана Петровић, Васа Поповић или вазда неподобни Гробаров.

И ко зна коме је тај покојни Петровић кључеве од Пандорине кутије оставио.

Седимо тако и шичемо на власт.

„Да је власт од Бога, Тито би још био жив”, добацује Миленко, металостругар, бркати делија, уверен да је њего-вог директора сменио управни одбор зато што је одбијао да им исплаћује месечне донације од четрдесет хиљада динара.

Бата Капетан долази чак из Кумодраже.

Бата, наравно, није обичан капетан, већ официр римованог пука „Сава Савановић”. Од Либера Марконија наследио униформу. Ред у локалу пуном локатора – преживели бомбардовање, заводи келнер Мића, бивши фудбалер у пензији, уједно и безбедњак у римованом пуку „Сава Савановић”.

„Седи ди си, за боље и ниси”, тешимо се.

Овде никоме није јасно што ме не воли дебела Соња Сорош и четири јахачице. Никад стипендију „Сорош” фондације нећу добити.

А, ако ћемо право, дебело сам је заслужио.

Направио сам у фабрици на Илици окlopни бицикл и на њему успешно ратовао по илицанским кафанама. По буљук деце трчао је за мном.

Украо сам два пршута и један тенк на Мокошици.

Успешно сам се спрдао са својим делом и светлим традицијама наше револуције, те сам због тога више пута затваран за земана Титовога. Тим послом сам наставио да се давим, са Гогољевим путним налогом у цепу.

И како онда да очекујем да за мном плачу Жене у црном, некоме у Парламенту, некоме у „Лудој кући”.

Луга кућа

Тако ти је то, добри мој комшија, ближи од кошуље.
Битно је да свако зна где му је место.

ТИТОВА НОГА

Верујем Чедици још откад је овај на телевизији изјавио да ће очистити српску цркву.

Лепо је Чедица – узгред, мој утисак месеца – обећао пред камерама телевизије да ће очистити цркву од свештеника који су помагали напађеном српском народу у Крајини и Српској.

Крстио сам се десном и левом, палио свећу и распити-вао се код Благоја по „Лудој кући” да ли је истина шта човек прича. Да ће он, Чедица, којем је Легија лупао чвоке, а онај из Шилерове га љубио, ако дође на власт очистити цркву од друштвенополитички неподобних свештеника.

Такав делија нама треба. Одмах, са десантном групом, заузети црквени суд, распустити судије и судско веће и до-вести четири јахачице да суде поповима, са Харадинајем на челу судског већа.

Море, ту је и патријарх крив.

Замислите те дрскости! Српски патријарх је изашао на гласање!

„Они што заговарају толеранцију управо су ти који је угрожавају , постају нетolerантни и све више подстичу нетрпељивост”, пише у свом првом роману „Париска ме-нажерија” Дејан Мак.

Пије се кувана ракија у „Лудој кући”.

Мојсије, бивши пијанац, пије Даркину кафу из шоље за млеко: предлаже да се Чеда извезе у Црну Гору и да та-

мо среди све расколе црквене. Дошао је Мојсије, пре тридесет година, из Црне Горе и заборавио да се врати.

„Није лијепо да Српска православна црква у Црној Гори има руку Светог Јована Крститеља, мошти Светог Петра Цетињског, манастир Острог и толике светиње, а да Црногорска Мирашева нема ништа.

Зато би требало добро искористити Чедине међународне везе. Да се пошаље на службени пут у Словенију, те да пазари од Словенаца ону ногу, што су Јосипу Брозу Титу одсекли у Љубљани.

Да се код Златарне Цеље наручи златни ковчежић, те да се, уз оружану пратњу, опремљену пушкама 'Горење', довезе авионом у ЦК Црне Горе, уз све почести. А онда да се преда на чување митрополији Мирашевој.”

„Добра ти је ова, Мојсије”, каже Томаш и наручује туру за целу кафанду.

Опасна испарења куване ракије шире се над Новим Београдом.

„Само све по закону да буде. Да се свим Србима суди. Криви да одговарају, а остали по кратком поступку”, храбри их Грубан Малић. Магарца свезао иза „Луде куће”.

У задимљену кафанду гвири, не усуђујући се да уђе, Млађан Динкић, са беџом: „Чедо, ожени ме!”

ЧЕДИНЕ ЗЕБРЕ

Да ли се још сећате Чедине зебре?

Ту је Чедица, на врхунцу своје моћи, прешао улицу и направио саобраћајни прекршај.

Сутрадан је на том месту постављена зебра и добила име Чедина зебра.

Али, ту није крај приче. Ту је постављен и семафор.

Семафор, наравно, није синхронизован са семафором крај „Лондона”, тако да, кад прођеш зелено код „Лондона”, одмах утрчаваш на црвено на Чединој зебри.

Глумац Лечић ту је нагло закочио. И, пошто није био везан (непријатно је видети везаног глумца, то није педагошки, а ни естетски, може да се деси да се побуне и Невладине), Лечић је излетео из ЛДП-а.

Уосталом, Чеда може бити задовољан.

Ко од посланика и виђенијих људи из наше политике има свој семафор и зебру приде?

Сада, без проблема, могу туда улицу да прелазе и неки старији посланици.

Могу слободно да се замисле и пређу безбедно са једне на другу страну улице, из једне у другу политичку партију, из социјализма у капитализам, што је свакако позитивна ствар.

Прелазећи улицу, наши посланици могу слободно да броје поштено зарађене паре, има се шта бројати, иако се нису нарадили. Народни избирци чезну да Скупштина

почне да ради, да их сви можемо видети у нашим домовима. Јер, није све у парама.

Од формирања Владе још нема ништа.

Заглавили су се на Чединој зебри.

Држећи се за Чедин семафор, игра, као око барске шипке, виђени мозгоња, у вуненим чарапама натколеницама, везаним жабицама за стезник. Виде му се тиграсте танга гаће.

Не могу ни тамо, ни овамо. Залуд пишти бембара у којој је Борис. Бембара од 200.000 евра. Штета што Борис није стигао да оде до Ђосића. Тако је изјавио у НИН-овом упитнику. Можда би му Ђосић рекао да је на посао долазио таксијем.

Притиснуо сирену Батић. Избацио лимену трубу. Ону исту са демонстрација.

Ту је и багериста Џо.

Наташа Мићић поправља фризуру.

Весна Пешић прети да ће их све пријавити међународним пријатељима.

Ту је и Ђуричић, са бубњарима. Иван Тасовац са филхармонијом.

Стигли су кошаркаши са титулом.

Маратонци трче почасни круг.

Божа Ђелић са тротинетом. Грми улицом. Турира и пишти. Тресу се Теразије.

Динкић провирује кроз решетке – неке банке у суседству.

Шетачи којима још нико није рекао да је Пети октобар прошао упорно шетају.

Риза Хаљими продаје љимунаду, туљумбе, љокум, да презалогајиш.

Српски пословни геније продаје чист српски ваздух у лименкама. Са купрешке висоравни.

Патриота скупља новац за помоћ пострадалим Србима. У пластичним кесама.

У бурету гори ватра од дневне штампе.

Марија Рашета Вукосављевић продаје делове материјала срушене куће у Шилеровој. Ко зна у ком је комаду прислушна дуба, са снимљеним материјалом. Можда баш ви будете те среће.

Посланици к'о посланици, чекају да крену.

Али, Влада се заглавила, не може ни тамо ни вамо. Да се то, не дај Боже, десило деведесет пете, бомбардовали би нас и увели нам санкције, зато што нисмо направили Владу.

Мада нам се посланици секирају.

Све имају, само им још скупштина фали.

Направила се гужва на Чединој зебри. Не зна се кад ће зелено да крену пут министарских места.

Саобраћај је стао. Заглавили се сви, Владе нигде на видику, али новац из буџета, под контролом техничке Владе, стиже. Па кога онда брига што је пролаз према Скупштини закрчен?

Време истиче.

Још три недеље и почеће велика трка. Нови српски избори.

„Само овца, света српска животиња, иде Теразијама и блеји”, написао је Гојко Ђого и добио две године затвора.

МОЗГОЊА

Кад чујем мозгоњу, како за себе каже „ја, као интелектуалац”, зnam да ту нема ни човека, ни интелектуалца.

Мозгоње изазивају у мени проблем у пробавном тракту, који се завршава проливом.

Ти, као краставе жабе, надувани бесмртници, служе као идеалан привезак свакој власти. Власт воли да се украси њима, да покаже како њихова демократија допушта да међу пријатељима има и независних мозгоња.

Толико су надувани ти водоземци да им памет на уши излази. Поносни су на себе, зато што су паметни и успешни. Замислите ту памет. Знала је да ћемо изгубити рат од НАТО пакта. Знала да је Крајина осуђена на пропаст. Љуби их мајка, тако паметне. Као што их је љубио и мило-вао Броз, њихове дедове, тате и нарочито маме. Поносни су што су НАТО авионе призивали. У име демократије. Не, ни случајно, због Косова. Ни због НАТО базе Бондстил. Ми смо видели на улици како нам брата лемају, па смо прискочили да помогнемо, а они, прво би да из неког комитета добију уверење да брат није крив.

Чим видиш да се неко од писаца, сликара или интелектуалаца опште праксе кандидовао за мозгоњу, одмах знај да са њим нешто није у реду.

Престао је да му се диже, на пример.

Или је скромна порција талента из завичаја при крају. Проћердао га је по београдским салонима за масажу мозга и осталих удова.

Ти живи људићи, а мртви ствараоци, увек се кандидују за дежурне тумаче оног што газда каже.

Поносни су на своја познанства са удбашима, своја пријатељства са домаћим и светским личностима.

Овејане демократе су увек око власти, била она макар колика и макар каква. Мозгоње.

Била је у праву Исидора Секулић кад је говорила да је већ трећа генерација интелектуалаца код Срба трула.

Са својих позиција, ти мали, ти округли безврати, ведре и облаче годинама у јавности.

Мозгоњима је свеједно шта треба да оправдавају или нападају.

Битно је да су сва та места, са којих говоре, обилато награђена и да се сликају на телевизији. А много воле да се сликају. А много воле да у салвету завију димљену вешалицу и понесу кући за омиљеног цукца.

Некад смо их звали „јагњеће бригаде”, ту Брозову копилад. Броз их је презирао. Брзо су се одрекли јагњетине, смрди им, није више ин, и прешли на јастоге.

Независни интелектуалци – мозгоње. Није ми јасно шта то производе и шта то продају, да би били независни. Којим се то занатом баве, па могу да буду независни? Одакле им паре, да би били независни?

Продају муда за будреге.

На турском двору знало се шта је. Турци су их звали еветефендије. Њихов посао био је да климају главом и са одобравањем поздрављају све што султан каже. И то им је био једини посао. То им је било занимање. Толико се тих еветефендија код нас намножило да је немогуће ући било

где, а да их не сртнеш, како се мозгоњице наше клате и климају главицама. И одобравају. Увек, наравно, и вазда онима што побеђују.

Ове наше мозгоње, осим занимања еветефендије, воле занимање шаптач.

Шаптачи су увили врат, као сајлу, и једва чекају да неко из белог света наиђе да му нешто шапну, да неког другу, да пријаве што је славио српску Нову годину. Није космополитска, већ је нека календарска грешка.

Описивали су их многи, Арчибалд Рајс најбоље. Арчибалд Рајс је са Србима прошао голготу Албаније и остао да живи у Србији, залуд је упозоравао на њих, на мозгоње, са скривеним свињским репићем међу ногама.

Лумпенителектуалци, концептуалисти, постмодернисти, експерти, еветефендије, шаптачи, никад не одлазе са власти.

Та Салијеријева унучад, мозгоње српске.

ПОКАЈАЊЕ

Разговори о Косову личе на нарицање, на лелек и само се с њим упоредити могу.

Дело османлија, фашиста и комуниста завршавају мондијалисти.

Преостало време је време за сахрану.

За покајања, за четрдесетнице и годишњице.

У постхумно објављеној књизи „Нечујна звона – хришћанско наслеђе Косова” Зорана Богавца, одломке доноси национална ревија „Србија”, стоји: „Геноцид над живима се сад смењује са убијањем предака: живих Срба на Косову готово и да нема, сада је остао само геноцид над мртвима – рушење и паљење онога што је косовска историја, што су трагови времена на овом простору, није ништа друго него убијање мртвих: етничко чишћење на гробљима”.

Професорка Митра Рељић обилазила је, у друштву Даринке Јеврић, песникиње Сербске, гробља по Косову и скупљала записи са још неразорених гробова.

Лелек мушки, лелек јуначки за Косовом, наглабања мозгоња и паметара изгледају патетично, али зар свака сахрана није патетична?

Косово је изгубљено давно, још онда кад није пробијен тунел испод Чакора, још кад је забрањен повратак до сељеника четрдесет пете. Кад је Арсеније Чарнојевић кренуо пут Војводине.

Био сам, после доласка КФОР-а, доста пута на Косову. Обилазио сам места где се окупљају Срби.

Продавница, до пола празна, са делом где на гађама седе и пију пиво преостали. Причају само о једном: могао сам да продам за петсто хиљада, а сад ми нуде двадест, могао сам да продам за сто, а сад ми не нуде ништа.

Понеко прода неки комад земље поред пута, а онда полуди. Кад новац дође после глади, тешко му се отети.

Али, кад га нестане, преостали се опет враћа у свој ћошак у продавници и чека прилику да прода још неки комад свете земље.

Косово смо изгубили давно, али то одбијамо да призnamо. Мртвац кад лежи, ту на одру, међу нама, тешко је схватити да је одсутан.

Да је сахрана неминовна.

Али, зато су ту брат Чеда и екипа да нам објасне да Косова више нема.

Са понеком сестром Батрићевом, у мушким кожним гађама, и са бичем у рукама. Јахачице Новог светског почетка да нам објасне. Све ћемо схватити, кад пукну бичем.

Не сметају они мени због тога што причају, нити због тога што раде. Увек је, у свим временима, било таквих. Сад се крсте целом руком и клањају, гледајући један другом у задњицу.

Сметају ми што мисле да смо ми остали глупи.

Што мисле да не разумемо.

Они су свој кукавичлук да стану на црту, прогласили херојством.

Они су поносни што су знали да ћемо изгубити рат против девестсо милиона људи. Нас седам милиона.

Ти генијалци и буразери. Те пуковничке кћери и синови. Ти што мисле о себи да су посисали сву памет овог света, ако их на дипломатски пријем позову.

За њих смо ми будале, поред којих је прошао воз историје, а нисмо умели да је ућемо у њега.

Дакле, дошла су господа амбасадори да нам објасне да Косово више није наше.

Тешко су их Срби разумели.

Али они и нису били ту да бисмо их ми разумели. Они су дошли, као сав пристојан свет, да нам изјаве саучешће. Са телевизије. Директно међу очи. Не знају они да се код нас мртвац зна дворити и по две ноћи.

(Чуди ме што се тога давно неко није сетио: емисија „Читуље”. Лепо платиш, па изађе слика драгог покојника и информација о томе ко је ожалошћен и кад је сахрана. На националној телевизији. Онима који плаћају претплату, бесплатно. Сви други да прво измире рачун. Тако би се остварила стопроцентна наплата.)

Некада је велико Османлијско царство држало на Косову само кажњеничке јединице. У народу је остала узречица турске војске: „Косово вилајет, Арнаут писмилет.”

Ако не знају шта је писмилет, нека потраже у речнику.

УРАНАК

Нема тога чега се они нису сетили! Био је прво празник богиње пролећа. После тога, Ђурђевдан и Ћурђевдански уранак. А онда су дошли они и донели Први мај и првомајски уранак.

Некад су радници китили машине јоргованом. Вијориле су се црвене заставе.

Дошао је, и ове године, офуцан, у поцепаном џемперу, Први мај.

Нико му се није обрадовао, осим школараца. Добили су још један распуст. Технолошки вишак нема од чега да слави. А, богами, ни због чега.

Изгладнелим радницима, у страху и тешкој и мучној борби за преживљавање, није било до празника. Откад су црвене партијске књижице избледеле, и од црвених, захваљујући вештини велемајстора, добиле жуту боју у времену транзиције. Мора успети, никоме није до Првог маја.

Радио је само бувљак. Боље него икад. Такав је био и Први мај, у знаку бувљака.

Некад су се, не тако давно, пекли јањци и прасци, овде, код мене у комшилуку, на обали Саве.

За време диктатуре пролетаријата. Сад је пролетаријат на леђима, на земљи. Газде и газдице, тајкуни и тајкунчићи могли су да славе. Технолошки вишак не слави.

Код нас се све мења. Осим Удбе и синдиката.

Они нису подложни транзицији.

Синдикати су требали да славе. Први мај му дође као крсна слава синдиката. Колико су бледи и маргинални, синдикати су показали Првог маја.

Испред Новакове пећине, на Романији, Ђурђевдан ће се прославити радно. Ђурђев данак, хајдучки састанак, не може да прође без клања јагњади. Што вероватно изазива ужас у грудима цивилизованих госпођа. Комунисти су волели хајдуке. Као борце против богатих.

Зато нису могли да одоле и клепили су им уранак. Некад данак, хајдучки уранак, претворио се у комунистички пролетерски уранак. Моја баба је говорила о Титу: „Свима нам је к'о старији брат. Свима нам је више исе (део при деоби) узео.”

Пролетаријат, домаћи и међународни, волео је комунисте и радо се присећао њихових метода. Што би рекао Бранчило Петровић:

„К'о Ал Капоне вичан револверу,
Сталјин испред банке на Пушкинском скверу
Спреман на све, на смрт и на борбу,
Сталјин заповеда: 'Напуните торбу!'
Службеници, шта ће, виде човек кобра,
Сталјин брише с ловом кроз пустош октобра.
У тиХу поноћ, испод царског моста.
Лењин броји паре, каже: 'Биће доста.'”

Испред Новакове пећине, одакле је Старина гледао куд пролазе Турци и трговци, слави се уранак. Првомајски или Ђурђевдански, комунистички и хајдучки, уранак је уранак.

Има, такозваних, хајдучких или планинарских петнаест минута, кад сване, а сунце још није изашло. Тад су видици најдаљи. Тада ударају вуци и хајдуци.

Док су били хајдуци, комунисти су славили уранак.

Кад су дошла ова времена, Гузоњиним синовима не пада на памет да устају из кревета. Па је друштва зафалило. За уранак.

Прослава првомајског уранка била је рађена да се цркви и реакцији одузме Ђурђевдански уранак.

Шта ће то њима? А комунистима је баш легао. Није то, а близу је. И згодно се утрефило.

Само их гледам, а гледам их тридесет година, из близине.

Кад се примакнеш довољно близу, увек нешто искочи да те клепи. Макар и уранак.

Ко ће сад ићи на уранак?

Како да се слави уранак, без хајдука и комуниста?

Или без трговаца и њихових белих парса, што је Хајдук Вељко отимао?

Са једнаком љубављу, и од Турака и од трговаца.

Постали смо, ако смо икад и били нешто друго, земља са преовлађујућим рајинским менталитетом.

У циљу „политичке коректности”, језик се претворио у језик поражених, гладних и преситих стомака.

Вертикална проходност у друштву више не постоји. Нестала је са уласком у транзицију. Хвала Богу, при крају је. Некад је сељачки и раднички син, ако је бистро дете, могао да рачуна да ће уз помоћ бесповратног кредита, до-тиране хране и становиња, успети да се школује. Сад тога нема. Како из Србије да крену студенти пут Београда, кад су родитељи постали технолошки вишак? Технолошком вишку није до славе. Ни до уранка, ни до Ђурђева данка. Кад у кући нема ни за алпску кобасицу.

Па, добро, на шта то личи, другови!

Многима су после Петог октобра књижице пожутеле. Шта ти чекаш? Тамо има места за све. С друге стране реке.

СТУБ СРАМА

„Бол је, лопови,
Приватна својина,
Бол је неотуђив,
Ако већ не знате.”

Витомир Николић

Лутајући транзиционом Србијом, видео сам у скоро сваком граду штрајкове радника. Штрајкују пред затвореним социјалистичким промашеним инвестицијама, штрајкују испред приватизованих фирм. У њима више за њих нема хлеба, штрајкују сви...

Пада ми на памет објашњење једног бугарског бизнисмена:

„Кад буду са обичних прешли на штрајкове глађу, кад нико на њих не буде обраћао пажњу, кад их буду прескакали они што журе на посао, и кад, избезумљени од глади, крену да раде, биће завршена транзиција.”

Налазимо се врло близу тога. Штрајкови су одавно престали да буду вест.

Крај транзиције је на помолу. Или тек почетак.

А зашто смо у транзицији прошли најгоре од свих?

На суђењу тридесет друге године, у Билећи, један црногорски сепаратиста је рекао:

„Ми смо изгубили јер нисмо имали вође. Имали смо их, али какве? Кад сељаци пусте коње у планину, ухвати се

у ергелу по педесет коња. Буде међу њим често и какав магарац. Па, куд год да магарац крене, крену и коњи за њим. Не може се за магарца рећи да је био вођа, али такве су на ма наше вође биле.”

Зашто нам тако споро иде, зашто нам тако наопако иде?

Пошто смо открили да су нам професори мафијаши, а некад нису били, једини закључак је да су их подучили ђаци.

Кад су успели да убрљају просвету, шта је онда остало?

Те приче о просветној, сада актуелној мафији, увек ме дубоко растуже. Оне би требало да покажу да смо сви исти.

Има једна прича, стигла из Америке.

Америчке власти отвориле су досије тек рођеној деци из Харлема. Деци наркомана, курви, криминалаца...

Пратили су њихов развој тридесет година, да би се испоставило да су дошли до нелогичних закључака. Да им се претпоставке нису обистиниле.

Многи су кренули стазама родитеља, али педесет двоје њих постали су поштени грађани, без мрље у досијеима.

Шта је утицало на то? Шта се десило са њима? Нико није имао одговор.

А онда су, после три године истраживања, пронашли седокосу Црнкињу. Седела је испред куће, на степеништу. Била је то учитељица из Харлема.

Кад су затражили објашњење од ње, одговор је био врло једноставан и многе је запрепостио:

„Ја сам их само волела!”, рекла им је стара учитељица.

Распад школства понижава цео народ. Издржали су инфлацију и плате од десет марака, издржали су да буду на дну, на самом дну друштвене лествице, издржали су да

их понижавају ученици, које довозе ципови у школу, а пукну у транзицији. Нисмо смели да понизимо наше учитељице.

Директори се постављају по партијској припадности. По партијској припадности запошљавају се просветни радници.

У ова спонзорска времена, директори, богови и не-прикосновени господари школа, заштићени министарствима, само крупњају. Издају све. Ако дозволимо да просвета пропадне, пропада будућност наше деце.

А Борис умире од страха пред Тиндом Ковач Церовићем.

Не треба Србима школа. На мапи Европе нису предвиђени школовани Срби, бар не у Србији.

Све треба да буде згажено и бачено у блато.

Сад се они који су призивали бомбардере смеју из удобних фотеља. Њихова деца се и онако школују у иностранству.

Сви који су могли – послали су децу преко на школовање.

Деца оних што су пљачкали свој народ, док се ратовало, отпослана су у иностранство, да нам се врате као људи пуни презира према свом народу. Не знају ни српски језик, ни значење речи отаџбина.

Дезертери су своје дезертерство, у разним облицима, опрвдавали неслагањем са актуелном влашћу.

Загађен је ваздух предежом бесмртника са ТВ екрана.

Нарочито бесмртника – код нас уобичајена појава.

Колико телевизија, толико бесмртника.

Колико политичких партија, толико бесмртника.

Ставили машине, узели ташне, оклембесили трбушне и правду и почести деле.

Уништавамо све, просвета је као колатерална штета
страдала.

А излаз из тунела се не види.

На челу су Домановићеве вође, по своје мишљење од-
лазе у америчку и енглеску амбасаду и ине амбасаде.

ИЗБОРИ

У малу балканску крчму, на крају града, уђе Мута, глувонема циганка са Штајге. На њој тергалка пресечена до пола и рупа на чарапи. Колено крваво. Негде је пала Мута. Некада је давала за „црвену”, белокапићима на Штајги. Заспала је у аутобусу и пробудио ју је возач на последњој станици.

Мута, на олињалој јагњећој бунди, носи деџ на којем пише: „Чедо, ожени ме!”

На зиду кафане стоји урамљена слика Бате Капетана, у маршалској униформи са лулом.

Мутин улазак била је она кап. Прелила је чашу.

Влада из Рудоваца аплаудира.

Циганин из Купинова свира на раштимованој гитари.

„Куварица пиле пече,
Из пилета вода тече.”

Мића игра карте са Батом Капетаном.

Напољу пада снег.

На телевизији преносе предизборну кампању.

Снег пада да звериње трагове покаже. Владник кафне виче туру за све.

„Зар и Мути пиво?”, каже Циганин са гитаром.

Мута пије чашу пива на екс, а онда изненада скочи и укочи се. Између ногу јој је проточило.

Келнер хоће да бије Муту, али Циганин из Купинова је брани. Мута му показује беџ.

У крчми, на крају града, пијемо као пруски официри. Ја пијем ко зна који квас за редом, али одавно нико више не примећује да нисам пијан, напротив, мисле да сам пијанији од свих њих.

На телевизији нешто прича онај панонски, што је, под заклетвом, Титу обећао да може рачунати на нас.

„Ја сам два пута робијао за Титовог времена”, каже Влада из Рудоваца.

Гулари меркају инструмент, окачен изнад шанка.

Вентилација опет не ради.

Панонац облајава Тому Николића.

Каке да Томи, ни уз помоћ фото шопа, не може да се направи осмех на лицу.

„А чему да се смеје, матер вам једем? Томе што смо окупирани, што имамо највише камате у Европи? Томе што смо тужни и ружни, и покрадени?”, митингује Влада из Рудоваца.

На телевизији млад говорник, а већ сед, обећава да нас нико више неће понижавати.

Мића Лекић, бивши играч „Синђелића”, добија на таблонету.

Вентилатор се покварио.

Квас је добар. Увек је добар квас. А сви мисле да лочем пиво.

И издацују се пароле.

„Боље крут, него жут!”

А онда неко мења канал.

Некад су били црвени, а сада су жути.

Има једна трава за то. Стави се у ракију и пије, док жуто не прође.

Бица каже:

„Болест прљавих руку зове се ЖУТИЦА.”

Корачај према страху и не бој се бола.

„Само тако можеш да опстанеш. Само тако те има”, заплиће језиком Влада.

„Овде је крај блока, овде је крај града, овде се лако страда”, репују дечаци из солитера.

Плавуша је у знак протеста офарбала косу у црно, каже: „Ја више нисам жута. Ја сам за чивас.”

Добра ствар ти канали. Притиснеш дугме и онај ко ти иде на ганглије оде.

„Је ли, пискарало, за кога си ти?”, пита ме један од гледалаца.

„Ја сам за квас, дуплу кафу са млеком и Мишку Ковијанића. Ви како хоћете.”

Избори нам стижу. Стиже и снег.

Поред прозора пролазе санке у које су упрегнути супер, јеботе, српске мозгоње.

И у санкама Карла дел Понте. Поздравља нас машући рукавицом.

Одлази у историју. А да није свратила у нашу малу, велику кафану, на крају града, где се и Радован и Ратко са зидова осмехују.

А онда гуслари узимају инструменте. И стиже патрола. Да попије пиће.

МУВЉИ МЕД

„Неки умрли” – стајало је у колумни из прошлог броја. А требало је да стоји „неке умрли”. Умрли су их. Нису их убили, нису умрли него су их умрли. Ту су реч измислили Чеси. Умрли су их. Односи се на оне коју су, уз малу помоћ великих пријатеља из власти, напустили овај свет. Драгош Калајић није умро, нису га убили, њега су умрли. Умрли су и Миодрага Булатовића. Осмадесет четврте умрли су Радомира Радовића, пријатеља Бориса Тадића. На њега се односило то „умрли су га”. Погрешно узето слово чуда ствара. Неки су робијали због оног „краљица се исцрпала са морнарима”, уместо „краљица се исцрпала са морнарима”.

Надајмо се дас ће сада бити откријено како су умрли Радомира Радовића. Или је то одавно ад акта?

Почетак владавине људима, почетак је владавине речима.

Као свест људи који живе у баруштини Великог брата, тако се смањује и број речи. Број речи који људи употребљавају и број речи што разумеју. Доскоро је реч „одрадити” била једна од највише употребљаваних. И „страва”. Он је то страва одрадио.

Сада је „смор”, „смараш”, „смаранаје”. И, наравно, „опуштено”. Без смарања и опуштено.

Онда реч „прича”. Сада би сви да имају неку своју причу, а последњу су причу прочитали у основној школи. Сада је реч „прича” у великој моди.

А главарлук нам је жешћи. Био сам неки дан у Скупштини, да кркам крканлук без фискалног рачуна.

Гледао сам наш главарлук како сваку кост самеље зудима. Наш понос и нашу дику. Како кркају крканлук.

Мувљи мед и остале специјалите. Наши народни избирачи.

Тaj галатлук, те галантулье, грамзиви гавеж, те гваке и главоношце, гламазала, вртенгузове, галовране и осталу чељад што нас пред белим светом представља. Тaj гадеж, гадило, гадлук, гадник, гадов, те подрпане муве и говнобаље. Како назвати скупштину која је марионетска, а неће то да призна. У име будућности, лопинају, отимају. Те на-бидробине које само кркају крканлуке и скупљају дневнице.

Сиромашење духа најбоље се огледа у сиромашењу речника. Шекспиров речник је имао шесто хиљада речи.

Речник било ког млађег писца у Европи, као и код нас, не прелази пет хиљада.

Врховни поседоваоци истине, о народном трошку се спрдају са тим истим народом. Тaj аветуљак, батал грла, брзопизде, што им се брци у слини купају, баврље, најгори гатњици у племену. Замахарепао се народни избирац. Закопечила се, закркоља, вртигуза што јој дупе црну рашу жваће.

„Сањам о језику чије би речи, као песнице, ломиле вилице”, писао је Сиоран.

А они мени ту „смор”. Смараш ме. Ужас.

Кажу да говоре језике. Како могу да говоре туђ језик, кад ни свој не знају?

Моју молитву нашао сам написану на једној од страница Мирослављевог јеванђеља. Она гласи: „Молим ти се, Боже, да ми ријеч ујасниш.”

Неписмени преписују неписмене, а они који су писмени – стиде се.

Мој говор није политички коректан, у младости сам био склон скандалима, али док ме трпе, морам да говорим.

Белегари и куљавци, гнојава гротла, тараковина од човјека, туткуни, тутуми, тушице, цоцалъ, цапуња, цкврње, господаре светом, мислећи да их је Бог дао за главаре, за газде. Мислећи да су од народа изабрани. Овде се не ради ни о каквом народном избору, нити су они неки народни избирачи који су добили право да замахорепају са телевизије, нама обичном свету. Они су избор партијске диктатуре и дисциплине. Народ је гласао за партије, а не за њих, партијске гњиде и гриње, које блеје у вођу, од којег звисе. Од којег зависе њихове привилегије и њихова власт. Црнила им се власт у окупирanoј земљи. Партије ништа, наравно, не занима, осим профита, политичког и осталог. Велике демократе се туку око тога ко ће узети власт над полицијом. То их занима. Не занима их што је половина народа гладна. Да се не може ни уцрвљати.

ПЕСНИК

„Како да објасним окупљеној маси,
Ову чудну мисао што ми на ум паде,
А да не повредим овај живот пасји,
Пас му јебо матер и ко ми га даде!”

Рецитовао је песник своје или туђе стихове. Песник је мали и мора да подиже руке, да би изгледао виши. Виче. Ори се кафана, а келнери, са метлама, ударају на песника. Пијани шофери аплаудирају, али се не зна коме. Песнику или конобарима.

Шанкарица, ситна жена, птичјег, препеченог лица, зове мурију:

„Овде један рецитује!”

„Па шта рецитује?”

„Вероватно нешто против Тита.”

Убрзо стигоше Титови перјаници, са марицом.

Ако је шанкарица чула, чули су и остали. И оде песник у ћорку. Песник је био без докумената. Имао је само књигу са својом сликом. Због тога је одмах упућен у затвор у Падинској Скели, месец дана да чисти папrike.

Тако је некад било.

Полиција је носила нешто мање пендреке, оне Титове, али нису се штедели.

Тако је било до деведесете.

После је дошло време лајања.

На срећу свих нас.

Е, па сад неки жале за Титовим временом. Ако си био члан партије могао си да рачунаш да је перспектива пред тобом. Доживотни посао, социјална заштита, стан...

Сад тога нема, односно има то исто, али мало другачије.

Мораши сам да изабереш неку странку. По могућности, да се поклопи са одговарајућим министром. Онда можеш очекивати да ти неко помогне. То ти је судбина. А што се тиче страначке дисциплине, е, ту се захтева тотална послушност.

Песници више не рецитују по кафанама.

Неки су умрли, неки се повукли у провинцију, оболели, пиће оставили.

Нико више не рецитује по кафанама.

А ни кафана нема, осим по предграђима.

Сећам се прогнозе једне бабе у Бјелопавлићима:

„Ће ћеш ћерко?”

„Идем да рушим фотељаше!”

„Иди, иди, а шта мислиш да ће ти ови на трупине сјећет?”

Али, ни несретна баба није могла, мада јуродива, да наслути како ће се по у пет-шест фотеља један уваљивати.

Једно ми је жао: умрећу жељан главаровања.

Како се на Балкану прави каријера, данас?

Уласком у неку од страних обавештајних служби.

Иако кажу да су сва места одавно заузета.

Бекством преко воде.

Женидбом из неке од владајућих кућа.

Или ти је отац пуковник. Зашто не генералски синови, него пуковнички, лако је разумети. Морају да надма-ше очеве.

Све смо то већ видели. Гледамо како умиру мали локали, како нестају боемска свратишта из центра града.

Све се око нас мења и лагано нас воде ка Европи.

Све ко да неће. И на све стране ничу банке.

Историја банкарског система је директно повезана са ратом. Када пристајемо на камате од двадесет посто месечно. Па кад комшија набави оружје и крене на нас. И кад још. Кад ти изгори кућа и долази тешка зима.

Дубоко испод сваког рата стоје велике банке. Којима треба тражити новца.

Историја ратовања је промењена кад су двојица Јевреја почели да дају кредите за војску.

Најбољи плаћеници и неуништиви копљаници били су Швајцарци. А онда, кад су схватили да је финансирање рата много уноснији посао од ратовања, почели су да стварају банке.

Кад су ме, некаки страни новинари, питали ко је крив за рат, ја сам им рекао: банкари!

Који банкари?

Видећемо кад се заврши рат. Рат је сувише велики бизнис, а да се не би знало, долар у долар, колико ће коме да донесе.

Банкар на челу државе, рат у држави.

ЧЕКАЈУЋИ ОКУПАЦИЈУ

Живописац и луталица, Макарије Лазовић, после много година, враћајући се са Свете Горе, стигао је у Бијело Поље, у Лимску долину, у долину спаљених цркава и манастира. Пре двадесет година кренуо је Макарије Лазовић, из Лимске долине, на далека путовања. Стигао је до Цариграда, видео Јерусалим и Одесу. Пре двадесет година Макарије је почeo рад на живопису Никољачке цркве и све је насликаo Макарије, сем лица Христовог, малог Христа у рукама Богородице. И све је насликаo Макарије, сем лица Јуде Искариотског.

Три месеца тражио је дечака чије би му лице, као модел за малог Исуса, послужило. И нашао га је и насликаo Макарије, али лица која би му послужила као модел за Јуду Искариотског, нашао није. Кренуо је у свет са четкама и бојама у ранцу, кренуо је да тражи Јуду Искариотског. Двадесет година је тражио лице своје идеје, своје метафоре, тражио је Јуду Искариотског, а нашао га није. Постао је богат и славан. После двадесет година вратио се у Лимску долину. Кренуо је према Никољачкој цркви и у дворишту цркве угледао бедника како седи, са флашом вина, на свежој хумци. Када му је видео лице, Макарије је схватио да је то оно лице које је годинама тражио, лице Јуде Искариотског. Напунио му је дланове златницима, на хранио у хану Мушовића и одвео у цркву. Седам дана је Макарије

Лазовић сликао лице Јуде Искариотског и седам дана је његов модел плакао.

„Зашто плачеш?”, упитао га је Макарије седмог дана.
„Дао сам ти новац, нахранио сам те”.

„Господине Макарије, прије дадесет година послужио сам вам као модел за младог Исуса”, одговорио је бедник.

Макарије Лазовић, последњи представник византијске школе сликарства у нас, како о њему пише Лазар Трифуновић, блаженопочивши је више од двеста година.

Иза њега остале су многе иконе у Високим Дечанима, у Милешеви, широм земље Расције, потоњег Санџака. Остало је прича о Јуди Искариотском. Остало је прича о издаји.

Издајнике смо увек тражили негде далеко, у историји, негде у прекоморским земљама, никада, или готово никада, ту, у нашој близини, међу нама.

Млади Исус издао је своје биће и завршио као Јуда Искариотски.

Мислим да је то судбина српског народа.

Сви покрети, у српској историји, почињали су богољико, а завршавали су у издаји.

Издајник на путу који је поплочан добрим идејама и понеком зеленом новчаницом, заврши као Јуда Искариотски.

Ако се издаја награђује, онда она постаје доминантан модел понашања.

Нема робијаша који се ове приче не сећа:

„А што си ти, јадан не био, дошао на Голи оток?”

„Због лењости!”

„Ми због Руса, а ти због лењости, не може бити?”

„Враћајући се једне вечери са посла, свратим, са комшијом, на ракију. Попијемо по три и велимо, не ваља директор. Пописмо кварат и ни председник општине нам више ваљао није. Кад смо испразнили флашу, стигосмо до републике. Враћам се ја кући, а оно, пада неки снег, не, киша, нека лапавица, и ја све мислим да ли да одем ноћас да га пријавим, или да ујутру одем. И какав сам лењ, кажем, хајде, отићи ћу ујутру. И само што сам легао, ето ти њих по мене”.

Али, оно што се сада дешава, разликује се од свега.

Данас се колаборационисти, прве категорије, поносе тиме.

Био је некакав Лилке у Немачком културном центру. Сећам се колега који су његов број телефона знали напамет и са висине гледали на све оне који нису знали за тог Лилкеа.

И то у време док је беснео отаџбински рат.

Чему то фолирање?

Хрвати подигли споменик Геншеру.

Арнаути дали трг Клинтону. Шта ми чекамо?

Да се за помоћ обратимо историји.

Довели смо шпанског тренера. Клементе нам је показао како треба да се ради.

Што онда не би смо узели неколико министара?

Да нам покажу како се ради.

Фино да нам поставе владу, да почнемо да живимо као сав нормалан свет.

„Примићемо вас у Европу, кад вас окупирамо”, рекао је један мозгоња из Европе у Клубу књижевника.

И да се генерал, коме су долари испадали из тренерице, на Ибарској магистрали, прогласи за народног хероја.

Небојша Јеврић

Да му се подигне споменик и да деца уче о њему у школи. Том јунаку, који је са брда гађао градове, сад је већ сумњиво по чијем наређењу, да се српски народ одужи као народном хероју.

АНАРХИСТА И ПРОКУРАТОР

Бориса сам упознао пре тридесет година.

Тада је био троцкиста и анархокомуниста.

Необично је живети у земљи у којој се председник анархокомуниста испилио у демократу! (И Троцки је био глобалиста.)

„Борја, откуда ти перје у коси?”, писала је једна несуђена министарка у то време.

Он је носио црвену мараму око врата и на марами црну петокраку. И ја сам, тих година, добио од садашњег председника црну анархијичку петокраку.

Други ме не чуде.

А и не познајем их.

Били смо сви заљубљени у италијанску анархисткињу Сузану Ронкони. И певали: „Ја њет кадетски, ја њет совјетски, ја простој руски анархист.”

Прокураторска времена су дошла, али ја не могу да замислим председника, анархокомунисту у младости, што смерно прима наређења од америчког чиновника, неког тамо Сема, овде у улози прокуратора, о хапшењима по београдском пашалуку или дистрикту Београд, како се то каже у политички коректним круговима.

Црна петокрака је добила жуту боју.

Не очекујем пуно од екс-анархисте.

Али нека нам бар каже:

„Ја морам ово да радим због виших интереса, иначе не бих радио...”

Толико смо заслужили и ми, његови пријатељи из београдских подрума. Пријатељи којих нема у народној канцеларији. Помрли су, неки су нестали, неке су умрли. „Овде Понтије Пилат, пети прокуратор Јудеје, човек који је убио Исуса!”, тако се пријатељима и осталима јављао покојни Шоле Боксер, легенда београдске боемије.

Ко је Прокуратор што, у име Америке, влада нама?

Прокуратори воле анонимност, моћ и паре.

Поменуо га је Вучић, а онда нико више.

Друже председниче, зар од Вучића да сазнајемо име Прокуратора? Да од њега сазнајемо да га имамо?

Приче о прокуратору нема у скупштинским извештајима.

Нема приче о Ујка Сему, имену виших и високих власти, постављеном да одлучује о нашим судбинама.

Дакле, име прокуратора ћемо избећи. Он није битан. Он је чиновник неких тамо што владају читавим светом, па ето, владају и Демократском странком.

Само, чини ми се да би било много боље да, уместо Скупштине, избора, посланика и Владе, премијера и председника, нама јавно влада Прокуратор, као што је некад владао Јудејом.

Да се јавно каже да тај Господин, или како се већ ословљава Прокуратор, у име просвећеног света, влада нама.

Био сам у скупштини на дан Д.

Каквог ли игрокоза!

Воја Брајовић и Лидија Вукићевић коначно су схватили да су ту даске које живот значе.

„Ћуј, да, Неба, ово ти је, брате, све сценарио!”, рекао ми је пријатељ из ратног Сарајева, некадашњи новинар, сада посланик, наравно, намерно чаршијски.

Кад је све сценарио, зашто да, коначно, не упознамо Прокуратора?

Да направимо мајице са његовим ликом. Да његово име дамо улицама. Градовима. Радили смо то већ у историји.

„Нема проклетства, само мора да се ради”, рекао је човек који је радио и зарадио једанаест милиона евра.

Стајао сам за шанком у скупштини и гледао посланике како нарочују кафе и киселе. Кафе од три и киселе од четири динара.

Прокуратор је све то посматрао добро сакривен иза камера.

Докле ће ови да фолирају да су власт?

Пети прокуратор Јудеје, човек који је убио Исуса, међу нама је. Он је власт.

Ако никад нисмо сазнали ко је био Тито, па смо се на њега навикли, навићи ћемо се и на овог.

Зашто га нису позвали на заседање Скупштине?

Није што нас једете, него што нас лажете.

Није што нас лажете, него што отимате, тврдећи да вас је народ изабрао. А није вас изабрао народ, већ партијска бирократија. Уз сагласност Прокуратора.

Била је Скупштина, био је дан Д, а ја сам већину времена провео у скупштинском ресторану. А тамо се добро једе. Није ми јасно да ли Динкић тамо тражи фискални рачун. Ја га нисам добио. Кркају крканлуке, а ПДВ не плаћају. А од баба сера на Штајги добијам уредан фискални рачун: Дакле, ако може баба сера на Штајги да издаје

Небојша Јеврић

фискалне рачуне, зашто те рачуне не добијају и посланици и новинари у скупштинском ресторану?

Шта ће бити ако Прокуратор за то сазна?

ТИХИ ВЛАСНИЦИ

Причао ми је пријатељ, грађевински предузимач:
„Копали смо канале целе зиме за једну познату фирму.

А новац никако није долазио. Радници су се гладни смрздавали. Све ургенције и сви захтеви за исплатом завршавали су у канти за смеће.

Онда сам одлучио да морам све да предузмем.

Ушао сам, без најаве, игноришући секретарицу, и бувквално провалио у канцеларију.

Не знам шта сам му све рекао. Јер радници су тражили паре. А ја нисам имао новац да им платим.

У Армани оделу, са ролексом на руци и кајлом око врата, власник ме је само слушао. Његова слика се често појављивала у новинама. У друштву старлета и фолк певаљки.

И покушавао да се смешка.

Ту је седео господин у сивом оделу, седе косе, у годинама, али врло виталан.

Устао је и „власнику” одвалио шамарчину.

Дотад надувена мешина, скупила се у дну фотеље.

Тихи власник, којег никад нисам видео, ни пре ни после, рекао је: „А тако ти радиш? У току дана биће вам исплаћен новац.”

И стварно, новац је стигао. А фиктивни „власник” је наставио да даје изјаве за новине и да се слика за табло-иде.”

Ко су тихи власници?

Како се зову?

Да ли имају имена?

Оно што зnam је да их у медијима нема. Да их у књигама пореских обvezника нема.

Да нису у руководствима странака.

Да су за јавност недоступни и непознати.

Али, да нам судбина од њих зависи. Од тих људи у сивим оделима, са подочњацима. Не разликују се од других грађана који пролазе улицама овог града. Они што знају, ћуте.

Транспарентност могу да окаче мачку о реп, све док партије не објаве од кога су добили паре за кампању.

Бојим се да је већина новца од „тихих власника”.

Они су подизали кредите, претварали их у марке. И после тога, као дужнички лоби, правили инфлацију.

Они, а ми их не знамо, одлучују о нашој судбини.

Сви су заборавили да је у Београду некад постојао само један киоск са опозиционом штампом.

Кад су се појавили приватни киосци, престала је контрола. Кажу да су киосци ругло. У последње две године сазидано је много квадрата пословног простора. То треба продати. Зато сметају киосци. Захваљујући њима и интернету, сада имамо оно што се може назвати слободом штампе.

Али, ко стоји иза новина, нарочито, ко ће стајати кад све буду приватизоване? Опет они тихи власници.

Сада је у Београду велика акција рушења киоска.

То што се ради на Новом Београду, где киосци најмање сметају, срамота је погледати.

По две стотине полицајца, држећи се за појасеве, опкољава, у четири ујутру, киоск предвиђен за рушење, од четири квадрата.

Такво је наређење.

Разлог је јасан. Неки тихи власник полако ће преузети све киоске који се буду градили. Нове на старим местима.

Кад тихи власници, у свом поседу, буду имали све киоске, лако ће се вршити притисак на новине, иако је и сада то лако.

Тихи власници купују душу народа. Не купују само добра. Већ и душу.

„То је купио онај, али је власништво онога.”

То је уобичајена прича.

Нема траснспарентности, док се не сазна чије је шта.

И чије то прљаве паре купују све што је на продају.

А на продају је све.

Земља и гробља. Крстаче и национална историја.

Факултетске дипломе, саобраћајнице, ваздух који дишемо. Вода коју пијемо.

Знање и памет наших дечака. Тела девојчица.

Без стида и срама. Без одговора и на једно питање.

Они постављају питања, чији је посао да питају како је могуће да се зида зграда од десет спратова, без папира, не пролазе добро. Важно је да фасада буде окречена у жуто.

Јутро је. Чланови друштва „Опстанак” су се сву ноћ борили с полицијом и радницима, не дозвољавајући рушење (понекад им то пође за руком), пију јутарњу кафу. Жељко се преселио у свој киоск. Донео кревет и пећ.

Ту живи. Он више нема куд. Док га не иселе они, који за рачун будућег тихог власника руше киоске.

Какво ругло! Са кошарицама пуним разнобојног воћа, тек пристиглим поврћем из стаклених башти, с педест различитих новина, са чијих се насловница смешкају белосветске и наше лепотице, личе на расцветалу гомилу, изниклу на асфалту. У које год добра ноћи, ако ти нестане цигарета, или ти се једу банане, можеш да купиш.

Где је ту ругло? Што не питају станаре околних згарда да ли је то ругло? Смртна пресуда је донесена. Све киоске треба да поклони једна Шапа.

Шапа тихог власника, који сигурно побеђује.

ВЕСЕЛЕ ДАМЕ У ЦРНИНИ

Столећима су жене у црном симбол туге.

Црнина се носи за најближима.

Жене у црнини увек су биле предмет поштовања.

У пљувању свега што је традиција, једна невладина организација одлучила се за црнину.

Бројчано занемарљива као скупина, све време рата организовала је протесте и добијала неупоредиво више публицизитета него што је заслуживала.

Немам ништа против невладиних организација.

За разлику од многих који су износили новац из земље, оне су га уносиле. Нарочито за време рата.

Гебелс је, пред рат, у француске мировне покрете уложио више десетина златних рађа марака, што се Немачкој, приликом напада на Француску, многоструко исплатило.

Али, шта се дешава са тим организацијама кад рат прође?

Захвата их очај и беспарица. Шта да раде мировне организације и каква је њихова улога у земљи што свакодневно сече тенкове? Која се одрекла војне сile. Отпушта официре.

Полако пада прашина по њима.

Приморане су да стварају ексцесне ситуације, да би скренуле пажњу на себе.

Транзицију су прескочиле. Могле су лепо да се трансформишу у организацију за заштиту слепих мишева.

Лепо би стајали слепи мишеви на раменима тих београдских дама, безразложно сексуално запостављаних.

Или у друштво за заштиту напуштених мачића.

Али не, оне су ту, јер за њих овде још има послана.

Треба да се отме Војводина, треба да се узме Рашка, да се Србија претвори у београдски пашалук. Тек тада, надају се оне, поред споменика Књазу, власт новог поретка поставиће споменик Жени у црном. Ако, и заслужиле су припаднице овог веселог друштва у црнини.

Његова екселенција Цобел, амбасадор Немачке, још није успео ни да себе демантује, кад су му се са свих страна придружили разни припадници невладиних организација.

Да се зна да није усамљен. Да овде, међу Србима, има пријатеље. Увек ће му помоћи.

И ако једног дана Србија постане београдски пашалук, власт заиста треба предати у руке његовој екселенцији, а, уместо харема, понудити му жене у црном, што арлаучу над српском несрећом. Њима је дозвољено све, у име политичке коректности.

Наравно, ова прича не би била потпуна, када не бисмо поменули Наташу Кандић и њену невладину организацију.

Она је љута на Европу.

Каква је то Европа која се усудила да без дозволе, коју би потписали она и њени Европејци, настави преговоре са Србима. Србе треба казнити и, ако је то изводљиво, поново бомбардовати. Овога пута ни Соња Лихт је није подржала.

Што је Нату врло зачудило. Зачудило, ју је.

А таман је помислила да може све.

Наташа Кандић ослобођена је оптужбе што је ошамарила несрећника са Косова, што се усудио да се појави као демонстрант на Тргу Републике.

Ошамарила је српског сељака.

Тај шамар одјекнуо је по целој Србији. Било је то још једно од понижења које смо морали да преживимо, али шта ћемо.

Како спава тај судија? Колики је његов страх кад је ослободио одговорности даму са кожним бичем и црним чизмама, као експонент Новог Поретка, која лупа шамаре српском сељаку, што је дошао да се бори за правду? Нису му још рекли да је све пропало. Да смо све ратове изгубили. Да се дами не прилази нарогушен, већ искључиво са букетом увелих косовских божура.

Дакле, те dame, Жене у црном, заједно са Наташом Кандић вређају све захваљујући јуначкој телевизијској постави. Имају ли ти људи комшилуку, очеве, мајке, пријатеље, имају ли неког кога морају, с времена на време, да погледају у очи?

Без имало милости, запишавају ране несрећника који су пострадали, од Карина, српског села на Јадранском мору, до Пећке патријаршије.

Хрватски песник са црним шеширом, несрећни Амброзије Марошевић, певао је некад, котрљајући се Скадарлијом:

„Арбајтед, арбајтед, земљаци,
за црни, за крвави новац,
арбајтед, арбајтед, земљаци,
остаћу ја и Јасеновац.”

БАНКАРИ

У сред изборног галиматијаса стигао је и господин Солана да нам досоли.

Благо онима које он подржи.

Наиме, господин Солана је толико омиљен код српског народа да би, уколико се нађе на некој изборној листи, могао да обезбеди сигурну победу својим штићеницима.

Довољно је само да му се изда уверење о држављанству. Да се прогласи почасним грађанином Сурдулице и да добије држављанство. Ако га је ко заслужио, онда је то он. Не би имао проблем ни са прављењем политичког блока.

Лепо Солану изаберемо за премијера и отпустимо све ове наше политичаре. Више сметају него што користе.

+++

Са добро обавештеним пријатељем, стојим на крову деветоспратнице, у некадашњој улици 29. новембра. Пљуцкамо и бацамо петарде на суседни кров. Он има тридесет, ја педесет година. Смејемо се као идиоти, кад год пукне петарда на крововима низих зграда.

Ми смо политички непријатељи, а лични пријатељи. Има тога и код Срба. Код Римљана постоје две речи за појам непријатеља. Хостије је непријатељ, политички, а ини-

мицус, лични непријатељ. Неко ти може бити хостис, а да ти буде пријатељ.

„Сав сам новац дигао с банке, закупио сеф и ставио лову у сеф.”

То је све што смо причали о ситуацији. О овој ситуацији.

Не верује им. Баш зато што их добро познаје.

Нисам сигуран, али надам се да онима који су паметнији од мене ова информација може добро да послужи. Мали лопови морају да разваљују врата. Велики лопови, велики банкари могу, једноставно, да узму све и да те оставе на улици.

„Све ћу вам то надокнадити, једнога дана, кад постанем славан”, рекао је бата Спиридон.

И одржао обећање.

МИЋО ПРОФЕСОР

Имао сам пријатеља, професора социологије у Бијелом Пољу.

Хтео је да се бави политиком.

„Ниси ти, Мићо, за то”, рекао сам му.

„Зашто нисам, побогу?”

„Не можеш постати политичар зато што ниси клепио нигде милион марака, зато што ниси силовао ниједну ученицу, зато што не могу да ти вежу муда морском длаком, силком или рибарским најлоном, како ти се више свиђа. Тек кад ти набаце омчу око јаја, пуштају те да летиш. Ако превише полетиш, увек могу да те спусте. А могу, према потреби, да ти вежу јаја за вентилатор и пусте те да се вратиш. Није политика за тебе, мој поштени професоре.”

Није ме послушао, ушао је у политику и – умро кроз три године. Није му срце издржало.

Непосредно пред смрт, а био је млад човек, слутећи, рекао ми је:

„Ови ћелопољски интелектуалци огадили су ми живот, молим те, не дај да ми огаде смрт. Напиши ми некролог и донеси до моје ћерке, да прочита на гробљу, ако ти не будеш био у прилици да говориш.”

Био сам на Косову кад је умро. И нисам одржао задату реч.

Ових неколико редова нек буду сећање на њега.

У балканском лонцу који се, за разлику од мелтинг пота, пуни крвљу, цревима, говнима и доларима, крчкају се, на тихој ватри пролазне славе, многи наши политичари, направљени од најгорег људског материјала, који је могуће код нас пронаћи.

Оне, који држе конце у рукама, не видимо.

А у њиховим рукама је све. Банке, наши животи, наше бедне балканске каријере. Тихи власници. Ономад, уредник новина не сме да објави имена власника новина. Тихи власници цимају по жељи, надуване као балоне, фиктивне владаре, фиктивне власнике, наше фиктивне животе, негде на Балкану, у земљи ни Давидовој ни царској, ни спахијској.

БЕЛА КУГА

Три године сам, за потребе недељника НИН, обида-
зио Србију.

Тужна су села у Србији.

Момци, к'о од брега одваљени, седе испред продав-
нице и пију пиво. Кад нестане пара за пиво, пију домаћу
љуту.

У селу Кусадак већина момака ради на железници, у
кућама имају све што треба једној домаћици, куће су им
велике и лепе... само једнога нема. Нема девојака.

Задубљене у латиноамеричке серије, сањају о бољем
животу и великом граду. И одлазе. Беже од штала, од
муже крава.

Долазе у велики град, раде по киосцима и трговина-
ма, и чекају принца на белом коњу.

Вену и топе се у машини за млевење меса. Људског
меса. Постају београдске подстанарке.

Само да се не врате у село.

Препознајем их по колутовима испод очију, по по-
гледу уперенем у земљу.

И увек ме ухвати туга. Те београдске подстанарке сва-
чији су плен. Од бањских станодаваца, до пословођа у ма-
лим или мало већим радњама.

Не могу више да се врате у своје село или у мали град.
Нити да кога погледају у очи.

Суров је ово град. Најсуровији за подстанаре.

Није газда на послу, није газда жени, а онда прими подстанарку, да би и он био газда.

А села су пуста. Стижу путеви, струја, телефон, али са двадесет година закашњења.

У Кусадаку има пет стотина (500) словима и бројем неожењених момака.

У Рашкој је формирало удружење. Зове се „Кућни праг“. Имају 1.500 неожењених на списку.

У Лимској долини жене се женама из Албаније. Албанкама католкињама. Тамо су мушкарци кренули у печалбу. Пронашли су Вакојевићи једно место у Албанији, где живи осам стотина неудатих девојака.

И тридесет су довели у своја села.

Био сам у једном селу, у коме је већина Румуна, где је школа била пред затварањем.

Онда су се старци окупили и отишли у Румунију. Довели су шездесет девојака. Сад школа тамо ради. Имају и дувачки оркестар. Свирао Титу и Милошевићу, свирао за Чаушеског и његове наследнике.

У Србији се не дешава ништа томе слично.

Зна се да у Русији има девојака у селима, које би радо овамо дошли. То би био добар потез, када би наша црква, заједно са православном црквом у Русији, урадила нешто на томе.

Овако, да те ухвати туга. Старачка и момачка домаћинства у Србији – изазивају страх.

Момци, набилдовани од напорног рада, како године пролазе, запуштају њиве.

Ко највише страда у рату?

Сиротиња и шуме.

Зашто?

Зато што их има највише.

Пошто у њихова села ни шумар не долази, за година безвлашћа, ти момци су се напунили и прославили као шумокрадице. Дакле, новца имају. Само жена нема.

Није стога толико страшно што губимо толике територије. Велика је Србија. Страшно је да нема више Српкиња на Косову, у Крајини, босанским селима које рађају више деце.

Пуни су и градови неожењених и неудатих тридесетогодишњака, који живе са родитељима. У Београду живи четрдесет хиљада жена више него мушкараца.

Нисам успео да дођем до податка о једночланим домаћинствима у Београду. Али их је много. Можда је порез на неудате и неожењене, који постоји у Немачкој, решење за градове. Али, где беду притрпавати још већом бедом.

О ономе шта ће се десити кад будемо стављени на белу Шенген листу, не смем ни да мислим. Како ће тек онда кренути стампедо према европским државама!

Испразниће се Србија. Утећи ће младост, као што се то дешава у Польској.

ДЕКОНТАМИНАЦИЈА

Ретко гледам телевизију али се, ето, десило да гледам Борку Павићевић.

Дична Црногорка се у својој причи обестрвила на једну ретку и необичну књижару, књижару „Никола Пашић”.

Налупала је, онако у комесарским чизмама, пацке власти због постојања такве књижаре.

Замислите овејаног демократу и културног деконтаминатора. Поред свег зла који овај народ трпи, напада: књижару.

И то једину књижару у граду где се још окупљају аутори и читаоци.

Где је склониште нашло уметничко братство манастира Крке, где долазе избеглице из читаве земље, да би купили књиге којих нема на другим местима.

Нисам од оних који редовно посећују књижару „Никола Пашић”. Али где друго да оду писци који су били на другој страни. То је књижара поражених војски и отетих градова.

Једино ту, са сигурношћу, можете наћи часописе Геополитика, Српско огледало, Искра, Срдоброн, Хвосно, Глас Боке, Нација.

И раније су ту књижару нападали. Нападали су је одувек. Чак и онда када се Весна Пешић, бежећи од кордона, у њу склонила.

То им није сметало да кажу како је друштво, што се ту окупља, једном ногом у Хагу.

Ако више немаш где да одеш, ако су глобализовали Културни центар, СКЦ, Дом омладине, остаје ти само, као утеха, лутање међу књигама о несрећи српског народа.

Није њима толико сметала књижара, колико људи што су у њу долазили. Сметало им је што, поред осталих књига, могу да се нађу и Шешељеве неке књиге, и Легијине.

Французи су обесили Вијона, али им не смета да га читају и да се поносе њиме. Нико се више не сећа зашто су га обесили.

„Овде је једино место где могу да се пуним плућима осећам као Србин”, каже ми један посетилац књижаре. „Немам пару да купим књигу, али зато могу да седим овде и да читам.”

Овде су могле да се чују клапе из Крајине и да се срећну Крајишници.

Скупљала се помоћ за невољнике, слани пакети књига за Косово, за манастире.

И војвода Јово Остојић донео је своју књигу „Хашки сведок”, о разговорима са истражницима.

Могу се пронаћи све књиге о Дражиним четницима, књиге љотићеваца, књиге о генералу Недићу. „Ову књижару треба уништити”, каже култур-контаминатор Борка Павићевић.

Шта ту њој највише смета? Николај Велимировић.

Уништити, затрети, погазити до краја. Све по налогу: Да се заборави.

Књиге што нуди ова књижара, износе на видело друго лице истине. Другу страну. Све је разбуцано, све је проdato и предato, све је покрадено, растурено, расељено, а

Борка Павићевић хоће да деконтаминира књижару на тргу Николе Пашића.

Да више никад не исплива на површину друго виђење рата.

Да ратни инвалид Мирко Јовичић нема где да изложи своју књигу. Знам да ова књижара неће још дugo трајати. Знам колика је моћ невладиних организација. Како може неки, макар и занемарљив сегмент културе да постоји, а да није узео новац од Сороша?

Никад ни једно издање ове књижаре није узето у откуп за библиотеке.

Стеже ми се грло, а бес ври у мени: Ту последњу магазу хоће да униште. Моћни и свемоћни глобалисти и тајкуни.

Ко је бацио око на тај простор? Ко је намигнуо Борки да га нападне?

Свим Србима треба да се суди. Криви да одговарају, а остали – по кратком поступку. И владика Николај да се рашчини и да се на њега баци анатема.

Достојно пријатељице Ветона Суроија.

ЖУТА ЖАБА

Жута жаба је крекетала из празне лобање. Кроз празне очне дупље излазио је њен накот, жуте жабе, жуте петокраке. Накот даждевњака и црвене петокраке су жуте жабе, које нагрђују лице. Чапекових даждевњака.

У кругу од жутих петокрака налази се Косово. Жутим жабама је пресечена српска застава.

Није што су нам упропастили живот.

Није што су нам коње отели. Није што су нам земљу продали. Него нам се још смеју.

Личе ми на домаћина који је почeo да се коцка, али у чијој кући се сваки дан добро једe. Јер, продајe сe, данас телевизор, прекосутра ливада. Треба да продамо нешто. ЈАТ, НИС, Бор до вредности од 500.000 евра, да бисмо некако прогурвали до Нове године.

Шта ћemo да продамо после тога? После ћemo да узмемо кредитe, са лихварским каматама.

Проскитали су нам народ. Дигли домаћине са дворишта. Уништили породице. Уништили земљу. И треба да буду заједно. Социјалисти су и створили жуте. Славимо јубилеј шездесет осме. Годишњицу. За оне што то не знају, ЦИА је направила шездесет осму. Да би опоменула и престрашила Европу.

За оне што то не знају. За оне што им још верују. Понижен, опљачкан, проскитан народ не може да дође до гласа.

Причају нам о белим шенгенским визама као о највећој срећи. Само да ограда од бодљикаве жице буде уклоњена, кренуће као на појило стока, пут Европе, да пе-ре судове, да чисти улице. Ако су и ти послови за нас предвиђени. Потребно је да на време почнемо да зидамо старачке домове за напуштене и срећне родитеље, ос-тављене од деце, остали у опустошеној земљи, где неће имати ко да ради.

Тријаде, кинеска мафија, налази се под контролом комунистичке партије. Под чијом контролом је наша мафија?

Овај народ оболео је од црвене куте. Ово је друга фаза, кад се црвена боја полако претвара у жуту. Кад се боле-сник радује излечењу, јер је почeo да жути.

Градоначелник Алимпић каже: „Ако ме наљуте, нећу заказати седницу 14. јула, него још касније.”

Откуд он на челу града?

Понижава петсто хиљада људи. Мокри по њима. Кре-кеће и прети. Шта ли оно о себи мисли? У шта ли оно верује?

Овај народ више ником ништа не верује. А то је оно што су и хтели: Деполитизација маса је основ сваког стаљинизма.

Кукуричу огњене кокоши, страшила и кезила. На власти су јунаци поезије Новице Тадића. Омиљеног пе-сника Борисовог. Они владају. Ноћна стража.

Његова се пророчанства испуњавају.

„Овај народ има све слободе, али их не употребљава”, писао је Радоје Домановић.

„Није овде главно одржати земљу, већ што дуже одр-жати кабинет.”

А Рака Домановић црк'о је од муке и ракије, гледајући како неуки сатири народ.

Са погледом на свет надобудне студенткиње психологије, воде нас у светлу будућност. Где ће свако моћи, морати да потражи посла по Европи, да би преживео.

Тајкуни су покуповали равницу, Руси обалу, направили су три земље у којима живе Срби.

„Ко уједини српство, да се сместа, у знак народног признања и љубави, ухапси”, написао је Рака.

Дуго траје ова ноћ. Не види се излаз из тунела. А и она светлост за коју нам кажу да је излаз, није излаз, већ светлост локомотиве сибирског берберина. Долази да дође врши оно што они нису довршили.

Љубав њихова према нама је безграницна.

Толика, да су нас без граница оставили.

Како може петсто хиљада да буде мање од триста? Ово је њихово. Ово је њихов град. Зато је најбоље да тих петсто хиљада некуда оде.

Сви који нису гласали за жуте, вишак су у овом граду. Ово није град за њих. Они су примитивци. Са њиховим гласовима Велики Мајстори могу да раде шта хоће.

ВАЉАТОРИ ДИВЧА ЖУТОГ

Да после не би било забуне на суду. „Ваљати” значи продавати. Било шта. Све што се може тапнути, удати, увалити, продати. Ваљатор дивча жутог са Штајге, прода-вац лажног злата на станици, под старе дане отворио је малу пильару за комшилук. Што би рекли, повукао се из опасног посла. Ту локални пијанци и осиромашена радничка класа пију на црту, а неки и цаде. Није бег циција. Ту се, кад не пада киша, читају новине са оближњег киос-ка и прочитане враћају.

„Што, бре, не пишеш о овоме?”

„О Мишку и Чеди.”

„Писао сам, и шта ћу ако ми укину колумну? Питају ко је наручио текст.”

„Слободно кажи да смо ми наручили. Екипа испред конзерве.”

„Код мене имаш црту, док се не снађеш.”

„Види овако: да би Мишковић узео од Крмивоја јаја да му ваља, израчунали смо синоћ, Крмивоје треба да му да 15.555 јаја онако.”

„Како онако?”

„Фино, онако. За сваки бар код, за сваки производ мораш да му платиш унапред од 140.000 до 180.000. Десет производа, ако хоћеш да ти Мишко продаје, то кошта 1.800.000 динци. Па ти види. То се даје у роби. За почетак. А после тога, његов је тал преко 25 одсто.”

„И наљутио се Чеда на Мишку што неће Крмивоју да вала јаја без тала, гратис.”

„Јесте, али код њега нема пића испред пиљаре на црту.”

„Било десет пиљара у комшилуку, а сад сам вам само ја остало. Сви су нестали у таласима транзиције. Сви су се подавили, бре.”

Иза наших зграда почињу поља. Ту сам једном видео зеца. Једном чак и фазана. А по Сави пливају патке. Као домаће. Деца их хране. Тако се у предграђу мисли. Завадили се Чеда и Мишко зато што Мишко неће да вала Крмивоју јаја за ћ. Зато што тражи 15.555 јаја гратис. Залуд је све бандере до куће Крмивоје офарбао у жуту и плаву. Чак је и свињце у жуто-плаво офарб'о. И не помаже.

Мора да плати Мишку прво пуњење. Ако хоћеш да продајеш кафу код Мишка, онда је уфур 500 хиљада. За млеко мораш да цалнеш 180 хиљада. Да те Бог развесели. То је то, такозвано, прво пуњење. Ако хоћеш да продаш сапун, прво даш гратис 200 хиљада. Или му цалнеш 230 хиљада за тампоне.

Слутио сам да је Скупштина пуне сестрама, да се не усуђују да гласају за формирање анкетног одбора. Па шта ако је предложио Чеда, моја вољена јунакиња Чедомила, будућа амбасадорка у Колумбији.

Доста о Мишенки. Лепо је рекао Мишко. Неће више нико њега киднаповати и хапсити. Ни мене, богами! Зато да прекинем о Мишку и његовом првом пуњењу.

Гачци су поваздан ту, изнад наших глава. Зато није чудо што ме један гађао у главуџу директно. „Срећа, Јевро. Биће лове.”

А ја им рецитујем омиљену кафанску рецитацију Бранка Ђопића:

„Узех оловку, написах словице. Добићу хонорар, курац од овце!”

Ситна киша нас тера унутра. Ситна киша и голубови бомбардери.

Оде Карла. А тек смо се на њу навикли. Учинила је херојима неке који о хероизму нису ни сањали. Ушла у народне еротске песме. Само да се неко појави и да их покупи. Учинила је све што је могла да подгреје инат. А инат је света српска животиња. Оде без Младића.

А ми остадосмо да тутујемо. Нема инвестиција из Европе, док га не предамо. Бар не оних крупних.

Тешко је згепечити генерала. Није он Мишко.

Овај процес транзиције Руси су звали КГБ-изација Русије.

Како се зове код нас?

Дебеизације, Удбанизација или најстрашнија Титоизација.

Титоизацију спроводе они што су радили за личну службу Јосипа Броза. И о њима се звижди. О њима нико ништа не зна. И нико их не помиње.

Што би рекао Антоније Пушкић, алијас Рамбо Амадеус. „Чобане, врати се, овце твоје не могу без тебе.”

Осу нам се стадо без пастира.

ЋИЛАС

Био сам у штабу једног нашег „команданта”:

Бурегције су доносиле бурек, сокације сокове.

На крају су стигли из штампарије дародавци коверте са ловом, дрхтећи да ли су ставили довољно.

Командант је поцепао једну кутију. У њој су захвалнице. Пошто се свима присутним дародавцима захвалио, поче да их дели.

Зачас их једно живахно девојче исписа. Командант подели аутограме и ударише печат.

Биће постављене на највиднијем месту у опису или кафани. Битно је да си добар Србин.

„А, ви, шта чекате?” упита штампаре. „А, да, захвалницу.”

Онда написа захвалницу онима који су штампали захвалнице: да се зна! Плати им на моје очи штампање захвалницом.

Увек сам се питao, кад угледам Ђиласа колико ли је он захвалница поделио. Та поштењачина.

Чувени власник маркетинг агенције. Пословала је најбоље у Србији.

Ђилас није наиван.

Његова маркетинг агенција је чувена. Уплати толико, па ћемо да спустимо за толико.

Не знам шта су те маркетинг магазе на западу, али овде су легло црних мамби. Тешко томе ко одбије да да оглас преко ове агенције и да неком другом посао.

Онда, да би затворио круг, направиши продукцију: „Мењам жену”, „48 сати свадба” и тако даље и ближе.

Тако је затворио круг. Добио је минутажу на телевизији и све фирме које хоће да опстану обраћају се њему.

Он се обогатио захваљујући томе што је паметан, а ми смо глупи јер нисмо отворили агенцију.

За почетак, уступиће ти неколико најбољих клијената.

Просто, да простије не може бити.

Узгред, радио је и одрађивао све. Све у друштву добрих пријатеља, политичких.

Битно је да паре легну на рачун. Лако их је после скинути са рачуна. А колики су рачуни онима који су принуђени да се оглашавају.

Милина једна.

И то нам исприча човек и не зацрвени се. Вешт човек. Зна како се прави кинта.

Ако су као студентски лидери, не кажем да је то Ђилас, али сам читao „Канџе” Марка Видојковића, куповали за партијску лову траву за ученике, што не би Ђилас прдавао рекламе.

Трговци рекламом су о. к.

Само, онда не би требало да се даве политиком. Као, нема доста послана, него би још.

Гарантујем да би, као градоначелник, подиго на још већи ниво своју медијску империју.

Зато њега, као отвореног и поштеног, треба подржати за градоначелника. Он би знао шта би са парама урадио.

Као што је одувек знао, као што су они паметни Срби знали да Србија не може изаћи на крај са Америком, па су на време изабрали страну. Замислите како се ти краљеви колаборације смешкају, поносно пролазећи поред својих хацијенди.

Поштен, вредан свет, мисли добро својој деци, комшилуку, пријатељима, збуњено блеји у ТВ, покушавајући да одгонетне путљагу и ко је тај ко га може извести из пећине, из које се чује глас: „Ко узме, кајаће се, ко не узме, кајаће се.“

Чудна је ово земља. Као Маркесов Макондо. Само што нема толико кишe. И што су остали дужни Маркесу, па је он одлучио да никад овамо не дођe.

Ако Ђилас постане градоначелник, можемо очекивати Великог брата на свим вратима.

Добро је што је, на крају, откривено ко је велики брат, који нас посматра.

Сад могу и неке везе код њега да се ухвате.

Сад може и лакше и културније посао да се обави.

Одеш у маркетинг агенцију и унајмиш их да ти рекламирају чачкалице. Поштено платиш. Како другачије и може да се плати?

Онда почнеш да тражиш плац за градњу. И грађевинске дозволе. И све остало. Чудно ће се врата пред тобом отварати. Не мораш да бринеш. Све у маркетинг агенцији можеш да завршиш.

Тако се то у свету ради.

Какви кофери, какво прање пара.

Маркетинг је права ствар.

Колико може да кошта идеја за рекламирање чачкалица? Нико не зна. Нема ценовника за добру идеју.

ДИНКИЋ

Није ни чудо што Динкић има подршку лихварске интернационале.

Некад је овом земљом дрмао дужнички лоби.

Поступак је био крајње једноставан. Уз помоћ корумпираних политичара, подигнеш милион марака, сачекаш да инфлација обезвреди динар и вратиш десет марака. У томе су учествовали и власници станова који су откупљивали стан од сто квадрата за неколико марака.

Сад се игра таква игра да је главни играч моћни увознички лоби.

Захваљујући оваквом курсу евра, све што би плаћали по осамдесет пет динара, сад плаћају седамдесет пет. Наравно, није им ни на крај памети да и овде снизе цене роби из увоза. Гуше и онако угашену производњу.

Увознички лоби је тај што одржава Динкића на властима. То се зове демократска пљачка Србије.

То се ради у белим рукавицама.

Банкарско-лихварски лоби, који држи банке у Србији, у том увозничком послу предњачи. На оваквом курсу евра највише зарађују банке.

Не треба бити банкар, да би се то разумело.

А страдају прво извозници. Производ за који су добили осамдесет три динара сада морају да продају по седамдесет пет динара. Срамота је што је, по извозу, Србија јача само од Албаније. Без државне заштите домаће

производње, аналитичари процењују да ће спољно-трговински дефицит дистићи 8,5 милијарди долара.

Свака риба од главе смрди.

Гитариста свира над лагано умирућом привредом. А џепови се пуне.

Боже, спаси нас, к'о Малишу храст.

И нико се не буни. Пљачкају као војска која је ушла у Константинопољ.

Свака транзиција је болна. Болнија што дуже траје. А ова наша отегла се у недоглед.

Јер ова игра се игра годинама: Сјеби фабрику, подели је, отпусти раднике без социјалног програма, и купи на крају. Ово су такозвани први купци. Други купци, ако их буде, биће приморани да плаћају знатно више.

За то време „паушално брује, рује, зује, уље, грокћу, рокћу, сопћу, ропћу, против свих на свету Руса”, како је то чувени Креманац, Илија Мољковић, предвидео.

Европа сада. Европа да, али и у Европи постоје ромска насеља. Направиће од нас Цигане. Само да нам дају шенгенске визе. И да буде „сад адис“. Све што може да хода збрисаће да чисти улице по великим европским градовима.

Да би боље одрадио приватизацију и смањио трошкове социјалног програма, будући власник издао је погон, са свим радницима, извесном Грку. Радници су штрајковали и сад су добили отказ. Нема социјалног програма, нема ничег.

Ово је нова и оригинална тактика. Издаш на осам месеци халу, машине и раднике, као робље, и после осам месеци даш им отказ. Нема ништа од социјалног програма.

При том се преко новина спрдаш са њима.

Што би рек'о хода са Илијаша у „Дневном Авазу“:

„Да се хоће завршит’ ова нестручна приватизација. Поквари се народ.“

Уз музiku, коју слуша сваког дана док се бријe, министар Динкић диви сe свом лику у огледалу.

Како је леп. А тек паметан. Родила га мајка под срећном звездом, па ниједну реченицу не може да почне без ЈА.

Бљештава светлост разних банака што су овде дошли да извuku замашан профит, који на другим местима могу само да сањају, обасјава му у фотшопу испеглано лице.

Ја. Велико Ја нарциса без лица.

Сам каже, гледајући себе у ТВ монитору, да место на којем се нађe одједном постајe најважнијe место.

Крупни лутак, чија је унутрашњост напуњена новцем, уздиже себе на ниво главног ризничара. У ту сe странку не улази из љубави.

Пише песмице. Мало му је политичка, па би и естрадне славе.

Зато предлажем да нас следећe године на Евровизији представља „Монетарни удар“.

Они сигурно побeђују. Ако никако другачије, упашиће сa наоружаним пратиоцима, као у Народну банку.

Јер изa његa стоји лихварска интернационала, којa гa јe наградила за услугe којe им јe учинио. Истина, кажу да јe тa наградa кошталa српске пореске обvezниke 300.000 евра. Али шта јe то у односу на оно чимe нас јe Динкић задужио? А задужио нас јe толико да ћemo, кад нам сe свe то сручи на главu, сa носталгијom сe сeћati ових времена. Дај му Божe дуг мандат, нијe важно на којoј функциji, јer функциja нијe битna. Битан јe он, Динкић, кадa сe ујутру погледa у огледалo.

ГРАЂЕВИНСКА МАФИЈА

Сокоћало ми доноси у кућу слику. Сокоћало је телевизор, чији су настанак најавили Тарабићи. Оно, то сокоћало, омогућава да у куће малих људи стигну „велике приче”. И притиском на дугме, из куће се избацује.

Три дана после краја Егзита, са Тврђаве још излазе гледаоци.

Гледам. Девојчица лептирица нас поздравља са два подигнута прста, малим и кажипрстом. Остали прсти су спуштени. Поздравља нас знаком Луцифера. Она је, речкоше, Британка. Овде је дошла са још осам хиљада Британаца. То је велики успех.

Чак је и Динкић дао лову за то.

Они су успешни и зато могу неуспешне тако да поздрављају. Или мисле да су стigli у земљу где Луцифера држе на ланцу, у дворишту, као кућног љубимца.

Опет су хапсили неку мафију.

Главни је убијен. Зато против њега нема поступка, односно, језиком права, против њега се поступак обуставља.

И пре оног рата били су чувени шверцери дувана, односно, котробански кријумчари. Као добри познаваоци стаза и богаза, били су идеални водичи и добри ратници. Извесног Милачића прославио је Лалић у „Свадби”, као Тадију Чемеркића.

Милачић је мртав као и Ј. Б. Тито, па против њих двојице нема кривичног поступка.

Али ће зато бити против Мире и Марка. Интерполова потерница.

Дуванска мафија више не постоји.

Бар не у Србији.

И то први пут.

Оне мафије, које сад праве лову, нико и не помиње.

Од њих сви имају користи. Од Баџине смрти прошле су толике године, пре него што је отворена прича о његовом државном шверцу цигарета. Све до сад, то су биле само чаршијске приче.

Када за десет година буде отворена прича о грађевинској мафији, више неће бити ни бетонских игралишта за баскет на Новом Београду. Све ће бити озидано. Сад то није „политички коректно“ помињати. Тиме се вређа лик и дело убијеног председника и његових сарадника. Нарочито сарадника. А то није лепо, јер о покојнику треба све најлепше. Па, и Баџа је покојник!

Сад је то на нивоу чаршијске приче.

Чаршија прича.

Ан드리ћ каже: „О једном човеку говори и оно што се о њему може измислiti.“

О свемоћи грађевинске мафије причају сви. У аутобусу, у кафанама, на реци.

Један је, кажу, толико узео да ни праунуци не треба да му раде, и постао адвокат. Повукао се из политike.

Да би се човек повукао из посла, мора много, много тога да има. А има. Целе зграде.

Што би рекао покојни Вид: „У шуми пропланак, на пропланку вила, у вили гаража, у гаражи мерцедес, у мер-

цедесу човек, у човеку срце које је пуно љубави за радничку класу.”

Радничке класе више нема.

Нико је не помиње. Шта ће нам?

Нема ни сељака. У капитализму, у који идемо, све ће орати једним великим трактором. Шта ће нам сељаци? Све ће радити компјутери.

Лето је. Четрдесет и два степена. И није лепо замарати читаоце озбиљним темама. Сад је време за лакше теме. За концерте, Косово, дуванску мафију о којој сви, сем тужилаштва, знају све, дуже од петнаест година.

И наравно, за базене, о којима се прича пред затварање „Клуба књижевника”.

Ко је на каквом базену био. Чији је бољи. И чији је колико коштао. Један је, кажу, направио чак и поток кроз двориште. Замисли, поток, на који долазе птице да пију воду. Требало се тога сетити и набавити одговарајући плац. А то је ситна инвестиција.

Брује моћне машине.

Нестају прдопољине по Новом Београду. Педесет хиљда евра кошта само информација о слободној локацији за зидање зграде, коју још нико није запикао.

После реците да је информисање слабо плаћен посао.

ГРАЂАНСКИ ФУНДАМЕНТАЛИЗАМ

Чеда својим ГРАЂАНСКИМ ФУДНАМЕНТАЛИЗМОМ дахће Борису за врат, као стална претња.

Тадићева мирноћа и васпитање лепа је препорука, али Срби воле оне који су спремни да ударе песницом о сто.

Уколико да Коштуници мандат и пусти Ђелића низ воду, тешко да би му то опростили грађански фундаменталисти, којих има и у његовој странци.

Преведено на српски, то значи да би Чеда, у близкој будућности, могао да очерупа Бориса за још поприличан број гласача. Можда и до читавих педест одсто.

Динкић је одавно загризао свој колач, тако да и он има апетите који нису мали.

Да није Чеде, који дахће за вратом, возећи се четворо-прегом HBO...

Дачић је успео, упркос свему, да се докотрља до цензуса.

Али, никуд даље. И никоме више потребан као језичак, јер су се појавиле нове ваге са најновијим језичком, који има чак и кондом. Специјално прављен језичак. Неподер. Руски. Старокомунистички.

Када је краљ Никола прогласио Црну Гору уставном монархијом, дођу неки студенти да оснивају социјалистичку партију Црне Горе. Краљ нареди да се сви перјаници обуку у цивилну робу и да му деморкатски изгласају Гавра Машанова за председника.

Када су ухватили ћеда Гавра на Зиданом мосту, он извади чланску карту социјалистичке партије.

„Какав је био програм социјалистичке партије, ћеде Гавро?”

„Програм? Какав програм? Како господар каже!”

Ко је наследник Гаврових социјалиста? Ко баштини те идеје? Колико је ко и од кога добио пару? Ко је обукао цивилну робу? Који су то уметници, у цивилу, јахали у овој трци? Која, да се разумемо, није била лака.

Колико се ја разумем у Србe, Чеда фундаменталиста кога обожавају бркати вртогузи, ћанкозе славе, а Латинка му умилним гласом пева успаванке, за народ и за дружину је странка будућности.

Заправо, ту постоје две партије за које народ зна шта хоће. Радикали и Чеда. Радикали не дају Косово, Чеда би да га се одмах отараси, па да Шиптари буду Немци, а ми Французи, може и обрнуто.

Остали муте, да би вода изгледала дубља.

Што, наравно, изазива гађење и апстиненцију људи, који неће да гласају, јер сматрају да су политичке партије фракције Савеза комуниста Југославије који се распао, или поделио у неколико струја, које данас држе власт.

Присталице теорије завере иду још даље, тврдећи да Бећаревић, из специјалне полиције Краљевине Југославије и Недићеве Србије, није осуђен и стрељан, већ му је дато друго име, те да још увек суди у престоном граду, ако не он, оно свакако неки његов наследник.

Она последња варијанта, коју нико не разматра: шта би се десило да Коштуница и радикали направе владу.

И, наравно, по све нас најгора, а то је да не успеју да формирају владу до септембра.

Умало да заборавим. А где је Беба?

БАЈКЕ

„Знаш ли ти, брате”, прича, „да су америчке окупационе снаге у Западној Немачкој, својевремено, забраниле бајке браће Грим? Знаш, ону бајку о Ивици и Марици.”

„Зашто, побогу?”, питам.

„Сећаш ли се оног места кад Ивица и Марица гурну бађу у пећ? Америчке окупационе снаге су тврдиле да су нацисти, у тој сцени, пронашли инспирацију за крематоријуме. Зато су забранили бајке браће Грим.”

„Сјајно”, кажем малом противпожарцу, жалосног осмеха.

Лако је њима, Американцима, кад немају овакве невладине организације. Лако им је кад им Соња Лихт не дише за вратом.

Кад немају овакве борце за људска права. Понос и дикту нације.

Они су извозници људских права.

Све имају, само им људска права фале. То је на свом врату најбоље осетио Садам Хусеин.

Косово Арнаутима, а Србима чланство у НАТО.

И муниција НАТО-а. И оружје и муниција. Ваљда и бомбе, мада смо њих већ добили. Само не знам колико је у кешу добио онај којег сви називају најинтелигентнијим америчким председником да обећа у сред Тиране независност.

Није што морамо тамо где нам кажу да идемо, него што очекују да због тога будемо срећни.

Поред толиког обезбеђења, Бушу су Арнаути клепили сат. И то пред камерама. Иако бизарна, та прича одлично се уклапа у слику о Великом Председнику и његовим штићеницима.

Надајмо се да ће се сат, једног дана, појавити на некој аукцији.

Била би то велика атракција. Сат који је украден Бушу продаје се на првој вехабијској конвенцији за Балкан. Још да Бин Ладен отвори кесу и купи га лично. Фотографија руке на којој прво има, а онда нема сата, обишла је свет.

Ако се деси да на крају, ипак, уђемо у НАТО, предлажем да се на палати Албанија, дивног ли имена за једну палату, постави велика Бушова фотографија са маневара.

Да вас подсетим, на тој историјској фотографији Буш посматра маневре двогледом са којег нису скинути по-клопци. Предлажем градоначелнику, чувеном рекеташу, који је са рекетом надбио Новака Ђоковића, да озбиљно размисли о томе. Умели би Амери и Америке то да цене.

Отворена је и прва директна линија Њујорк – Приштина, са паузом за чај у Феризају (Урошевац). У сваком случају, усрћиће се Американци са Арнаутима кад почну да им уводе људска права. Нарочито кад су жене у питању. Ту су Албанци познати као велики љубитељи женских права и слобода.

Ако једном постану независни, имаће свет, кад је реч о женским правима, шта да научи од њих.

Сећам се једног разговора са иредентистом у Окружном затвору Приштина, у зиму 82/83. Ту сам чекао, одлуком суда, због ометања службених лица у вршењу службене дужности, Нову годину.

Били смо вршњаци. Тај иридента и ја. Имали смо по двадесет пет година. Халил је имао пет синова.

Рекао ми је да ће направити још пет синова. Осам за затвор за Републику Косова, двојицу да шаљу пакете.

„А како ћеш, Халиле, да направиш још пет синова кад си у затвору?“

„Направиће моја браћа и отац у моју жену“, без имало женирања, рекао ми је Халил.

То је у складу са америчким поимањем женских права, сигурно.

То би требало испричати Кондолизи и оној дел Понте.

Не зnam како ће на ову причу реаговати наше невладине организације. Најбоље би било лустрирати Јеврића, да не таласа око тих људских права и осталог.

Американцима, као великим љубитељима људских права, то се може врло допasti. Уосталом, увек сам се и залагао да се на Косову отварају фабрике које ће запошљавати женску радну снагу, стварају женске организације, као што је АФЖ и сличне. Да се тамо пошаљу наше активисткиње, на терен, umесто војника. То је било пре тридесет година, када сам, захваљујући боравку у васпитно-поправној институцији на Косову, био скроз поправљен.

Сви причају о продаји Косова, али нико не помиње цифру.

Мене највише занима колики би био ПДВ. И коме би га платили.

Најбоља је идеја да се Косово прода Кинезима. Иако су Кинези једном имали везу са Албанцима, па су одустали. Плод те везе је кинески шаран, кога су Албанци убацили у Скадарско језеро. Одвратна риба, пуна костију.

Небојша Јеврић

Што се мене тиче, најжалије ми је деце која неће имати прилике да читају бајку о Ивици и Марици.

Или је та забрана скинута?

ИНСПЕКТОР БРАНКИЦА

Уживам у предизборној тиштини. Само, кад би мало дуже потрајала. Рецимо, триста шездесет пет дана.

Опет се појавила нека мафија. Овога пута фудбалска.

Намештање утакмица је старо колико и утакмице.

Због намештања резултата, ухапшени су у Новом Саду председник ФК Војводине, Ратко Бутуровић, директор спортивког центра из Ветерника, Милан Чабрић, и фудбалске судије Михаило Јекнић, Борислав Кашански и Горан Ковачевић.

Сећам се, кад сам био млад, живео у Бијелом Пољу и кад ме је фудбал интересовао, како су намештане утакмице.

Било је битно да ли судија игра покер.

Ако игра покер, онда је добро.

Закаже се партија покера пре утакмице и судија покупи лову која му је намењена. После суди да све прашти.

И никоме нијепало на памет да судије хапси.

У послове фудбала умешала се мафија. Но, но, не може то тако, рекла је инспектор Бранкица Инсајдер. То је она што је ловила Младића.

Овај инспектор у сукњи, кога дигне са легла, спаса му нема. Само ми није јасно ко треба да иде први, полиција или инспектор Бранкица. За сада Бранкица иде прва.

Јадна ли смо ми држава кад Бранкица мора да откри-ва мафијаше. Мафијаши су мирни пре него што их одра-ди Бранкица, Елиот Нес нашег новинарства.

Као у америчким филмовима, полиција упада и за-узима кућу. Инсајдер још траје, видећемо ко је следећи.

Келнерица, Српкиња из Црна Горе, пита ме: „Како то, Јевро, добијам листиће да гласам, а немам право на акције?”

Колико Срба из Црне Горе живи у Србији, са црно-горским држављанством? И нико им никад држављан-ство није тражио. Сад ишту. Кад су паре у питању. Никад се нисмо преbroјали, али знам да смо најебали.

Овде су нам се родила и одрасла деца, овде смо одав-но дошли, а акција за нас нема због папира који до скоро никоме није требао.

Видим како се смејуљају.

Лепу су коску међу нас опет убацили.

Црногорци су се од нас оградили, власти у Србији нас не признају кад треба, муком зарађена имовина да се дели.

Не секирај се, Дарка, не верујем да ће се од тих акција неко овајдити. Нарочито не сиротиња. Што нам нису да-ли рок до којег треба да донесемо уверење о држављан-ству, па би они који су потребити донели?

Срамотно је што нас третирају као грађане другог реда.

Не верујем да председников тата има држављанство.

Што не упита сина зашто је на листи оних који немају право на акције?

Знам ко ће се највише обрадовати.

„Ето вам сад ваше Србије!”, рећи ће на Цетињу.

Чиме смо такву сепарацију заслужили?

Да ли је то урадио покрет староседелаца Србије или актуелна власт?

Шта је следеће?

Отпуштање са посла. У Војводини су четири стотине директора штунули. Можда зато што су били Срби из Црне Горе.

Да ли је наш статус изједначен са статусом избеглица? Да ли је могуће да се нико не усуђује да постави ово питање које се директно односи на дискриминацију?

Већ данима се уписују акције. Није битно да ли ће људи добити по хиљаду евра или неће, али осећам се бедно зато што сам објективно дискриминисан. Као да но-сим жуту траку на руци. Ко је донео такву одлуку? Да ми се, због неблаговременог узимања неке тамо хартије која до скоро није ничему служила, одузима право да будем равноправан грађанин. И како се нико од толико виђених адвоката и правника, родом из Црне Горе, није сетио да се подбуни?

У Црној Гори Јеврем Брковић зове нас ПОСРБИЦЕ.

А овде не прође дан да не мораш да се правдаш због нечег или некоме зато што си рођен у Црној Гори.

Они који су затражили држављанство, чекају месецима за ту хартију. Уосталом, можда је решење да се жалимо суду у Стразбуру. Да нас и та невоља снађе. Да и та брука пукне. Да матушку Србију гањамо преко адвоката. А све би било у реду да дају три месеца да они који су угрожени изваде ново држављанство. Или, да позовемо инспектор Бранкицу да нас узме у заштиту.

ЖУТА ИНТЕРНАЦИОНАЛА

Овако је Рака Домановић, у својим узгредницима, описао нашег социјалисту:

„Беше лето, сунце припекло, кад главном сеоском ћадом нађе човек у блатњавим опанцима.”

„Ко је овај?”, упитах.

„То је наш социјалиста.”

„А зашто су му, побогу, каљаве ноге?”

„Па, ако нема блата, он замути мало воде и земље, те се сав укаља. Како би на збору могао да прича о блатњавим сеоским сокацима.”

Ко су српски социјалисти данас?

Па, демократе. Они су чланови социјалистичке интернационале.

Каква је то интернационала?

У књизи „Хијерархија завереника – Комитет 300” др Џон Колман, набрјајући које су све организације под директном контролом Светске владе – Комитета 300, врло високо рангира и Социјалистичку интернационалу.

Знајући ко је газда од света, демократе су, брже-боље, пожуриле да се учлане у Социјалистичку интернационалу.

А добро је и да збуни некога.

Они јесу демократе, али су и социјалисти.

Најбољи кадрови са старокомунистичким педигреом су чланови Демократске странке.

Својевремено је било речи о томе да и СПС, уколико ће у каолицију са демокртама (који су у ствари социјалисти), постане члан Социјалистичке интернационале.

Својим лупинзима потпуно су ошашавили народ.

Сутра да буду избори, не би изашло тридесет посто. И то самоуправљача највише.

Постоји тај рецидив, да се роди човек са репом. Да понесе нешто од предака.

Тако и код нас. Самоуправљачки народ – који је живео под пролетерском диктатуром, дакле, диктатуром најгорих, оних што ништа нису стекли, а оно што су стекли пропили су и уз плот пропишали – још увек живи у заблуди да може неког да казни или награди својим гласом. А слепи наш Вођа, заводи их кроз кањоне и литице.

Не пада снег да завеје брег, него да звериње покаже своје трагове.

Припекла јунска жеравица, а пао снег. Оће бити снега, неће бити. Само толико да звериње трагове покаже. Да морамо чекати до зиме.

Да СПС покаже трагове. Или ће, ипак, оставити блатњав траг у историји Балкана.

Знам једног социјалисту. Од оних. Правих.

Који је некад певао:

„Светла ока, а образа чиста, познаје се да је комуниста.”

Син му је овејани демократа, а он овејани социјалиста.

Нашли су се у снажном загрљају.

Питао сам једном, у Клубу књижевника, једног европског мозгоњу који је дошао да мешетари по Србијици: „Кад ћете нас примити у Европу?”

„Примићемо вас, чим вас будемо окупирали”, рекао ми је тај европски мудросер. Има томе и дест година.

„Па, добро, кад ћете више да нас окупирате? Кад ћемо једном више да призnamо да смо окупирани? Досадило нам је да будемо слободни и слободарски, кад ће та окупације, бре?”, дерем се на тераси Клуба књижевника. Одјекује као у кањонима Ђавоље вароши. Трипут се јека враћа.

Ђавоља ствар је ова окупација.

Нити је видиш, нити је чујеш, а осећаш војничку чизму под гроцем, под грлом.

Брак између ДС и СПС многима изгледа неприродан. Али, онима који знају да је СПС основао ДС, све је јасно. Само што делује помало инцестоидно.

У једничкој кући Социјалистичке интернационале, која се налази у братском загрљају Новог поретка, обе ће се партије осећати удобно и заштићено.

Рат је превише скупа рада да би се почињао пре него што се договори шта ће коме да припадне.

Али, како код нас има доста снега, видећете, кад снег падне, ко је са ким и на којој страни.

Није лепо што је, говорећи о болу, Борја задоравио да помене бол Драгана Марковића Палме, коме су убили Команданта, и бол Вука Драшковића, коме су страдали ближњи и најближи људи.

Како ће сада сви заједно, цумле у једну партију, у једном смеру?

Тиме је повредио своје мале сараднике који доносе велику корист.

Најстарија максима обавештајног рада је: „Ако нешто желиш да сакријеш, стави то свима пред очи.”

То је тако очito да, кад буде откривено, биће прекасно за оне који су верујући. За оне који су добијали батине

од полиције док је газда на чувеном Милошевићевом кабинету грицкао δанану.

Иначе, тек ће се видети ко ће најгоре да прође у овој комбинацији.

Како револуција најрадије једе своју децу, канидализам је једна од најбитнијих особина револуционара, и жута револуција мора тако да поступи.

Страдаће жутаћи, али од својих. Време им истиче. Они који не могу да спакују кофере са ловом и збришу, они који су под влашћу жутих и под њиховим патрона том направили лову, мораће да положе рачуне.

Тако ми бар каже једно од дубоких грла које ужива у миру Дедиња.

Браћо Срби, срећна вам нова влада. Светска.

ЈУНАК НАШЕГ ДОБА

Свака сличност са постојећим ликовима је намерна.
Аутор се извињава свима који се нису препознали. О
њима ћемо други пут.

Јунак нашег доба је син пуковника у некој од служби.
Предност имају они пензионисани. Мама му је Латинка,
Весна, Борка или нека од жена у црном.

Школе је завршио у иностранству, док се ратовало.
Има јасно изражен став. Свим Србима треба да се суди:
криви да одговарају, а остали по кратком поступку.

Пожељно је да је рано оседео, од брига га море, због
ситуације. Ишколовао се за противпожарца на високим
школама, са Лилкеовом препоруком.

Јунак нашег доба, противпожарац, сањао је читавог
живота да постане ватрогасни каплар. У Европи је ка-
пларски чин на високој цени (Хитлер, Наполеон).

Сањао је велики пожар у коме ће показати све своје
знање стечено у гашењима беззначајних пожара, своју
храброст која је, током свих ових година, остала непо-
зната.

Малени противпожарац, клемпавих ушију које су ви-
риле испод шлема, дочекао је свој дан.

Како су године пролазиле, био је изгубио сваку наду.

А онда му је синуло.

И одлучио је да подметне пожар.

И први је био на лицу места. Са пуном бешиком мокраће, са пуним устима пљувачке, са спремним цревом и ватрогасном пеном.

Био је то његов велики дан.

Сви су писали о њему: спасиоцу.

Аванзовао је. Толико да је сад лично на голуба мира, голуба смеђара, небеског пацова, рекли би зли језици.

Противпожарац је добио чин ватрогасног каплара и одликовање. Надавио је прутић којим сад лупка по ципелама.

Он је заслужан грађанин. Лупао је у шерпе, у којима се одавно вишне не кува. У лонац који је украо Снешку Белићу. Дувао у пиштаљке и нико га запазио није. Борио се за сутрашњицу. Он је био за ОВО. А знао је да ОВОМ само ОВО може доћи главе.

Никад није био за ОНО.

Слушам га неки дан.

Клемпавог, маленог, са мијјим ушима и репом. Замахарепао, па нам се јада:

„Велики део моје крваво стечене имовине, законски стечене, оставио сам првој жени кад сам се развео.“

Остало је још, али и томе је нашао место. Напрвиће задужбину, коју ће да остави сопственом народу. Све оно што му нађу на рачунима. Оно што се нађе у фиоци, два милиончета, оно што је на туђе име, то ће оставити љубавници. Тако је лепо кад те се људе сете.

Јесте, кад би љубавница била овца. Она тражи све одмах. А не после да се повлачи по судовима. Да је развлече по новинама.

Док је жив, нико не сме да му завири у буђелар, нико не сме касицу прасицу да му пипне. Кад умре, појавиће се новинарске кукавице, које нису смеле ни име да му помен-

ну, да му претурају по фиокама, да му тркељишу цепове. Још најгоре, појавиће се љубавнице са вредносним писмима.

Зна он то, зато је транспарентно одлучио да остави све држави. Када нас овај задужбинар задужи, видећемо ми свог Бога. Има тринаеста генерација да враћа дуг.

Када сам то чуо, просто ми је топлина ударила у лице. Какав дух, каква ширина! Само што га Млађо игнорише.

Што га не прими у оркестар „Монетарни удар“?

А није да не зна да свира. Зна усну хармонику и три-англ.

Толико ме дирнула та његова изјава да ће направити задужбину, да сам пустио две, три сузе.

Загрчнуо сам се од његовог патриотизма.

Узме од Карића лову са рачуна, па им је, после тога, пред одлазак врати. У тој игри „узми па врти“, остаје само једна тајна: колико су њему Карићи вратили. У кешу, мислим.

Док је пожаре гасио бензином, мали противпожарац сваког дана је све више напредовао. Сваки дан су расле ди-виденде. Расла је и његова слава. Фаталиста што лута градом и свира гитару у Кнез Михаиловој улици, окружен бодигардом. Он лично гади се оружја, али су зато његови момци добро наоружани. Умало да заборавим, наш јунак никад наоружан није прелазио Дрину. Он је дезертер и поносан је на то.

КАДРОВИРАЊЕ

Задихан, у кафанду улази Пеца.

„Еј, људи, је л' знате да је пропала коалиција између ЛДП-а и ПУПС-а?“

Нико се не пита како је дошло до стварања савеза, а сви би да сазнају како су се растурили.

„Па, објаснили су Весни Пешић да Кркобабић није занимање, већ презиме.“

Почеле су велике врућине. Време је за хладан шприцер и вруће политичке теме.

Још четири моста и још две реке.

Кадровирамо. У „Лудој кући“.

Министарство за извиђавање суседима. Ту неће нико одавде. Чак ни Јоца Циганин. Платисмо му два пива и пристаде да преузме ресор. А и циганчићи добише по сладолед. Корупција је и овде важна. Тешко је направити владу.

Министарство за уграђивање (Колико сам ја ту добар?)

Министарство за пиво, тражи Грмуша.

А министарство за кладионице?

Прави се влада у хладу и свако има право да изабере ресор.

Министарство за информације и дезинформације.

Највећа гужва је око министарства за уграђивање. Сви би да се уграде.

Кадровирамо. Нема лепшег заната од кадровирања.
Састављамо владу у ладу, уз ладан шприцер. Четрдесет
хиљада радних кадровских места. Треба то попунити. У
земљи Србијици.

Министарство за асфалтирање. За то се министарство
нико, по овој врућини, не отима.

Министарство за контакт са мафијом.

Министарство за дициклистичке стазе.

Влада у ладу и министарство за тоник-вотку.

Како ће преживети губитак Министарства за градско
грађевинско земљиште?

Није лако изгубити прдопољне градске, чија је цена
достигла милион евра.

Борба против корупције.

И капитално издање поезије Жике Обретковића.

На овој врућини нико није способан за политичке
идеје.

Усред пролећа стигло лето. Па се ти вади.

А мени је од свега најжалије градског министарства за
културу.

И градског јавног сервиса.

И док ми пијемо ладан шприцер, неко чисто вино, не-
ко воду, у просеку шприцер, спрема се промена власти.

Ако сви могу да кадровирају, можемо и ми. Грмуша,
који има црту одавде до Похорске, намерно пије пиво у
ове вреле дане и понавља: „Људи, па то је страшно, верујте
ми, то је страшно.”

Неша, за којег се испоставило да није из Буђановаца
неко из Бечмена, распитује се колико кошта пиће у
Скупштини.

„Ал’ се тамо добро пије!”

Воја дави једног по једног сведока тужилаштва у Хагу. Да их човеку просто буде жао. Чанак, у својој опроштајној емисији на „Студију Б”, објашњава да „брे” – значи магарац.

Врућина, бре, врућина.

И поставља се велико питање да ли ће студенти јунски испитни рок заменити пиштаљкама. Да не дају Београд. Као да Београд хоће некуд да оде.

„Хоће ли цео Београд сада изгледати као Земун?”, пита комшиница са високим штиклама.

Сви имају ових дана припремљена питања, а одговора нема.

Нисам ја Тарабић.

Одавде из „Луде куће”, где река улази у град, одговори се не виде. А ја се баш намерачио на ову кафану. Козаци пишу писмо султану.

„Море ли се знати колики је дневни пазар Ђиласов?”, питају сви, али ту одговора нема.

Пола Србије је поженио.

Има ли тај најбољи српски проводација, који после сваке емисије „48 сати свадба” брише сузе, дар пола милиона дневно?

Вране полуделе, због туге за птићима и врућине, нападају пролазнике на шеталишту.

Море, да су најбољи, време им је да оду.

И све се полако припрема за стари план. Београд дистрикт.

СМС

Добио сам СМС поруку:

„Тадић пристао на услове СПС-а, а то је: да се одмах рехабилитује Слоба, да га пренесу из Пожаревца и, уз почасти, сахране у Алеји великана о свом трошку, да Вук носи јастук са одликовањима на челу поворке, Тадић да одржи дирљив говор, Чанак да дочека Миру са букетом цвећа црвене боје. Шутановац да диригује војним оркестром, а Чеда да маше црвеном марамом и да плаче, али искрено. Шири даље!”

Број са којег је послата порука непознат је.

Па, ко велим, да то поделим са вама. Звучи шашаво, али помаже на летњим врућинама.

Давно сам пророчки писао о црном коферу.

Знао сам да ће нам кофер главе доћи. Ко зна како би изгледала Србија, да није било тог кофера.

Ја сам добио црни кофер од оца, а он од ћеда. Мој ћед је у тај кофер заточио паука. Стављао бих кофер под главу и по сву ноћ слушао паука како по њему паучину развлачи. Никад ми није било јасно коме он то замке поставља и ког то лови испод моје главе.

Јутрос зачух лупање и позив из унутрашњости кофера да му отворим.

Али, авај, кључеве је одавно неко украо и однео ком треба и где треба.

Нема ти излаза, Ивице.

Сместили су ти велики пауци. Мораш одмах да промениш фризуру ала Слоба. Мира је морала да извади цвет из косе, а ти мораш да промениш фризуру. Шта је то за тебе?

И заиста, чим је Ивица променио фризуру, одмах нам је кренуло.

...

„Нови светски поредак иступа као заштитник либералне демократије, против тоталитаризма, посебно комунистичког. Немачки писац Херман Брох давно је тачно приметио да се левом комунистичком и десном фашистичком тоталитаризму супротставља трећи облик тоталитаризма: тоталитаризам капитала који не потиче из јавне, већ из приватне сфере, из грађанског (данас би рекли цивилног) друштва”, тако је писао Љуба Тадић, Борисов тата.

„Диносаурус је изумро због превише оклопа, а према-ло мозга. Изгледа да је његова судбина записана и у самим структурима свих светских империја. Ма колико биле оклопљене, оне су ломљиве творевине. У сало политичке глупости утонули су данас и такозвани државници типа Солане, итд.”, наставља Љуба.

Питам се да ли је Борис читao оно што тата пише. Ако је читao, па се онда љубио и грлио са Соланом, не знам како тату сме да погледа у очи.

„Разлика између Клинтона и Хитлера само је у томе што је Хитлер хтео Нови европски поредак, а Клинтон хоће Нови светски поредак”, како каже тата. А син сања да нас Нови светски поредак прихвати у свој загрљај. Не во-

лим да цитирам, али понекад се мора. Замисли, од таквог оца син носи заставу са жутом жабом.

Шта ће од нас бити на крају?

Не знам, али знам да се треба радовати, јер добра бити неће.

Жути тоталитаризам тек ће да покаже своје зуде.

Надамо се да ће зуде прво на својима да изоштри.

Саучесници саучесницима суде.

Онај ко је држао кључеве од кофера пустио је Ивицу да покаже зуде.

Жута жаба крекеће пред нашим прозорима. У долини Неретве жабу зову превртач. Она, у ствари, није жута док се не уплаши. Кад се препадне, окреће се на леђа и показује свету свој љигави жути стомак.

Застава са жутом жабом вије се над нашим прозорима.

Комшија полицајац, добар полицајац, каже ми: „Ми смо имали најбоље плате за време СПС-а. Дај, Боже, да опет буду такве.”

Слажем се са комшијом и бежим у ладовину, на ладан шприцер без вина, на пиво без алкохола и руски квас који је, на инсистирање гостију, домаћин „Луде куће” набавио.

Данас части пензионисани професор Ликовне академије, наш чувени графичар Чворовић Чворак, због тога јер није добио националну пензију.

„Напиши, бре, како то да сви морају донети уверење кад хоће да се запосле да су здрави. Где год да радиш. Само политичарима то уверење не треба”, моли ме мајор Кеза, пилот у пензији, који седи и врти висак са Давидом, биоенергетичарем.

Шуле се напио па спава, Љубица гута пилуле, Баста артиљерац, који је у рату остао без ноге, лупа оном дрве-

ном ногом о бетон и пита: „Оће л' бит' ће какве буне или
делаја?”

На плус тридесет, овде, у нашем селу, тако зовемо
блок Ивана Рибара, у хладовини је право добро.

А из Црне Горе моле ме да им јавим докле се стигло са
преносом оне одсечене Титове ноге из Љубљане за потре-
бе Црногорске православне цркве Мирашеве, која другу
светињу не признаје. Хоће ли је уступити Словенци? И
пошто?

МИК

„Са Ловћена вила кличе,
Добро дош'о, Цегер Миче!”

Црногорска народна јуларка

„Нација се појавила у жижи свеопште оданости у времену када је снага организоване религије опадала и слабила. Она је пружала сврху, понос, узбуђење и достојанство народима који су прерасли добра чуда, а још нису ушли у доба поп звезда”, каже Мајкл Хаурд у књизи „Рат у европској историји”.

Прошли су ратови нација и дошли смо до времена великих поп звезда.

Ништа није случајно, па ни песма добродошлице Микку, одсвирана уз гусле.

Улазимо, овога пута организовано, са нивоа државе, у време музичких звезда.

Тога ће бити све више. Јер нас каравани не заобилазе.

Глупо је да писац из овако занимљиве земље одлази било куда. Просто, гозба за писца.

Ових дана није звезда Мик Цегер, већ Беба Поповић.

Тешко је писати, а не споменути обер-келнера и провинцијског глумца, који лансира приче на чијој маштовитости сваки писац мора да му завиди.

Српска књижевност је у њему изгубила даровитог писца.

Мене, много више од оног што је рекао, занима оно што Беба није рекао.

А уме тако добро то да каже.

Управо би новинари требало да више пажње посвете ономе што Беба није рекао.

Тридесет одсто је истина, тридесет одсто претпоставке, а четрдесет одсто измишљотине. Тако гарнирано штитово понудио је овдашњој јавности у летње време кад се ништа не догађа, у часу кад се новине пуне вампирима, чудовиштима језерским и осталим ванземаљцима и томе сличним појавама, на плус 40.

Морам признати да се чита са задовољством. У оделу гангстера из времена Ал Капонеа, рођени глумац и шменкер „приопћава пучанству своје истине”.

Од тих истина човеку је мука у stomaku.

Петооктобарска револуција једе за доручак своју децу.

Дивно су се браћа завадила.

Само, интересује ме шта је Беба по чину и ко му га је дао?

Било би добро да се и то сазна. Јер вратиће се Беба.

А кад се Беба врати, ствари ће доћи на своје место.

А кад се Беба врати, црвенеће сви који су га нападали.

Онаког елегантног. Без цвета на реверу и цвета у коси.

Вратиће се Беба, а онда ће сви морати пред њим да положе рачуне. Ако Чеда може да буде виђен за будућег шефа дипломатије, онда ће Беба морати да га постави. Јер ко би други могао да постави Чеду, ако не Беба?

А Беба воли да поставља ствари на своје место.

Страх је велики и у њега су велике очи. Зато, бојим се, вратиће се Беба.

Путин је обећао вето, а Борис се извинио.

Коме се извинио? Онима који су створили Јасеновац.
Онима који су имали дечји логор. Онима који су поклали
српску нејач у Медачком цепу.

Извините што сте нас клали.

Убицама који су у Загребу заклали Александру Зец.

У име кога се он извинио?

Можда у име оних који су преживели покољ на Ли-
јевча пољу.

Срби никад више неће ратовати.

Да ли се извинио и у име оних несретника из „Рудог“
који су остали без руку и ногу?

А шта је то он урадио да би се извинио?

Оспоравам му право да се извињава у моје име.

То је, значи, политика. Отићи и извинити се у име на-
рода који није хтео да поново буде затечен на спавању. Да
опет буде поклан. У име народа који није хтео да живи
под шаховницом. Који је, дојећи се шаховнице, узео
оружје у руке да се брани. У име пртераног народа који
не стаје по колективним центрима, са килом хлеба на дан.
Где су нестали ти снимци о избегличкој колони која се
протезала десетинама километара? Зашто их не емитују?
Сви знамо да их имају.

Да се не бисмо замерили Хрватима.

Ако Хруستانовићка буде именована за амбасадора у
Црној Гори, коме онда Срби из Црне Горе да се пожале?
Узгред, избегличка колона из Црне Горе је кренула. Пи-
тајте трговце становима. И због тога мора да се извини. И
да тако настави да се извињава до kraja мандата. Видео
сам да се у НИН-у извинио Добрици Ђосићу. Извињења
му добро леже. Нека иде у Карађорђево и нека се одатле
извињава. А било би лепо да се извини и америчким
пилотима.

Ми смо, дефинитивно, из доба чуда прешли у доба
певачких звезда и више ратовати нећемо.

УКРОТИТЕЉИ БУВА

Победио је на овим изборима онај ко је пустио буву:
„Ко не изађе на изборе, неће добити бесплатне акције.”

У кућу нам је дошла комшиница, радница која је остала без посла још у првим данима транзиције, заједно са мужем. Њихово двоје деце имају преко двадесет година и сви четворо издржавају се од повремених послова код сирових газдица који, наравно, не плаћају ни социјално ни пензионно осигурање.

Шта да раде са ћерком коју не могу да пробуде? Дошла је јутрос са неке журке и одбија да гласа.

А новац од акција јавних предузећа је њима једина шанса да нешто ураде.

Били су убеђени да акције неће добити ако не буду гласали.

Ко их је у то убедио?

Кад су, ипак, отишли на гласање, гласали су препаднути, као онај Вуков сељак.

Вук Драшковић, кад је обилазио село, свратио је код угледног домаћина који га је дочекао хлебом и сољу.

„За кога ћеш да гласаш, ваљда за СПО?”

„А, не за тебе, али кад будеш председник, онда хоћу.”

Нисам гледао, али ноћ уочи избора, у другом „Дневнику” РТС-а, био је прилог о бесплатним акцијама и бирачком списку, што је додатно појачало причу.

Мислим да одавно није било жешће преваре.

Друга бува коју су активисти пуштали била је да ће, ако радикали победе, Србија добити празне рафове.

Иако изгледа сулудо, ипак делује. Као космодиск.

Ко је једном у животу био гладан, то му остаје за читав живот. Ко је примао плату пет марака, добро је то упамтио. Чак и ако је убеђен да је заборавио, та информација је похрањена у неком можданом прегратку.

Илити, што би рекао наш народ: „Кога је гладан к... правио, тај се најести не може.”

Сећања на страх и на глад не нестају.

У нашу малу кафану великог срца, „Луду кућу”, улази поштар:

„Нисам гласао”, каже, иако га нико ништа није питао.

„Ако победе радикали, неће бити бесплатних акција.”

Рече и не намршти се. А обићи ће данас сто станова. Нек му половина поверије, мало ли је?

Чега су се буразери досетили? Да пуштају буву преко поштара. Лично. Па и Агитроп би им на том позавидео. Жива реч од стана до стана. А поштар је службено лице. Свутде улази, свашта зна. Ко зна чија писма чита? Како да му не верујеш?

Залуд се Чеда каје што није забранио Радикалну странку кад је могао. Овако, сад је касно. Тужно је само то што ће се овде показати сама суштина демократије. Милион и шесто хиљада гласача не значи ништа.

Радикале чека судбина Италијанске комунистичке партије, која је стално добијала највише гласова на изборима, а никад није могла да формира владу.

Дере се демократија са тргова. Поставиш глумца за министра и ништа ти више не треба. Сви глумомири се нађу на тој страни.

Од свих врста уметника, најмање сам волео оне који неуметничким средствима покушавају да направе уметничку каријеру. Да су куповали Хитлерове слике, он никад не би створио нацистичку Немачку.

Негде у сред рата, рекао ми је Пера Божовић: „Видећеш их, кад почну да се кланају и мире.”

То је дворска уметност. А како да буду дворски глумци, кад двора нема?

Каква је то владавина кад киша или снег одлучују ко ће бити владар?

Случај Мире Каравановић је посебна прича.

Свима је дозвољено да изнесу своје ставове, каже Мира, само Шерон Стоун нема право. Шта она има да глума та и да се дави Косовом кад је наша мега звезда ту? Шерон Стоун има коефицијент интелигенције 156 и члан је МЕНСЕ.

Глумомирка или демократа биће похваљена за своје изјаве.

Несретница мисли да је довољно пљувати свој народ па да буде позната.

Шерон Стоун, Ричард Гир, Шон Конери, Џорџ Клуни, Џони Деп и Роберт де Ниро су уметници који су остварени. Они имају невољу што никад нису играли са Миром Каравановић.

ДЕЈТОН

После потписивања уговора о окупацији у Дејтону, нема ништа неморалније од дављења политиком у нас. За оне који се даве политиком у земљи која је окупирана – историја је одавно одредила име. Према томе, од њих је све могуће очекивати! Не читам новине, али за двадесет година дављења новинарством научио сам да привилегије које су јавне нису опасне. Много опасније су оне привилегије о којима се ништа не зна.

На списку тих привилегија, о којима се не зна, налази се и физичко располагање животима и имовином већине становника државе.

Они су недодирљиви, све до избора.

А онда се размиле кроз народ.

На предавањима, по београдским подрумима, за време Броза, Воја Стојановић говорио је о корупцији радничке класе.

Остало је прича о левом опанку.

Сви у селу добију по један опанак, леви.

Ако село гласа за народног посланика који је поделио опанак, онда добију и десни. Ако не гласа, онда носе по два лева опанка.

Загледај се комшији у ципеле после избора. Можда је добио две леве.

Огаде ти све лепе и битне речи које си у детињству знао. Посеру се на обогаљене удове оних који су веровали

да ће народ све то позлатити. Исмеју хероје. Њих који су дали животе на реверс отаџбини, а она заборавила да их врати. Ублате и упрљају ратнике.

Некад су требала два сведока да докажеш да си био ратник. Сад ти требају два сведока да би доказао како у рату ниси учествовао.

Долазе избори.

Добро зашиљи оловку.

И гађај, не заборављајући шта су ти од живота направили.

Не дај да те преваре.

Турци су узимали десетак, ови траже дупло, од сваког озиданог кварта. Од сваке калдрмисане улице. Обестрвили су се и не знају шта је доста.

Инјекцију не можеш да примиш, а да ти руку у цеп не завуку.

Док ти не преврну шупље цепове.

То се зове транзиција.

Бломбирају. Али не зуде. Град бломбирају: то се више исплати. Бломбирање, израз који је прешао из стоматологије у архитектуру. Кад на простор између зграда, који има и струју и воду и асфалт и превоз, убациш нову зграду и узмеш својих двадесет пет посто. То се зове БЛОМБИРАЊЕ. На милион квадрата. Па, сад види. Какви су то зубари. Који зуде ваде, а клешта не пипају. Златне бломбе убацују. Прете и суде. Плачу за домовином. А заставом бришу буљу.

За киме ћеш да кренеш, кукавче?

Руше све пред собом. Понашају се као да су они измислили Нову годину. Као да припада њима. Све је њихово, колико је ове земљице пред стечајем, само ти ниси. Ти си ничији и ником не требаш.

Фирма ти је под стечајем. Ти си напунио четрдесет пету. И нико те неће. Преживео си Језду и Дафину, преживео дужнички лоби, инфлацију, рат, досократију, сад мораши да подижеш кредит да би платио Инфостан и енглески, јер хоћеш да што боље припремите дете да, кад му дође време, утекне одавде, главом без обзира.

И да се никад не врати. Јер, каже Андрићев Јеврејин: „Што даље од Босне”, а једеш земљу која Босну нема. Јер и ово је Босна, брате Србине. Или ти нису то још рекли?

И овде се само јазавцима суди.

А суда за дужнички лоби нема. Узели су кредите на милионе, милијарде марака. Штековали лову. Направили инфлацију. И вратили по пет, шест стотина марака.

Где је лова?

Код кога су паре?

То не помињу. Како и да помињу, кад су се сви са свима утали. Лопурде и лопине. Ситни и крупни преварањти. Курве уличарке и спонзораше са ТВ екрана.

Направили су зло коло у којем се не зна ко кога једе, ко је са ким у талу, ко коме колико дође. Мафија и мурија.

Он ми је некад био ортак.

Тај доминистар.

Свратим, да видим, из професионалних разлога, како власт делује на њега. А он, знајући ме као човека од идеја, чека да понудим неки пројекат, тако се то данас зове, да се угради и он, са својих петнаест посто. Кад је укапирао да му трошим драгоценово време, где би он већ имао својих петнаест посто, једва чека да ме се отараси. Очито, времену транзиције дорастао нисам.

Њихова љубав према реконструкцијама је безграђична. Нема реконструкције у коју се уградити неће.

Преда мном разговарају о санацији клизишта.

Преда мном причају о изградњи кућа.

Унапред се радују, јер посао неће ићи на тендер.

А деца у обданишту знају како се намештају тендери,
како се обарају лицитације. Три лажне, пропале лиџита-
ције, па онда слободна продаја. Све по закону.

Па их ти ухвати.

Не заборави, брате Србине. И ово је земља Босна.

Овде се само јазавцима суди.

ПРОКРУСТОВА ПОСТЕЉА

Кад су се они који су сад остали без посла запошљавали, дакле, они којима је сада између четрдесет и педесет и кусур, један од услова била је и фамозна друштвено-политичка подобност. Све се мења, па сада више није потребна друштвено-политичка подобност, већ политичка коректност.

Ако ниси политички коректан, ако ти говор није политички коректан, немаш куд, већ на улицу. Према коме политички коректан? Па, према контролерзним бизнисменима, спонзорушама, транспарентним уредницима, партијама у кохабитацији, према онима који су, док си ти гађе крбавио, гађе фарбали у жуто (како се изразио господин Острошки), према свему ономе што је жута револуција избацила на површину.

А, наравно, и пре свега, политичка коректност захтева пуно уважавање процеса глобализације. Ако ниси за глобализацију, онда од твоје политичке коректности нема ништа.

Отац глобализације је грчки разбојник Прокrust. Он је живео крај пута и имао две постеље у кући. Једну малу, а другу пространу. Ако би му навратио, ради преноћишта, какав путник високог раста, он би га сместио у кратку постељу и одсекао од њега толико да може stati у њу. Ако би намерник био малог раста, одвео би га у дугачку постељу и истезао док гост не испусти душу.

Од тада, Прокрустова постельја значи неки калуп у који неко силом хоће да угтура неку ствар.

Ушли Бугари у Европу, дубоко загазили у глобализацију, па онда схватили шта их је снашло.

Први су се побунили пијанци.

Нема више: „Сврати, бато, пече се ракија.”

Нема више: „Дођи, кумашине, стигла ’весела машинада.’” Тако Срби, а и Бугари, тепају казану за печенеје ракије.

Како ћемо се бранити ако нас неко нападне?

Мој несрећни стриц је на печенеје ракије позивао читаво село. А да не говорим о брату Срђи или Зорану кад они приставе веселу машину.

У турским записима из седамнаестог века стоји:

„Како ћеш сада војштити на Вацејевиће кад поред сваког потока дими лула од казана?”

Схватили то Бугари, али прекасно.

Нема више: „Сврати, бато.”

Глобализација је добра за промет неких лепших пића, као што је виски. У глобалној земљи нема места за казанче са ракијом. Тешко теби ако ти више од два литра нађу у колима.

Крај једног аутобана, у Немачкој, нађу се три друга шофера друмских крстарица. Срби.

Не зна се да ли су имали ракије, али су имали прошверцовано прасе из Србије.

Наложи весела дружина ватру, прасе на ражањ и крене да мерачи.

Кратко им је мерак трајао.

Све док их нису открили политички коректни глобални кртени, вероватно из неке невладине организације.

Ако је причи веровати, а јесте, причао ми је један озбиљан човек у култној кафани „Луда кућа”, сву тројицу стрпају, не у затвор, већ на психијатрију.

Сваке године, за ћеркин рођендан, стигну таст и ташта са прасетом за унуку и госте.

Али ове године сам им поручио да се не играју главом, да са прасетом и ракијом коју таст пиче, шљиву по шљиву бирајући, не долазе.

Откуд ја знам!

И зидови имају очи.

Остало из времена комунизма.

Замисли да ме провале, да се код мене једе прасетина и љушти шљивовица, па да ме за политички некоректног прогласе.

Да подривам глобализацију.

Нема више ни прасетине, а богами, ни теле сисанче не може у замрзивач. Ни то није политички коректно.

Глобализација. Под глобализацијом ће нас коначно увести у ред. Удесиће дивљаке са Балкана.

Кад нас се невладине организације и друштва за заштиту животиња дочепају!

Зaborавићемо ми на друштвено политичку подобност.

Могао си да будеш неподобан, али са десет хектара земље и није ти много требало.

Овако, Бугари изашли на улице, црвене им се носићи, батко, кукају за веселом машином, воле Бугари ту ракију, али нема више. Све у ред да се дотера.

Зaborавићемо на оно бројање струкова дувана. Кад не будемо имали места где је политички коректно запалити цигару.

Транзициона времена пролазе брзо.

На све смо се навикли, па ћемо и на то.

Само још да сменимо шест службеника БИА-е и да, уместо њих, доведемо странце да они јуре Младића и већ смо на добром путу. Е, па, добро дошли у Европу!

И да усвојимо нулто правило: да са радикалима ни у кафану, камоли у скупштину општине.

Коректно, до јаја.

КОНТРОВЕРЗНИ БИЗНИСМЕН

„Прни туго, посери невољо,
Јој гузице, црна кукавице,
Мили Боже, лажавога света.”

Српска народна

„Немати цигарете. Немати кафе. Немати жилет, са-
пун, четкицу. Немати за новине. Немати никог у близини.
Па, на шта то личи, другови?”

Тако је певао песник Ранко Јововић.

У међувремену, нестало је другова.

Другови су постали господа са педигреом. Зато мора-
мо бити монархија, да би бивши другови могли и пле-
мићке титуле да добију.

Траже претке. Ма, шта трже, купују! Наручују грбове.
Родослове.

Тврде да им корење стиже до цара Лазара. Да су они
шеста генерација у Београду.

Све имају, само им педигреи недостају.

А онај од испљувка муве у мајку зачет, а овај у гузицу
направљен, па пресут. Наш будући несуђени аристократа.
Ово није говор мржње, ово је говор презира. За говор пре-
зира још није смишљен закон.

Уништити целу фабрику, да би је после купио за сићу.
Уништиш земљу, да би је боље продао за провизију.

Кад смо улазили у градове по Босни, прво су нестајали техника и аута, после струјомери, водомери, на крају ни црепа више није било.

У Србији је стигло до тога да се скидају струјомери и водомери. Понегде и до WC шоља.

Пет хиљада кошта само информација да ли се плац, који је ван Београда, налази у жутој зони. Информација да је плац у жутој зони на Новом Београду кошта педесет хиљада. Да није у регулационом плану. Они су саградили поткровља, радикали киоске, а ови зграде уцртавају. Учланиш се, укланиш се, и имаш право да оставиш улице пуне гладних.

А онда опашеш кецељу да им служиш вечеру.

Мислите ли да их то погађа? Не, сачувавј Боже.

Владавина људима почиње владавином речима.

Они нису лопови, лопине ни лопуже, већ контролер-зни бизнисмени. Ко ли им га скроји, нане? Чујеш, контролер-верзни бизнисмени. Који ли је то мозгоња умотворио? Предлажем да суд части лустрира све који су овај термин употребили. Али и да се нађе онај који га је први употребио. И колико је за то плаћен. Хрвати их, од милоште, зову тајкуни.

Мада би им боље лежало тајфуни. Све побришу, да ништа иза њих не остане.

То му је, бива, некаква лопина која још није ухваћена.

Као оно што је некад било: није штрајк, већ обустава рада.

Вучемо се од послодавца до послодавца, од газде до газде, покушавајући да преживимо. Транзиционе људави. Транзициони бракови пуцају, због сиромаштва. Статистика. Статистика, наша дика, што пожелиши, то наслика.

Они уместо нас живе на страницама штампе, на телевизијама...

Купују латифундије по Војводини.

Купују све што је на продају.

Купују нам политичаре и читаве странке, ти контролерзни, чији су родитељи научили да, кад зграбе кост са Брозовог стола, беже одмах негде далеко да је у мајчин гроб закопају.

Извозимо лепе девојке и паметне дечаке.

То нам је најважнија ставка извоза.

Увозимо нове газде.

Учимо нови језик.

Чим га научимо, одвешће нас у светлу будућност, у Европу.

И то са четири јахачице апокалипсе на челу колоне.

Градом лутају неки тужни, избезумљени људи. Људи који су заборавили да се смеју. Људи, људићи. Људи пљескавице, које је транзиција прво добро самлела, а онда улупала да заузимају што мање места.

У „Дневном авазу“ пише хоџа са Илијаша:

„Хоће ли се завршишт' већ једном ова несрећна приватизација, опогани нам се народ.“

Уцењују, прете, лопинају, лажу и траже гласове.

Праве путеве до села у којима више нико не живи, до школа у којима нема деце. Није битно, само нека се ради. Куну се у Бога и отаџбину, а за смотульак паре би убили и Бога и отаџбину.

Куну се у наше животе који су пропали и потрошени.

Самоћа је велика.

Самоћа је страшна, јер пријатељ нема новца да пријатеља позове да сврати. Да му не би видео прсле чарапе. Да му не би видео прслу душу.

Уместо са пријатељима, дружимо се са Великим братом. О, Брате, о велики, што кроз око сокоћала улазиш у моју кућу, помози да се ово једном заврши, ова брука и срамота.

Смеју нам се они који су седели дома и правили лову, ратни и антиратни лоби, како смо пукли, ми који смо преко Дрине прелазили. Смеју се шетачима, смеју се ратничима, смеју се оном што ја пишем, јер лопине су они други.

„Знаш, направили смо пожар да изгори националистичко смеће”, каже ми госпон друг контроверзни.

Ја сам овејани демократа. Нема тога с ким сам одбио да попијем пиће. Такав ми је занат.

Тако је, тако, брате мој.

Пијемо заједно, он ме части, он ми верује, а после, загрљени певамо кроз ноћ:

„Удба стара, јој, удба стара,
Неће да одмара.”

Шта да ти кажем за крај, брате Србине?

БУДИ КОНСТРУКТИВАН

Они од нас траже само да будемо конструктивни.

„Молим те, драга, буди конструктивна, то тебе не кошта ништа, а мени толико тога значи. Буди конструктивна макар двадесет центиметара.”

Будите конструктивни, скините гађе и окрените се према зиду, молим.

Само толико. Ако будете конструктивни, проблем Косова биће решен.

Само толико, затворите очи док се не заврше приватизације. Док моји телохранитељи не уђу у ваше предузеће.

У „политички коректном” новоговору, бити конструктиван врло је важна конструкција, која означава капитулантску позицију и крије колаборацију са истинским непријатељем.

Да је краљ Петар Мркоњић Карађорђевић био конструктиван, до рата са Аустроугарском можда не би ни дошло. Али зато су били врло конструктивни кад је требало ликвидирати Аписа.

Ако ниси конструктиван, осуђен си на беду и опште игнорисање.

Ако ниси конструктиван, онда си део старог режима. Пропалог.

Били смо четрдесет година остаци пропалог режима.

Сад смо опет остаци пропалог режима.

Буди конструктиван или умри у очају.

Три моје пријатељице, правнице, биле су четрнаест година без посла. А онда су одлучиле да буду конструктивне и политички коректне.

И учланиле су се у Партију.

У Партију која је победила у њиховом месту.

И запослиле су се после месец дана.

Као што је било за рахметлија Брозовог земана. Они који остају изван партија не могу ничему да се надају. Нарочито они који су се учланили у политички некоректне партије.

Нема ни сто година откако су Турци отишли и не треба се чудити ничему што се дешава. Већ опанке за узицу, то се зове шетање опанака, па у круг око Скупштине.

Још најбоља је форса да постанете активиста неке од конструктивних невладиних организација. Које лију крокодилске сузе због тога што су Срби ослобођени ратних репарација.

Шта са онима који неће да буду конструктивни? Шта са оним политичким партијама које неће да буду конструктивне? Дохакаће они њима.

Растуриће их као радикале у Српској.

Политички коректни, нарочито конструктивни грађани, своју децу склонили су на Запад да заврше школу. Сад су они уредници по редакцијама. Ведре, свлаче и облаче.

Да су наши стари били конструктивни, ми бисмо до данас били исламска цамахирија са једне и католичка жупанија са друге стране. Не би нас остало ни за под шљиву.

Али, ето, опстало се и без конструктивности. Да су наше баде биле конструктивне према Турцима, Римљанима и Византијцима, нас једноставно не би ни било.

Да смо пристали да будемо конструктивни и говоримо турски, данас више не би било српског, па ни Батићев екс-амбасадор, „Ниновац”, не би морао да се секира око Вука.

Идеш на разговоре са онима који су те бомбардовали, а нису поправили оно што су порушили, идеш на разговоре са онима који су преостали народ претерали са Косовом, и од тебе се очекује да будеш конструктиван.

Па, конструктивно можете да га мало дувате. Хаџи-Мушану и Мирашу владики, мислим.

Да будете конструктивни и лепо дочекате Стјепана Месића, почасног грађанина. (Кад је постао почасни грађанин Титограда, Месић је, прича се по дипломатским круговима, условио пријем повеље тиме да се Подгорица опет прозове Титоград.)

Ни нас не чека боља судбина. Биће он почасни грађанин Београда. Чим градоначелник постане Чеда, који обавештава јавност да је Легија довео Коштуницу на власт.

Естрадне звезде, које су увек најконструктивније, уз контроверзне бизнисмене, наравно, већ су се пробиле на хрватско тржиште. Зато им тако и иде, да не кажем, улази.

Не крпи се поцепана врећа жицом.

Конструктивни Срби, добро укопани у својим, од партије добијеним фотељама, смеју се башибозуку који би да се, можда, учлани у клан, али не зна како.

Браћо Срби, будите конструктивни, јер то је један од главних услова да уђемо у Европу.

ЛУСТРАЦИЈА

Седели смо пред „Шуматовцем” и надгорњавали се у причању вицева о Титу.

После пола сата, човек који је седео сто до нашег окренуо је столицу, пришао за наш сто и извадио полицијску легитимацију.

По месец дана Падинске Скеле било је оно најмање што се могло очекивати.

Даса је сручио дупли виски пред нама, преплашеним и покислиим, а онда рекао:

„А сад сви за мном да поновите:
'Кају се Руси због Чешке,
Кају се људи због грешке,
А ја се кајем због једног вица,
Који, размишљајући десним јајцем,
Испричах пред полицајцем.'”

И наручио туру за цео астал.

А после недељу дана, моја рубрика у новинама постала је сувишна.

То је било први пут да је неко нада мном извршио лустрацију.

Какво је задовољство причање политичких вицева кад више нико неће због њих да те тужи? Кога сад брига за прославу српске Нове године кад те сутра нико због тога неће друковати?

И чиме да се ујутру, у „Лудој кући”, похвалим, кад не-ма капиталца на којег истовремено не пуца десет цеви?

Овде је било немогуће да се деси лустрација за којом плачу многи, бришући очи Сорош-Соњиним гађама.

На путу ка Европи, један од процеса који је препоручен свим некадашњим комунистичким земљама јесте лустрација. Процес, провођен у неким источноевропским земљама, дефинисан је као „уклањање опонената демократије и оних који су кршили људска права у бившем режиму”. Сам појам долази из времена старих Римљана. Процес лустрације за њих је означавао церемонију очишћења од неког зла.

Очишћење прописним даривањем или жртвовањем, изведеном од латинског лустратио, свечаног очишћења од грехова, односно луструм. Сваких пет година одржаване су свечане и јавне тј. државне церемоније жртвовања за очишћење од грехова и покажање целог народа. Како Римљани баш и нису били нарочито оригинални, лустрација је у њихов речник ушла из грчког, где је реч катхарисис међу лекарима значила чишћење, илити пражњење црева, а међу љубитељима мудрости морално очишћење душе, духа или већ чега год. У време глобализације тумачити лустрацију као срање, пролив или просеравање није допустиво због захтева политички коректног језика.

Шести октобар је прошао, а код нас се није десила лустрација.

Лустрација није могла да се деси. Није дошло до стварања вишепартијског система као у другим државама. Ако је и тамо тога било. Код нас се, једноставно, комунистичка партија, односно Савез комуниста, поцепала на више фракција, од којих су настале странке, партије и нешто невладиних организација.

И ко је онда луд да очекује да врана врани очи вади?

Овде је дошло до друге врсте лустрације.

Ми смо били самоуправна социјалистичка земља у којој је на власти била радничка класа.

Па, пошто је код нас на власти била радничка класа, лустрирана је радничка класа.

Нема више страха да ће кренути Раковица.

Нема страха да ће кренути ИМТ и радници Новог Београда. Да ће устати „Црвена застава”.

Стотине хиљада радника је остало без посла и претворено у лумпенпролетаријат. Гладни се не буне. Они просе и траже како да преживе под немилосрдним бичем нових богаташа.

Изрученi су на милост и немилост улице.

Доста је било њиховог, четрдесет година ти радници су самоуправљали. Замисли, ради за стругом, а хоће на море. Чисти болницу, а син му завршава медицину.

Е, па, не може то тако!

Лустрација управљачког слоја „корумпиране радничке класе” је, хвала Богу, обављена брзо, ефектно и ефикасно. Без имало милости.

Сељаци се још држе, али неће ни они дуго.

Био сам на шабачком мосту и видео.

Буне се што је кило свињског бута спало на паклу цигара. За марлборо можеш да купиш и два кила.

Што је литар млека, у откупу, једанаест динара, а чаша јогурта четрнаест.

Да се разумемо, и они треба да буду лустрирани. Шта ће њима земља кад велетрговци купују највећа имања у Европи?

Има да буду лустрирани и тачка.

То што је свиња од сто кила пет и по хиљада није ништа према ономе шта их чека у светлој будућности. Нормално је да сваки посланик може да купи тридесет свиња за посланичку плату. Јер посланик је народни избирац.

Доста су овде радници и сељаци владали.

Има да буду лустрирани сви ти некадашњи носиоци власти.

СУСПРЕТ

На Сајму сам имао близак сусрет прве врсте са председником Тадићем.

Кретао сам се ка излазу, кад ме неко удари по рамену.

Председник лично.

„Што си се тако офуџао, Јеврићу?” пита.

Нисам га видео од сахране Илије Мољца, црвеног Кмера, легенде београдског политичког подземља.

„Гладне године, председничче.”

„Какве године, види ти трбуха!”

Шта да му радиш?

„Само да знаш да читам оно што о мени пишеш у 'Куриру'”

„Није то ништа, тек ћу да пишем”, храбрим се.

Председник се смеје (увек је сваку прилику користио за смех) и каже: „Писаћу и ја о теби!”

Ту се растадосмо. Он у пратњи бодигарда, а ја у пратњи Цалета, офуџаног као и ја. Надам се да ће одржати обећање. Да ће писати.

Цале још мало дрхтури и окреће се у правцу у којем оде председник са телохранитељима.

Док ходамо пасарелом, размишљам о томе шта би то могло да се о мени напише.

Књижевна каријера равна нули, у соби гомила непрочитаних књига. Новинарска: у педесетој сам новинар без

сталног запослења. Редовно купујем маркицу за превоз. И трудим се да ме не спршти ауто.

Најтеже је играти покер са онима који немају шта да изгубе.

Колики год да је улог, онај који нема динара може да каже: „Пратим, добри мој Борја, председниче.”

Не нападам ја тебе, већ функцију на којој се налазиш. Посао који обављаш у земљи Србијици.

Ђосић, којем се извињаваш што ниси стигао да га посетиш, каже да је политика код нас низ понижења и само-понижења. Њему је веровати.

А ласкало би ми да ме у књизи поменеш.

Одмах би то на корице своје књиге ставио.

Као што сам ставио реченицу из текста Лиљане Шоп, „Време Небојша Калашњикових”. „Небојша Јеврић не зна да мисли, али зна да пише.”

А зато што морам да пишем, да бих јео и пре хранио породицу, сви су ми легитимне мете.

СПОНЗОРУШЕ

„Буди учтив!
Учтив према смећу?”

Геје

Ово је мото фантомске књиге „Песме о наказама” Здравка Крстановића, која лута интернетом и још ће лутати док неко не скупи храбrostи да је објави.

Песник, велики песник, Србин из Далмације, Здравко Крстановић није спонзоруша.

Да ли у овом свету има места за њих? Шта са онима који не пристају да буду спонзоруше?

То је још једна реч коју је донела транзиција и нови поредак.

Спонзоруша је отмена курва из краја града које грађани зову Силиконска долина. Силиконска је добила име по силиконским грудима. Силиконским дупетима, силиконским грудима, са срцем од силикона. Наше спонзоруше изгледају као француски травестити.

Док није стигао нови поредак, спонзоруше су биле курве, штајгерице, камењарке, попрдаре.

Спонзоруше су постале читаве институције: спонзоруша нам је, за ситну лову, постала и држава.

Послао амерички председник милион долара и читав град гласа хоће ли тај милион добити Дом омладине или Хитна помоћ.

Почела је предизборна тишина, али како написати причу о спонзорушама, а не поменути политику?

Политика је курва, одавно је речено. А политичке партије?

Е, оне нису курве. Оне су спонзоруше. Нема тих крвавих, тих лоповских пара које неће примити политичке партије. Тог прилога који неће прихватити. Нема тога са киме неће у кревет лећи.

Теби се то, брате Србине, гади и зато нећеш на изборе. Знаш то, иако ти нико није рекао.

Огњена кокош над нашим главама кокодаче, побегла недоклана, а очерупана, из партијског лонца.

У чему је разлика? Некад си имао једну партију, а сад их имаш више. Уђеш у партију, уз благ наклон, у подне скидаш шеширић, једном речју, прогресиван си и послушан и чекаш свој ред.

Није им одговарао већински систем, где се гласало за људе, а не за партије.

Нико га и не помиње. Сви су ту сложни. Све партије. Само се те године гласало за личности.

Много више им одговара овај пропорционални, где сиви партијски чиновник, који је свој мандат заслужио једино партијском подобношћу, постаје мудо и терорише све око себе. Скрцаш ли га, шупаљ орах. Трула јабука.

Партије не говоре, оне сикћу, оне даве и никада неће признати да се онај преселио у повећи кокошарник у Сурчину да га не би ухватили.

Донција. А за узврат нуди мостове, место за уништење преосталог оружја, нуди све, чак и кад јој се не тржи. Знам једнога који тражи вешање на Теразијама, стара спонзоруша.

Шта све политичке партије, највеће спонзоруше у нас, нису спремне да учине да би добиле лову од спонзора?

А шта су све у стању да обећају!

„Спонзор ноћас мора пасти”, наслов је позоришне представе коју је направила једна група глумаца још давно.

Пали смо ми, а не спонзор.

Пали, да дубље не можемо.

Не преостаје нам ништа друго него силиконско дупе, силиконске сисе и на тргове. Неће ли и нас погледати Бог, нећемо ли и ми неког спонзора у нашу „Луду кућу” привести? Макар да плаћа пиће. Зато, пре него што сутра изабереш кога ћеш да заокружиш, распитај се ко спонзорише онолика чуда од билборда, плаћа крвавим новцима минутажу на телевизији, ко им је дао паре да кукуричу против свог народа пред толико камера. Одакле им паре? Примају само донације. Оне нису спонзоруше. Јер даваоци новца нису спонзори, већ донатори. Шио ми га Ђура. Пази сад: нису спонзори, а самим тим, више ни оне нису спонзоруше. Маторе, ћелаве, квргаве главе, великог динарског кукастог носа, понека носи и браду, партијске спонзоруше су транзицију дочекале спремно.

Није им било потребно много да промене корито одакле су локале и остану у истим специјалним заштитама.

Све су смислили. Шта то производе политичке партије?

Оне отмене и фине dame из најбољих кућа, резервисане, које ординарију по дипломатским пријемима.

Оне производе демократију.

И оне знају за сваког спонзора који се на видику појави. Било да је појединац или држва, било да је партија или ганг, оне су ту, спремне да клекну.

Оне најбоље знају шта је за нас најбоље.

Умеју са језиком. Умеју језиком потенцијалном донатору да мозак и кичмену мождину исисају.

Шта да им радиш? Научило то по белом свету.

Мислим, те језике. А какве су намере донатора, илити, по српски, спонзора који дају лову за кампање?

Увек исте. То зна свака камењарка са штајге.

ТРАНСПАРЕНТНОСТ

„Ја сам био у Србији,
Србија је на робији!
Срби седе у кафани,
Што пијани, што поклани.”

Петар Пајић

Први борац за транспарентност била је Хипархија, најлепша жена Атине, која је одбила Перикла и удала се за Диогеновог ученика Кратета. Поделила је све своје богатство сиротињи и обукла вређу. Увек је с Кратетом водила љубав јавно, по трговима, транспарентно. И зато су их транспарентно бичевали.

За транспарентност се борила и Северина. На броду који се љуљао. И зато је читава екс-Југославија чула за њу. А, богами, многи су је видели.

Са транзицијом, дошла је у наш мали балкански вилајет и транспарентност.

Некад је постојало нешто што се зове друка, црн образ. Сад се лопине и луперде сликају за новине. Транспарентно.

Пошто у златном веку све мора бити транспарентно, те су фукаре, ти су лижисахани кренули да лапњавају све од реда и уопште се не секирају да ли их неко гледа.

Напротив. Какво је то задовољство клепити лову, избацити хиљаду радника на улицу, ако нико не зна да си то урадио?

Транспарентно, волим те, транспарентно.

Онај клепио све податке из Генералштаба и транспарентно то изручио Американцима за неку сићу од лове, која му је, кажу, из цепова испадала. Сачувай нас, Господе, од таквих генерала.

Омиљена игра, транспарентна, наравно, су лицитације. Један контроверзни сруши три лицитације и онда иде... Шта? Слободна погодба. Е, кад се они слободно потрађају, то већ није транспарентно. Ту се ради на кварњака, фифти-фифти.

А новине, шта раде ту толике новине и толико телевизија?

„Слушај, буразеру”, рекао би Бранчило Петровић, не вадећи цигару из уста, „новине служе да се никада не зна шта се стварно десило.”

Како новине да дођу до података, кад се све дешава у четири ока?

После, кад покупују читаве планине, земљу кад покупују, онда је залудно трагати за информацијом како је све почело.

Ове Сорош-Соњине организације велики су борци за транспарентност.

Дај, Боже, да једног дана сазнамо ко је клепио више: ратни или антиратни профитери.

Оне тамо, оне невладине, оне тамо, оне Сорошове, не да не подносе питање „одакле паре?”, већ се згражавају и над чињеницом да их неко тако нешто пита. Како смеш, ти, неуротични примитивац, геноцидни шовиниста, да

питаш одакле нам паре? И на шта смо их потрошили? Бар онај њихов већи део.

Транспарентно, волим те, транспарентно.

Сад су били и прошли избори. Уједначиле се партије. Некад си могао да по оделу закључиш ко ти куца на врата. Радикали, СПО, социјалисти, демократе српске и остале.

Сад сви дотерани, са машнама, изгланцаних ципела, иако по Блоку има блата колико хоћеш.

И транспарентни. Говоре без проблема о свему. За шта год их питаш, знају одговор. Ко да су дилери Цептеровог посуђа. На њих ми највише личе.

Само пред једним питањем зађуте: Одакле вам лова? Одакле вам паре? Чију игру ви играте и за чији рачун?

Хоћете да будете транспарентни?

Па, кажите онда, одакле и чије су паре?

Све док не знаш од кога добијају паре, не знаш ништа о њима.

Кажи ми ко те плаћа, знаћу шта мислиш.

Једно је сигурно. Да још нисмо добили власт са којом би Велики Брат био задовољан. Да још немамо генерала Недића. Да је конкурс отворен.

Нажалост, таквог као што је генерал Недић нећемо више никад ни добити.

Нису нам више окупатори Немци, витешки народ који је поштовао вitezове.

Фото-робот тог будућег „газде“ објављен је одавно. Мора бити са добрым педигреом: Од испљувка муве у мајку зачет. У гузицу направљен, па пресут. Од школе, завршен правни, код наречених и, ових дана, пуно помињаних професора. По националности не сме никако бити Србин. Обавезно атеиста. Космополита. Сорошов

стипендиста. Само нека нам дође. Глина се осушила у вајарским атељеима. Све је спремно за постављање биста.

„У Србији прилике су таке.

Баде славе презирку јунаке”, написао је Нушић.

Даклем, јунак никако.

И неће имати много посла кад дође.

Турцима се код нас толико свидело да су остали петсто година. Куд ћеш бољег доказа да смо идеални за окупацију! Наши јаничари су на царском двору стизали до чина паše са три репа. Нека их не секира сиротиња раја. Лако ћемо са њима. Због тога треба да дођу што пре, да нас исецкају још на две, три државице. Верујем да би Жене у црном, најзад, скинуле црнину и дочекале их са букетима цвећа.

О осталима да не говоримо. Живео дистрикт Београд и његов демократски изабран градоначелник! Транспарентно, брате, па шта кошта, нека кошта.

На једноставно питање – кад ће нас примити у Европу, одговор је јасан. Кад нас окупирају. Само нам кажите то транспарентно.

ЛИХВАРСКА ИНТЕРНАЦИОНАЛА

На заседању Скупштине бирали су гувернера, а ја сам, као манијак, седео испред ТВ-а и гледао. Гувернера Јелашића. Који је прошао обуку. Који зна. Посланичко питање, у којим банкама се чувају државне паре, остало је без одговора.

Нема више тајни. Тајне су законом забрањене.

Питање „Где су паре?” нема одговора. Сви говоре о транспарентности, али то не важи за банкаре.

То је тек почетак. Окупација од стране лихварске интернационале вечна је. А наш гувернер није ништа друго него намесник лихвара.

Југославија је тек педесетих година отплатила кредит који је краљ Никола узео да би прославио крунисање.

Сада је јасно зашто је Чаушеску убијен као пас.

Учинио је неопростиви грех и злочин без преседана. Вратио је дугове и покушао да извуче земљу из братског загрљаја лихварског удава, који „даје паре на фајду”, а узима све што се може узети. И односи све што се може продати.

То је оно што траје. Не може се борити против овог облика окупације. Она је вечна. Јелашићу се не може десити да прође као Чаушеску. Није луд да врати дугове. Па да га нађу негде у јарку. Он ће да узима кредите и, све док буде узимао кредите, ми ћemo бити мирна и тиха земља на Балкану. Сада, по два посла, неколико кредита и моли

Бога да имаш да исплатиш сва дуговања. Једном комшији банка однела ауто, јер није платио последње две рате.

Сећам се прича првих повратника из Лондона. И њиховог одушевљења кад су, поред посла који су радили, нашли још један посао. То се тамо великом успехом сматрало. Радити два послана.

Нама је и онај један био много.

А онда смо кренули у Европу. „Дуго путовање у Јевропу”, што би рекао Стеван Копривица.

Да бисмо стигли до Европе, потребни су нам кредити.

Зато је ту лихварска интернационала, са свежим капиталом.

Медији живе од реклама банака.

Нуде се кредити свих врста и паковања. Узми ауто, сутра ћеш да платиш. Плати ћеш некад. Притом ти нико није рекао, а ни ти ниси хтео да чујеш, да та кола нису твоја све док не отплатиш последњу рату. Ако ти их украду, банка је осигурана, али не и ти. Одоше паре, несрећни Србине.

Рат највише воле банкари.

Они су увек ту да помогну послератној сиротињи. А тек кад почнеш да рачунаш колико си, као подстанар, дао пару београдским газдарицама!

Кад год су ме питали ко је крив за рат, увек сам им одговарао да су криве банке. Лихварска интернационала.

Причали су ми пријатељи да су Португалци били веџео и неоптерећен народ. Сличан нашим медитеранцима. Сад ходају оборених глава и јуре за другим послом. Толико су се задужили.

Транзиција, како то гордо звучи.

Шта је транзиција? „Процес у којем владари постају власници”, објаснило нам је један посланик.

Кад једном постану власници свега, демократија може да ступи на сцену.

Лако је власницима да се врате на власт.

Карићу није успело да купи довољан број посланика.

Али неки други тихи власници успеће.

Питање је само цифре. Покуповаће посланике још док су у омладинским клубовима. Имаћемо Мишковићеве, Колетове предраднике у скупштинским клупама. Тада ће нас примити у Европу.

Били смо последњи народ који није био спреман да прихвати правила игре.

Због тога смо и ратовали.

Јер нисмо хтели да слушамо.

Нисмо хтели да се покоримо правилима лихварске интернационале. Умрли (не убили, умрли) су Драгоша Калајића, који је стотине страница написао о лихварима.

На један кредит узмеш други, да би мого да враћаш паре. А онда трећи да враћаш оба.

Кад више не буде Срба који нису задужени код банака, кад сви подигнемо кредите, бићемо спремни за улазак у Европу. Држава и власт биће запослени код банака као утеривачи дугова.

А задужење расте. Задужење за првих седам месеци је 2,2 милијарде. За толико је повећан дут. Отплатили смо јефтиније, остали су скупљи дугови.

Борка Вучић каже: „Можда треба тражити одговор на питање – зашто странци седе у просторијама Народне банке Србије и ко кога ту слуша?”

ЛОПИНЕ

У окупиранију земљи бити власт значи бити квислинг.

Нисмо пристали да изучимо Гаврила Принципа и младобосанце, али зато данас свакодневно потврђујемо спремност за сарадњу са Хашким трибуналом.

Не слажем се са оним колумнистом да смо „стока без репа”.

Наравно да смо стока са репом.

И онима који се полако пењу степеницама власти, реп је неопходан.

Неопходан да би њиме могли да машу.

Пред Новим Поретком.

Пред сваком недојебаном бабом коју нам шаљу да нам живот уређује.

Чак и онима који нису имали репа, реп је израстао. Строморепине владају. Строморепине је израз за дупедаваоце који увек држе подигнут реп, спремни да га приме.

Ако је све то, а јесте, о механизму успона и опстанка на власти тачно, онда ко су ти људи који нама владају и шта им се дешава у главама?

У деспотијама, а ми смо били деспотија самодршца са Бриона толике године, било је свега сем лоповлuka. Биле су привилегије које су надмашивале машту.

Али није било лопина.

Јесу били ово и оно, јесу били овакви и онакви, и суропи и љигави и полтрони, али нису били лопине. Али нису били лопови.

„Да крадуцкају, па ајде, де, али ови, бре, краду!”, жали се Веља Илић на своје потчињене.

Гледао сам како иде пљачка кад војска уђе у град.

Прво се клепи служба СДК, илити банка. Онда аута. Жуто и лова. Жива лова или суварак. Одвоје се заробљеници, за које се, можда, може добити откуп. Војска почиње да тркељише све штекове са пићем. Кад и пиће нестане, почињу да односе све: телевизоре, видеорекордере. На крају се скидају струјомери и водомери, WC шоље...

Ко је пролазио путем Бања Лука – Пријedor, могао је да види како нестаје и цреп са кровова у Козарцу.

Али то је био рат.

Ово није рат. Или, можда, јесте. Пљачкају Србију као да су ушли на непријатељску територију.

Обестрвили су се и никад им доста. Скидају и односе све. Петооктобарци наплаћују купање водом.

Стigli су до струјомера и водомера.

Чудили су се многи како су се лако одрекли Слобе.

Проблем је што многи не знају суштину онога што је власт. Не постоји преторијанска гарда да би чувала Цезара. Цезар постоји да би преторијанска гарда имала власт. А Цезар је трагикомична фигура која живи замотана у ћебе, највише се плашћећи својих најближих. Отуда чистке.

Осим Удбе и КОС-а, постојала је, у време Великог Вође, највећег сина наших народа и народности, и његова лична обавештајна служба.

Нисам чуо да је распуштена. Да је неко из ње пензионисан.

Ако су се делили, овога пута су се делили због пара.

Још се тело Зорана Ђинђића није ни охладило, а већ су тапнули „Сартид” Американцима за двадесет милиона. Ако је реална цена била триста милиона, колико је онда била провизија?

Плишане лутке које нам приказују на телевизији, медведићи пуњени струготином, које нам упорно сликају, представљајући их као да су они власт, само су марионете у рукама великих перача новца.

Купио човек сто хектара на Новом Београду, пардон, закупио на 99 година. Нико му ни име не зна, а камоли да га помене, слика или приупита одакле ти толика лова. И зида. Издаје под закуп. Крчми.

Све је на продају.

Само чекам кад ће неком да падне на памет да би Бежанијско гробље могло да се пресели у Сланкамен. А да се на његовом месту изгради тржни центар.

Њихови очеви владали су уз помоћ батине.

Они владају уз помоћ новца којег су отели, који им је дат да њиме заврше неке послове за државу у време санкција.

МОНЕТАРНИ УДАР

Чавићу је на мајици писало: Косово је Србија.

А то још признају Уједињене нације.

У чему је онда грешка?

Погрешио је што је Србин. Боље би било да је Шиптар. Тад не би могла да му се деси грешка. Зашто није питао Динкића шта да ради?

Динкић је сиромашан човек. Љута сиротиња. Зато нам тако лоше иде. Кад Динкић буде богат човек, сви ћемо бити богати. Зато у потпуности подржавам акцију „Динар за Динкића”.

Ако попљачка „Курир” и новинаре „Курира”, можда ће моћи да купи себи ћакузи каду и позлаћене славине. То би требало да има. Не да чезне и гледа у правцу Ђелићеве виле.

Лако је њему да се бави политиком кад има бенд „Монетарни удар”. Који трпи од његове државничке славе. Да није његовог политичког деловања, „Монетарни удар” би већ био у Европи. Па би се тамо од њега тресле дерзе. Запамтила би Европа како јој је кад би тамо засвирао „Монетарни удар”. Као што ће одсвирати у Борисовој политичкој каријери и Борисовој причи о поштењу. Залуд тврдим да је Борис поштен момак, из поштене куће. Кад сви верују да ИМА ЗАЈЕДНИЧКИ ОРKEСТАР у Милану са Динкићем, хоћу рећи, фирму коју им је Ујак основао. Борја, Борја, откуд ти перје у коси, што би рекла наша

позната аналитичарка. И док Динкићев „Монетарни удар” свира, ми, остали, треба да научимо да играмо. Да научимо лаке ноте по тешком терену. По стаклу од разбијених флаша. Које је народ, у општем одушевљењу, поразбијао. По стаклу са разбијених прозора Скупштине. Има да играмо боси и све да се за уши држимо, јер свира оркестар „Монетарни удар”.

То што ћемо да играмо боси, нека никог не чуди. Динкић је обећао да ће тако опељешити „Курир” да ни за кинеске патике неће остати. Само се ви смејте. Закуцаће „Монетарни удар” и на ваша врата. Кад почну за Први мај да свирају испод ваших прозора, чик се усудите да баците кроз прозор нешто друго осим девиза. Све што има српски народ треба да се нађе у искусним и сигурним рукама. Не знам шта мисли тај Тијанић? Како то да „Монетарни удар” није позван да учествује на избору за Песму Евровизије? Тамо лепо да победи, а ко би други, па да га пошаљемо у Европу, да поштено зарађује новац. И то у оним земљама које су признале Косово. Да виде они свога бога. Кад њима „Монетарни удар” засвира пред вратима. Кад пружи шешир. Нека се чешкају по глави они, а не ми. Нема те економије која би га издржала. Е, што нисам учио школу, па сад да будем менаџер „Монетарног удара”. Чуда би направили, кунем вам се. За почетак, један велики концепт на крову „Гранд хотела” у Приштини. Са озвучењем Ролингstonса, узетим на лизинг. Да могу Срби у Грачаници, Чаглавици, Угљарима, Свињарима, и нарочито на Газиместану, да га чују. Да пробуди мртве. Да сва звона на свим црквама у Косову и Метохији звоне кад Млађо свира.

То би био посао. Зато сам за њега. Восак у уши, па за њим, пут Европе.

„На крилима оба авиона, теби стижем ја”, певају Црногорци Европи. Стижемо и ми, тамо где смо кренули, са „Монетарним ударом”.

Да свира посмртницу Американцима изгинулим у Ираку. Само да свира, јер ко свира нема времена да мисли. Динкић мора да свира да би мање радио. Ако буде мање радио, лакше ће нам бити. Мора да свира да узме коју кинту и купи кућицу као што је Ђелићева. Не вальа мушко дете да чезне.

Да би доказао да је скроман, да скромно живи и поштено мисли, Динкић је позвао новинаре кући на кафу.

Успео је да их убеди да је човек сиромах.

Зато му и предлажем да се окрене музичи.

Да нешто заради. Док он буде свирао, ми ћемо да играмо Козарачко коло. На крају ћемо да му платимо. Ко они кукавци из „Преса”. Вучко и остали. Има да му платимо и да престанемо да га секирамо. Јер он је секирљив. Не може преживети да му народ не верује. А народ ко народ. Зна да нико није мед претакао, а да прсте није олизао. Много му је меда преко руку прошло. Буди мудар, да избегнеш удар, монетарни.

КУСТУРИЦА

Не волим Кустуричине филмове. Обично заспим. Не волим његов поглед на уметност. Његове приче о Циганима.

Али кад се појавила Весна Пешић, забалушала од бе-са, једа, иле, јала, мржње, дошло ми је да позовем Кустурицу и да му се извиним. Мислим да би сваки поштен Србин требало да се извини човеку због њеног понашања.

Хтео бих човеку да кажем да не дели мој народ мишљење њене екселенције.

Код толико лопина и лопужа, дилера и друкара у својим редовима и ту, њој испред носа, она је нашла да дира човека који је једини, јасно и без стида, рекао: „Прадеда ми је био Србин и ја хоћу да будем Србин. И ја хоћу у веру праћедовску. Хоћу да будем Немања.”

И што је то засметало тој екселенцији амбасадорској?

То што човек хоће да буде Србин. То јој је засметало. Да је одлучио да буде католик и Хрват, сигурно јој не би сметало. Да је одлучио да буде припадник племена које се дави трансценденталном медитацијом, то би било у реду.

Јер како некоме може пасти на памет да буде Србин, кад се зна да су Срби: дивљи, прљави, зли, геноцидни, да су глупи и спремни да помогну Србима у Книну, да су устали против читавог света, да би спасили прекодринске Србе од уништења?

А то нису смели да ураде, каже њена екселенција, и још тако даље и тако редом, из ноћи у ноћ, у ток-шоума, то се сад тако зове.

Новинари су кварљива роба, слава до неба, а муда стално у трњу. То су јавне личности које немају пару. И онда им је личност стално на продају. Кад им одузмеш личност, остане само јавна.

За ситну лову, екселенција је стални гост. Увек нешто контрапродуктивна. Али са нападом на религијска осећања Кустурице превазишла је саму себе.

Што не помене провизију коју су добили они њени за градњу милион и по квадрата? Каква људска права, кад нам отимају право на живот?

Једва су је дочекали да се из Латинске Америке врати. Шта ли је дипломатском поштом донела Чеди, младом јуноши, њеном миљенику?

Размишљам о једном посмртном плакату.

Умро је у Бијелом Пољу један Нумановић.

Муслиман, пореклом од Новаковића. И они су дали посмртни плакат на којем је писало: ожалошћене породице Нумановића и Новаковића.

Добро су прошли, јер да је Весна сазнала за тај плакат, ко зна шта би се десило.

Весну је обожавао мој покојни пријатељ Данило Лазовић.

Сећам се како је једног дана дошао, онако кракат, у гуменим чизмама до колена, у редакцију Срне.

Маршира дугим ходником и виче из гласа:

„Бјеж’те, људи, иде Весна Пешић!”

То што је њена екселенција изговорила о Кустурици највећи је степен угрожавања људских права.

Чак и наш закон то санкционише. Забрањено је врећати верска, национална осећања грађана.

Свуда у свету право на религијско опредељење је загарантовано законом. То је приватна ствар и нико нема права да се у то меша.

Молим овејане демократорке, Вучо, Бисерко, Жене у црном, да реагују.

Ако не реагују, да се на њих примени закон цара Путине. Он је забранио да се невладине организације финансирају из иностранства. Колико би ове наше издржале без страних донација?

Да се под хитно састане Пен-центар, да се под хитно сазове скупштина филмских радника. Молим глумце свих позоришних кућа да устану без страха од Весне, иако је страх велики, и да узму у заштиту Кустуричино право да припада којој хоће религији.

Ако смо заиста демократска земља, то би морало да се деси.

А екселенција да се уклони из јавног живота због најгрубљег кршења људских права.

Верске слободе и изражавање верских слобода једно је од основних људских права.

Зато се залажем за лустрацију госпође Пешић.

Све испод тога била би спрдња с људским правима.

СВАЂА У ФАМИЛИЈИ

Једини српски бренд који су Хрвати прихватили навинарско је пискарало Петар Луковић.

Ова величина вечно запрђује по новинама Лијепе њихове.

Не бих се давио њиме, нарочито не после одговора ТВ Б92, које је за срце ујео, али ми се допала свађа у породици.

Напао Б92, АНЕМ и Мрежу.

Ратко Дмитровић, један од оних који је, по препоруци Петра Луковића, требало да буде обешен на Теразијама каже: „Док је пљувао по осталима, док је правио спрдњу са Српском православном црквом и патријархом Павлом, лечио се вербалним блудничењем над свима који не мисле као он, кад је правио списак оних које би требало стрељати и вешати, ћутали су. Тад је образложење гласило: ’Па, то је Луковић, то је његов стил.’ Једна од слободних и независних поручила је да Луковићу могу да ’пљуну под прозор’! Ово је сад класичан инцест. Док је стилиста празнио мошнице над другима, био је ’Петар Луковић’, сад кад заскаче чељад у сопственом дворишту, постао је ’преноситељ говора мржње’.”

Луковић, који у Београду пише у новинама „Скандал”, очито је погођен што се није нашао на дипломатској мисији после петог октобра, јер да њега није било, не би било ни ОВОГА. Још би било ОНО.

А он је другове много задужио. Пре свега, састављајући спискове за лустрацију и јавно вешање.

Ако неко овде прдне, он је ту да се то чује до Лијепе Њихове, и увек послужи као појачивач за прдеж.

Нико се не секира због њега.

„Пси лају, а каравани пролазе.” Али кад чуварима дођија лајање таквих паса, сеоских положара, онда узму мотку. Положари беже на све стране.

Удобно уваљен у јастучић од свог сала, Пера Луковић бесомучно напада, гризући за ноге или, још жешће, за задњице еминентне београдске dame.

Њему је све дозвољено.

Он је узео полицијску дозволу за све.

Поносио сам се много његовом жељом да буде вешања на Теразијама.

Поносан сам што постоји такав Србин, који несметано може да са Чединог блога лаје пут народа, који плива, смрзнут и препаднут, у валовима транзиције.

Његова биографија је беспрекорно чиста. Иако се уби теглећи прљави веш одавде до Јадранског мора и изазивајући подсмехе браће Хрвата.

Толико је тога написао да предлажем Б92 да му објави сабрана дела у едицији Самиздат.

Да остане сачувано за народ шта су све Срби умотворили, а да им длака са главе није фалила.

Предлажем да „Политика” редовно доноси, уместо уводника, текстове Пере Луковића.

Да Б92, уместо колумне Љубомира Живкова, сад емитује колумну Петра Луковића, да му се да награда „Димитрије Давидовић” за животно дело.

Можда би се умирио Перо.

Навијаче је у „Скандалу” назвао „шачицом домаћих несрећника, дрогираних идејом да ће Србија победити”.

Само да му се гађа не дочепају навијачи. Овај пут сметали су орлови. Морам да призnam да сам нередован читалац Периних текстова, али предлажем свима да се не шале са Пером. Дочекаће и он свој дан. Кад Чеда, после одслужења робије, изађе и постане председник Србије. Један Чедин саветник каже да треба да падне петсто глава, минимум, да би победа била загарантована. Тада ће Пера бити главни за одабир глава.

Или министар унутрашњих дела и недела. Зато га треба похвалити због патриотског рада. Јер ја не видим ничег другог до патриотизма у његовим текстовима. Он је, једноставно, решио да лустрира Србију. Пада снег, а трагови се још нису појавили. Само његов се види, како путује ка „Ферал Трибуну”. Зато што је он више књижевни лик него писац. Јунак нашег доба.

Доказ да је пљување по својима најбољи пут за славу. Вечну.

ТРАНЗИЦИЈА

У уџбенику географије за шести разред моје ћерке пише:

„У Европи постоји деветнаест земаља које су донедавно имале социјалистичко државно уређење. За те земље се каже да су земље у транзицији (у променама), јер све оне сада мењају начин привређивања по угледу на земље Западне Европе. Транзиција се одвија споро и носи многе тешкоће.“

Транзициона привреда, транзициона књижевност, транзициони живот.

У транзиционим хотелима у Сурдулици, Мајданпеку, Прокупљу, у Куршумлији, па редом, од Медвеђе до Кањиже, често сам једини гост. Лутам празним хотелским ходницима.

Ужас самоће. И грејалица у соби, јер се не исплати грејати празан хотел. Ујутру ми причају о пројектима за развој туризма.

На Црном врху, код Бора, уложено је педесет милиона евра у хотел, а још толико треба да би прорадио борски туризам.

У Коштунићима, преко пута затворене, а новосаграђене цркве, нова здравствена станица, празна, кућа за народне рукотворине, хотел у чијем базену је неко лагеровао сено, недовршен. Около вајати-апартмани, транзициони, празни. Разваљених врата.

Обишао сам, за последње три године, преко сто српских транзиционих градова.

Упознао локалне сањаре и локалне лидере странака.

Срео се са транзиционом политиком, у очима рецепционерке, којој је плата седам хиљада. Куповао цигарете од смрзнуте девојке у киоску (газда штеди на струји), која ради за четири хиљаде. Вароши умиру и нестају полако. Гацин Хан је четрдесет пете имао четрдесет хиљада становника. Сада, три хиљаде.

У селима је још горе. Још доводе воду, струју и путеве до села у којима живе три ћеда и десет баба.

Чак и велика и богата села, као што је Кусадак, имају пет стотина неожењених момака. У Рашкој постоји удружење „Кућни праг”, у којем је хиљаду и по неожењених. У срцу српског племена, Васојевића, прецвали момци довоље удаваче са албанских Проклетија. Транзиционе девојке су отишле у градове да се удају. Препознајем их по дрхтању прстију, по страху у очима. Остају на асфалту и по цену свега гризу, да се никад не врате у своја села. Одаје их нагласак и невешта шминка. Оне су транзиционе удаваче.

За две хиљаде евра нудили су ми стан у Мајданпеку и причали ми о туристичким перспективама. А на дну језера, које је настало од површинског копа, остао ровокопач, вредан два милиона евра.

Нису скидали јаловину, него су ишли у дубину.

Тужна је земља Србија у којој нема никога ко ће скупити храбrostи да каже: „Краљ је го.”

Транзициона постмодерна књижевност под контролом је невладиних организација и бањатих победника.

Толико света, а ниједног правог имени. Кога су то они победили, те су тако поносни на хиљаде гладних који лу-

тају улицама. Нешто чупаво што личи на вређу гована, учи нас преко телевизије да смо сви ми, који смо прелазили Дрину, дно дна.

Бахате газде, контроверзни бизнисмени, возе се у циповима са спонзорушама и смеју нам се у лице. Но-вопостављене газде, са телохранитељима, шетају по запоседнутим фабрикама.

То је транзиција, треба издржати а да не полудиш, а да се не рокаш седативима, травом, брњом, коком, било чиме. Није битно чиме, битно је да се развалиш.

Да Србија постоји изван Београда сете се само пред изборе. Да ли неко зна да су укинуте народне кухиње у Србији? И у колико су градова укинуте?

И који је то проценат од новца за предизборну кампању потребан да би се поново отвориле?

Слушам их свакодневно где лажу, те мозгоње, народни избирачи, те Карлине подрепне муве. Ти паметари који кењају, обећавајући све.

У уџбенике географије за шести разред, после лекције о транзицији, питање:

„Зашто велике светске компаније улажу новац у тзв. прљаве индустријске гране у земљма у транзицији?”

Покушавам да помогнем ћерки да разуме.

Она разуме, али она хоће нови мобилни.

Објашњавам јој да има много људи који раде читав месец за новац који хоће да потроши за мобилни.

Да сам видео гладну децу.

Да сам видео изгладнеле старце. Да је срамно трошити тешко зарађен новац на глупости.

На шта то личи, другови, који сте некад носили црне петокраке? На шта то личи, канцеларијо народна и транзициона, што новцем од рекета купујеш гласове сиротиње у селу Клисури, на граници са Бугарском?

ЧАСТ

Посланици у Скупштини тражили су да се из текста министарске заклетве избаци реч „част”.

Комично је, кажу, кад ту реч изговоре неки министри.

Каква част, кад сви у земљи знају колико су дрпили.

Узели су све што су могли, чак и више од тога.

Узели су, не само оно што је било, него су покрали и будућност наше деце.

Због неколико процената профита.

Клали су бикове за кило печенја.

Уништили банкарство. И заузели позиције, сваки у својој банци.

Зато би много боље било да се куну „слободе ми”.

У затвору, у којем је овај аутор боравио месец дана због вербалног деликта, (рекао сам двојици војника: „Једо вас Тито”, у јесен '83, три године после Брозове смрти) у Окружном затвору Падинска Скела, сви су се робијаши клели „Слободе ми!”

Не би било лоше да „части ми” буде замењено са „слободе ми”. Ко зна шта носи дан, шта носи ноћ.

Али неће они, наши бесмртници, наша дика, скоро иза решетака.

Они нас воде правим путем и не могу да погреше.

Најбоље је да погледамо шта је тај пут, то „дugo путовање у Јевропу”, донео другима.

Какву је економску катастрофу доживела поносна Пољска, испуњавајући „европске стандарде”, још почетком деведесетих.

Пољска, чије смо успехе у борби против комунизма овде славили. Скупљали смо потписе да пусте на слободу Леха Валенсу. Први објављивали разговоре са њим.

„Прво, пољски спољни дуг. Он је достигао невероватних 147 милијарди долара у 2006. и даље стално расте.

У периоду од 2004. до јуна 2006. из Пољске је емигрирало два милиона Пољака. Тада је највећи миграциони талас у новијој европској историји. Везан за овај подatak је и следећи: према пољским проценама, 2006. године на улицама Париза живело је 6.000 Пољака, у Лондону 3.000, у Риму 5.000, на границама егзистенције.

Око 90 одсто емиграната је испод 35 година старости и имају високо образовање. Трка за стандардима ЕУ, такође у Пољској, појела је здравство, пензије и друга социјална давања.”

Тако пише Данило Тврдишић.

Нема разлога да човеку не верујемо.

Нас Европа воли више од Пољака и очекује нас боља судбина у њеном братском загрљају. Да нам се, кукавцима божјим, само ЕУ докопати.

Они су послали своје експерте да нас припреме.

Да научимо да је нормално да радимо по два послана. Да нас науче да ходамо погнуте главе. Да нас науче да пси морају имати азил.

Некад је то била Европа држава, потом Европа нација, а сада је, по америчком систему, Европа грађана. Ослобођена гордост, себичност, завист, похлепа. У Европској унији грађана, неминовно се легализују хомосексуализам, верске секте и тако даље редом, све до некрофилије.

Сумњамо да ико може предвидети где је крај. То је створила америчка окупациона идеологија.

„Примићемо вас у Европу, кад вас окупирајмо”, рекао је један европски мозгоња, мало припит, окупљеним новинарима у Клубу књижевника.

Зар нас нисте окупирали? Шта још треба да нам урадите да бисмо схватили да смо окупирани? Дистрикт Београд и остатак земљице. Дистрикт Београд и остатак који не постоји.

А шта ће бити са нама кад нас приме, кад се подигне рампа на граници? Када се поруши зид који су око нас сазидали? Ко ће зауставити стампедо? Јер, ово је земља сујетних стараца. Ово је земља из које беже сви који могу да побегну, земља где су све вредности поремећене. Да ли сте кад чули за писце Кракова и Јагликина? Наравно да нисте. Јер њихова места, у српској литератури, заузимају лажни бесмртници. Шта тамо некакви вредносни критеријуми у књижевности угрожавају наш опстанак? Не угрожавају, наравно. Али шта да радимо са поремећеним вредносним критеријумима у медицини? Кад вам се разболи дете и ви га поверите извиканом лекару. И тај извикани и сујетни, јер је поверовао да је стварно велики, постави погрешну дијагнозу.

Он је био добар и потуљен и полако се пео степеницима славе. Тек кад вам се то деси, схватите ужас живљења у земљи у којој су вредности поремећене.

А шта радимо са још горим младим бесмртницима који не умеју да обришу нос, а верују да су бесмртни и да могу да воде земљу?

Народ смо стар и бићемо још старији. Ко ће да ради и пуни инвестиционе фондове кад нас приме у ЕУ? Радиће, али у Ирској. Радиће наши дечаци, али на нафтним платформама.

УА, АПСТИНЕНТИ

Кад смо били мали учили су нас: никад не смеш да удариш за Ускрс. Ако га удариш у нос, нићи ће ти чир на носу. Ако га удариш у чело, на челу ће ти нићи чир.

Зачикивали смо мајку да нас удари, али се она само крстила и није јој падало на памет да се љути и да неког удара о Ускрсу.

Очito, Тијанића томе нису учили. Или је он одавно бапске приче заборавио. Због тога га опет по новинама развлаче.

Ускрс и сви они који су опоганили уста, псујући друге за Ускрс, не иду заједно.

Да су бар мало више толеранције показали.

Али, откуд у земљи Србији толеранција?

Ако је кад и било уништили смо је ми, који смо са брда, кањона и планинских венаца потражили срећу у уморној мајчици нашој, Сербији.

А уморна је Србија. Уморна је од паметара и мозгоња. Заморена просидбама и пресипањима из шупљег у пра-зно. Уморна је земља Србија од окупатора и њихових слугу. Уморна од лажи. Истина у Србији је Франкенштајн. Треба да од сваке партије уzmеш по део истине и направиш Истину.

А за кога онда да гласаш? Да ли да гласаш срцем, или разумом? Припази, о судбини земље се ради.

„На гласачком листићу нацртао сам цртеж”, каже професор Драган Лубарда.

То треба сви да ураде. Треба да их нацртају. Онакве какви су. Онакве какви су се смучили људима. Имајте милости, господо и другови. Научио је српски stomak свашта да превари, али што је превише, превише је. Ко ће све то, из ваших кухиња, да прогута? Ко да вас све испрати? А љути сте као невесте. Неодведене. Тражите беспоговорну оданост идеји. Једале вас ваше идеје. И онако сте их све одавно потрошили. И онако су вам дресови одавно избледели. И онако све о свима зnamо. Пустите, побогу, ту децу из ваших руку. Или сте толико глупи и толико идиотски уверени у своју бесмртност да мислите да су вам чисте руке. Нема чистих руку. Нема чистог образа у политици. Можете само да чекате где ће се чиреви и коме првом појавити. ЛeДuPe партија, шири даље, партија која је ормар који шкрипи, контејнер. Ни мање партије, ни више генијалаца. Ни више бесмртника. Све сам месија до месије, све сам вођа до вође. За оне који су читали Алана Форда, групу ТНТ, са бројем један у сукњи. Замисли колико су они генијални, буразеру. Открили су да је Америка најјача и да је победа најсигурнија ако се хода путем који она одређује.

Такву генијалност могу само да смисле Вида Огњеновић и Светислав Басара, у епистоларном љубавном роману.

„Па добро, за кога си ти?”, пита мој, већ помало нервозни читалац. Срцем за једне, главом за друге. И онако су они из СПО написали да, за разлику од њих, не знам да мислим, али знам да пишем. Зато ћу, вероватно, да гласам срцем.

Зато вас молим десет са луком и сифон без вина.

Шта ће ми сифон? Да се ударам њим у главу. Док ми не прсне лобања.

Људи, ја сам за апстиненте. Већ осам година апстинирам од пића. И како вам није пало на памет да сам за апстиненте? Јер, с ким си, такав си. Кога год питам за кога ће да гласа, каже да ће да апстинира.

Уа, апстиненти. Они су најгори. Доливају, нуткају, нуде, увек имају најбољу ракију, увек имају најбољи виски. Лако им је, кад су апстиненти. Кад не пијеш, пуна кућа пића. Де, нађи такве залихе код Мариокова, пуковника римованог пука „Сава Савановић“ или код Јакова Гробарова. Јесте да сам и сам апстинент, али људи, ти апстиненти су најгори. Они доживотни, ајде некако, они повремени, па нема горег света. Зато оловке у руке и гласајте, ко главом, ко гузицом, ко срцем. Као ЛедуПе, шири даље.

Предизборна акција је у току. Али, некаква млитава. Какви су то избори у Србији, да колац још радио није? У срце вампире, или по леђима комшије. Образ овим изборима, што се шенлука тиче, спасили су пазарски муслимани. Што доказује да су Срби мусиманског закона. Е, па наздравље, кажем и стискам сифон, јер се никад не зна кад ће нека будала, у овој балканској крчми, угасити светло.

ЋУТАЊЕ

„Коначно мало тишине”, рекао је Миле Клема, у кафани „Код Исуса из Житног Потока”.

Миле Клема је распредао крваву причу из овог рата, извијао нит приче и баш онда где му је било потребно да због драматике спусти глас, музика је била најгласнија. Миле је позвао шефа оркестра и дао му педесет евра. „Ово је за пола сата тишине. Ја частим целу кафану”. Музикант је био, ко бива, уvreђен. А онда је стрпао паре у гитару и наручио дуплу љуту. А љута, као да је од отрова посекока прављена.

Коначно смо и тишину дочекали. Кад је објављено да почиње предизборна ћутња.

Требало би и све кафане да ставе натписе да је забрањен разговор о политици до избора.

Натекао ми је мозак од предизборне прдњаве.

Арчидалд Рајс рекао је да, ако шта дође Србима главе, биће склоност странчарењу.

Благословена да је тишина.

Само да их више не чујем. Више никад. Најгоре ми је кад морам, због природе мог посла, због својих читалаца да их слушам како уље, зује, рује, како сопћу, ропћу, рокћу против свих на свету Руса.

Како се хвале оним чега би се свако нормалан стидео.

И док владари постају власници, праве им димну завесу.

Телевизор је коначно угашен. Могу да пустим Џима Морисона и Висоцког. Могу да слушам Нешу Лутовца, ко-лико ми је вольја.

Облајавао сам довољно политичаре, могу, за промену, да облајавам писце. Нарочито оне који су се одметнули у политичаре, да би своју књижевну славу остварили некњижевним средствима.

Да мало пљујем по постмодернистима, нисам одавно, да вређам сликаре концептуалисте који се као подрепне муве скупљају око сваке власти, јер без ње не могу да постоје.

Време је лепо, рођено за шетњу. Могу да шетам са ногама по плафону. Данас могу све да радим, а не морам да гледам сва та лица, ту браћу и те буразере који бахато обећавају оно што нико од њих не тражи.

На реци је тихо. Запатиле се, за последњих петнаестак година, патке у блоку 45. Спавају испод сплавова, нико их не дири. Чак их и хране.

Било би лепо кад би телевизија оне силне термине посвећене изборима, употребила да направи прилоге о, на пример, деци из Звечанске, селу из Маркесових прича, Великој Хочи, о песницима мртвим, а живим. Бранчилу Петровићу, на пример, или да просто пусте слике са планина и белину снега. Да нас одмори мало од афро-америчког поткултурног смећа, од јаукања џихад јахачица и певачица.

Јер, ускоро ће бити све исто.

Мудросери ће се смирити, макар на два дана.

Културолози ће се поново појавити.

Размишљам овако: како би било лепо да неко уђе, к'о Миле Клема у кафе „Код Исуса из Житног Потока”, лупи ловом о сто и каже: Частим све са четири дана предизбор-

не ћутње. Четири дана без политике. Имали игде ико да Мишковићу или Цептеру то предложи, то дошапне.

Данима су нас мучили својим обећањима. Промашеним патетичним глуматањем. Толике паре су смлатили, као да смо Америка. Као да стварно бирамо председника. И као да тај председник има стварну власт. Кревељили су се и керебечили окружени камерманима и лошим глумцима. Још лошијим глумицама. Не примећујући да живот свако њихово обећање демантује. Пунили су нам сандучад нежељеном поштом, лупали, у невреме, на врата. То је нова стратегија, која се зове од врата до врата.

Радник „Шинвоза”, или неке тамо фирме, умро је за време штрајка. „Није то ништа: док смо били у стечају, тројица су се обесила, а један погинуо”, објашњава његов колега.

Ишао сам да пишем у Суботицу, о мајци и сину који су умрли, заборављени од свих, од глади. За паре које су спискане на кампању, могли су да сместе све оне кукавце који су још по избегличким центрима.

Да ли се ико усуђује да подвуче црту? Да пита одакле вам лова. Чија је то кинта, мајмуни? Какве јакне, каква кола, који бензини. Кикирези који глуме биг босове у овој лилипутанској, раскомаданој, похараној, разједаној земљи. Под Турцима је било боље. Боље под књазом Милошем. Боље под онима који су стрељали сто за једнога. Где сте се толико намножили? Кome ви продајете муда за бубреге? Па, зар мислите да смо толики папани? За кога ви хоћете да гласамо? Глумомири, глуматала из латиноамеричких серија. Као да им је основни циљ да свима огаде политику. Да се више нико не усуди, од стида, да се политиком дави. Чекао сам, као озеб'о сунце, ову предизборну ћутњу. Јер, морао сам све да их гледам. Јер, морао сам све да их слушам. Да се не огрешим о неког.

РАДОВАН У „ЛУДОЈ КУЋИ”

Први пут сам те срео, Давиде, у један сат после поноћи, на путу између хотела „Панорама” и Пала. На почетку рата.

Падала је страшна киша. Суснежица. Ветар.

Био сам у јефтиној румунској јакни пијан и смрзнут.

Ишао сам на Пале, на конак.

Чуо сам звук аутомобила и подигао палац.

Зауставио се велики црни аутомобил.

Ушао сам и почeo да се захваљујem.

Нисам те одмах препознао, а и кад сам те препознао нисам могao да верујem. Устопираo сам председника државe!

Замисли да у невољи устопираш Бориса или Мила!?

Други сам те пут видео, Давиде, на књижевној вечери на Палама.

Поседале твоје колеге писци око софре, а шеф протокола оставио место за тебе на челу стола.

Дошао си однекуд, са неког важног пута, и стигао на време да се дружиш са писцима.

Пришао си столу, узео под руку Брану Петровића, великог песника сербског, и одвео га на прочеље, на место које је теби протокол одредио. И рекао си да те сви чују:

„Ово је пјесничко сијело. Овде влада нека другачија хијерархија. Место у прочељу припада Брани Петровићу.”

После тога сам те видео на фотографији. Код Соње у канцеларији. Унук Небојша зајахао деда и оба се смејете.

Последњи пут сам те видео на аутобуској станици линије 73 и 95. Дуга брада и коса, наочари, шешир, сакривали су ти лице.

Гледао сам, можда превише нападно, јер таква се лица не виђају сваког дана. Мислио сам да си, можда, сликар или свештеник. Трајало је кратко.

А онда је Пивљанин продао Дробњака.

Био сам први новинар који је сазнао да си седео у „Лудој кући”, кафани на крају града.

У пола дванаест, у кафану је ушао Мишко Ковјанић и викнуо још са врата:

„Људи, знате ли да је Радован овде био? Ево, ту је сједио. Пуштао сам му филм о мом селу и причао му да је и Радован из тог краја. Гуслао је. Ал' није пјевао.”

Слушао си гусларске песме о Радовану.

О старини Новаку. О Романији. Не оне старе, већ ове нове што су гуслари умотворили. И понешто записивао.

Гледао своје село на видео снимку.

Бата Капетан, пожалио ти се да има болесну жену и ти си му понудио помоћ и дао му визит карту.

Визит карту на којој је писало: „Д. Д. Давид.

Истраживач и консултант.

Психо и биоенергетска подршка у здрављу и болести.”

Узео си гусле, сео испод своје слике и гуслао. Ниси певао. Није песма хтела да крене, или си се бојао да ти неко не препозна глас.

„Да смо га препознали, сакрили бисмо га да га никад не нађу.”

Шта те привукло у нашу кафану? Звук гусала, који се одавде често чује?

Твоја слика на зиду?

Или, пијана братија која, кад се напије, пева:

„Радоване, сиђи са планине,

Ниси био четири године”?

Пилот, мајор у пензији, Кеза који свима показује чуда са виском?

Шумовита тераса? Крај града?

Кажу да си лечио људе.

Причao јe, покојном Калајићу и мени, Алекса Буха, да сте на једном састанку у Женеви добили сатове који су могли да мере крвни притисак. И да си им ту, на лицу места, демонстрирао своје способности. Та механичка направа показивала је да имаш притисак од двадесет са четрдесет. Настала је паника, пукла брука и сатове су уклонили.

Јуче и прекјуче није било места у „Лудој кући”. Ни испред ње. Ни у парку. Притисли нас белосветски новинари. Преко сто педесет екипа. И сви стални гости су давали интервјуе. Келнерица Дарка је причала за телевизије. Домаће и стране. Гулар Раша певао песме о теби. И нико није могао да верује да си део свог времена провео у „Лудој кући”, ту, међу нама.

ДАЖДЕВЊАЦИ

У Вуковару је, за време ратних година, било грејања у свим државним институцијама, осим у Скупштини општине. „Зашто је тако?”, питала је једна страна новинарка мог познаника др Вишића, градоначелника. „Код нас се каже да се власт квари. Да је кварљива роба. Због тога је треба држати у хладном.”

Како ли је бити власт на овој температури? На овом члопеку. А да се не поквариш. Успели су да одраде оно што им је зацртано. Да Радована одведу у Хаг. Али остала је Република Српска. Покушаће да докажу да је крив за геноцид. Ако је он крив за геноцид, и РС је геноцидна држава. А, ако је геноцидна држава, онда не треба да постоји. Покушаће да докажу да је Српска радикална странка хулиганска, фашистичка творевина, и да је уклоне. Неће им бити први пут. Само што хулигани, некада борци за демократију и студенти, тако су их звали, нису сачекали ни крај митинга, а већ су почели да лупају по граду и да се туку с полицијом.

Читам „Рат људи и даждевњака” Карела Чапека. Па каже: „Нема сумње да ће даждевњачки свет бити срећнији него што је био свет људи. Он ће бити хомоген, јединствен и пројект истим духом. Даждевњаци се међу собом неће разликовати по говору, схватањима, вери и животним потребама. Међу њима неће бити културних, нити класних разлика, него само подела рада. Нико неће бити

господар ни роб, јер ће сви служити само Великој Даждевњачкој Заједници, која ће бити бог, владар, послодавац и духовни вођа.”

Неколико дана кише било је довољно да се даждевњаци појаве. Да уђу у наше животе. Свети Ђорђе убија ајдају. Убија даждевњака. Постоји део мозга код човека који је исти као код даждевњака и других гмизаваца. Тадео погађа свечево копље. Само су даждевњаци могли испоручити Давида. У „Лудој кући” је као у причи. „Ко узме, кајаће се, ко не узме, кајаће се.” Они који су се дружили са Давидом, кају се што се више нису дружили. Они који се нису дружили, кају се што нису. Као тајфун кроз наше појило, протутњали су новинари. Али су сад стигли гуслари из Црне Горе, љути Крајишници, Срби из Бирча и Романије. Који певају:

„Романијо, јеловијех грана, сакриј нама брата Радована.” Спаковали су га у Хаг на Огњену Марију. Последње речи које је Давид упутио затворским чуварима биле су: „Браћо Срби, нека вас Бог чува.” Чувари ће се једног дана бранити да су само радили свој посао. Даровит је писац Радован. Радни сто и бескрајна количина времена гозба су за писца. Ленчуге које имају дара, а таквих је међу словенским писцима много, сањају такве услове за рад. Услове који би им омогућили да пишу. Почну да пишу и они који никад нису писали. Одвели су Радована у његову последњу битку. Немогуће је ухапсити писца. Рукописи не горе. Права његова битка почеће пред компјутером. У писмима која ће унуку Небојши писати.

Рат људи и даждевњака може трајати много година али, за разлику од Чапека, мислим да ће људи победити. Председник Републике Српске се без речи спремио, обукао тегет одело и кренуо. У 3. 32 изведен је из притвора

Специјалног суда, а у притвор у Схевенинген стигао је у 7. 45. Та седа глава, која треба да замени много српских гла- ва, говориће у последњој одбрани, у великој и унапред изгубљеној бици.

Пијано друштво хајдука с асфалта пева:

„Романијо, горо од јунака, да ли памтиш старину Но- вака?” Давно сам написао да је „Луда кућа” једина култна кафана у Новом Београду. Тако ће и остати, док на зиду поред Радованових гусала виси Радованова слика. Узалуд прете да ће рушити „Луду кућу”. Она је, као и прича о Ра- довану, ушла у легенду. Нико је више не може срушити.

ПЉАЧКА ПАРТИЈСКЕ ОЛИГАРХИЈЕ

„Јуче Исо награис'о, пис'о,
брис'о и уздис'о!”

Из буквара босанскога

Ево, тридесет година како облајавам људе по новинама па се лебом храмим.

„Кога ћеш данас?”, питају ме љубопитљивци, радозналци и радозналуште.

Партијска олигархијска пљачка након сваких избора. Битно је да се укланиш у клан. Да доспеш на кадровску листу. Кад се нађеш на кадровској листи било које странке, све постаје лакше. Одједном се до јуче затворена врата отварају. Локални тајкун који помаже странку помоћи ће и теби да објавиш књигу. Онај ко даје паре за партију цалнуће и спонзорство за твоју књигу. Битно је да умреш као члан. Јер и радна места управника гробаља припадају кадровској листи. Ако не умреш као члан, чека те Орловача. Велику српску песникињу сахранили смо на Орловачи. Без обзира на то што је Коштуница послао телеграм саучешћа. У Србији има четрдесет хиљада кадровских радних места. Свака партија закучи нешто и за себе. Партијске олигархије према освојеним кадровским местима понашају се као према ратном плену. Дери док има шта да се одере, глођи док има шта да се оглође. После ћемо

кости да сисамо. Или ћемо, што би рекао Бранко Костић, јести корење.

Партијске олигархије владају земљом. Најсмешније у програмима политичких странака јесте то што обећавају како ће наставити борбу против корупције. Пуцање светских берзи је разлог што разне мозгоње долазе да нас убеде како ће то све претутњати преко нас, а да последица неће бити. А највеће светске банке шаљу писма у којима објашњавају да тренутно нису у могућности да исплате улог. Ми смо навикли.

На неком скупу антијугословенске емиграције један Хрват је питao: „Колико ми Хрвати треба да убијемо вас Срба да бисмо вас уверили да нисмо браћа?” Колико пута треба да вас преваримо да бисте престали да верујете нашим банкама? Ми смо имали пљачку старе девизне штедње, онај динарски део штедње нико и не помиње. Па смо онда имали Језду и Дафину, и опет сте потрчали да ставите паре на књижицу. Ми смо навикли. Исланд је био неко време европска Дафина. Све ми је јасно, али ми није јасно како су две такве фарме мозгоња какве су Оксфорд и Кембриџ ставиле, због неког процента више, паре у банке Исланда? Кад су њих преварили, какво би онда чудо било што су преварили Динкића. Нека каже Динкић, ако сме, којим је то светским банкама поверио наш новац на чување. Е, лепо ће га сачувати. Пре неку годину Румунија је извезла робе више него што је увезла. Шта је то извезла Румунија, питао сам. Па, старо гвожђе из растурених фабрика. Колико је нама остало тог старог гвожђа? Мађарску ће заштити Европска унија. Ко ће нас да заштити? Газда Јездина банка на Исланду лупила је по уshima Оксфорд. Шта ми онда да очекујемо? Вешање на ченгела? Скакање са последњег спрата „Београђанке”?

У свом чланку „Механизам велике преваре” Рос Кларк пише: „Имам помало морбидан хоби. Анализирам разлику у ценама по којима су станови продавани пре годину-две, кад су били нови, и данас. Засад је рекордер један двособан стан у Конвертију, који је у јуну 2006. године продат за 214.000 фунти, да би сада, у септембру, био препродат за 85.000 фунти.”

Тaj стан је прошао много боље него банка која је финансирала његову изградњу. Акције банке су пале са четири и по фунте на десет пенија. Хипотекарни део банке је национализован, а штедни продат Шпанцима. Дакле, лова ни у некретнинама није сигурна.

Зато, треба лову у сламарицу, ћуп, под дрво. И блиндирај врата, а утоку под јастук. И онако више нема слободних сефова у Београду. Или купуј овце. Оне се сигурно јагње.

ДЕОБЕ

„Сањам о речима које ће, као песнице, ломити вилице”, писао је Сиоран. Да ли речи могу да допринесу да се зауставе деобе? До када ће деобе у српском народу да трају? Зашто се разједињујемо, зашто се делимо, док се сви други уједињују? Мржња малих разлика је гора и јача од свих других деоба. Шиптари, католици и мусимани ујединили су се у борби за стварање државе. Ми смо се разједињавали. Не постоји лингвиста који је у стању да научно докаже разлике између дошњачког, хрватског, црногорског и српског језика. Али су нам српски језик поделили. Поделили државу. Или смо то учинили сами. Ту се деобе не завршавају, већ почињу. За оне који се тога не сећају, прва деоба у распаду бивше Југославије била је деоба у Удружењу књижевника Југославије. Сада, кад се распала Југославија, деобе су настављене. Поделили су Удружење новинара. Новинари су ту деобу са задовољством прихватили. То им је омогућило да с једне стране покажу да су за слободу, а с друге да су за отаџбину. Трагично и смешно. Безазлено на први поглед. После су кренуле поделе у Удружењу књижевника Србије. У истој згради су подељени писци. У истој згради су подељени новинари. Онда су кренули на Академију. На крају на Цркву. Узалуд сам покушавао да схватим какве су то литургијске разлике које могу да поделе Цркву. Иако обичном вернику нису јасне, оне су као Јудин пољубац кренуле на Цркву.

Сада је на ред дошла Радикална странка. Болно и тужно. С ужасом смо гледали како неко разара оно што је двадесет година грађено. Највећа српска политичка странка цепа се по свим шавовима. Велики Инквизитор ужива и трља руке. Мајстори су поделили карте. Било како да се раскол заврши, биће упамћен као велика подела. Подела око убаџивања једне реченице. Какве су ту разлике у програму? Нема их.

У „Лудој кући” људи тужни и збуњени. „Није дилема Вјерица или Тома. Дилема је Воја или Тома”, каже Пера Сељак. Дилема је опстанак или нестанак. Подељени су до трећег пића. Код четвртог дилема нестаје. Стање је редовно, иако је подела велика. Бата капетан и Јокан пуковник певају нешто о неверној Гари.

„Гаро моја, оistar'о сам, познала ме не би ко сам.” Нешто из времена кад су гаре биле на већој цени од плавуша. Али да се зна. Потежу се аргументи из потаје. До поноћи је раскол превазиђен. „А сећаш ли се онога како је рекао да нема беџ јер је променио одело?” Губитници су сви сем Бориса. Ово је крај града. Егзил за губитнике. Они који разумеју, схватиће. Онима који не разумеју, залуд је објашњавати. „Ај, Удба стара, ај, Удба стара, неће да одмарала”, певају двојица давно пензионисаних. Ко ће добити ову игру, у којој се као кула од карата распала Радикална странка? Десет дана пред суђење Шешељу и наметање браниоца које се може завршити смрћу од глади, малом смрћу у друштву великих пријатеља, дошло је до раскола оних који су га бар пред народом обожавали.

„Леже Срби у кафани, што пијани, што поклани”, пева Петар Пајић. Велики Режисер може да задовољно трља руке. Лако је мени да пишем кад нисам био никада ни у једној странци. Кад ме Арчибалд Рајс научио да је

странчарење велика српска мана. Пукла тиква међу кумовима. А кад се нису кумови посвађали? Кумовске свађе су нормалне у Срба. Кад је покојни Миодраг Булатовић напао свог кума, покојног Владу Стојшина, питали смо га како може да напада кума. „Кумство је за село, није за град”, цинично је прокоментарисао Буле. И многи радикали кажу да се више неће давити политицима. Жао ми је мојих пријатеља радикала, који лутају располовићени између столова, с мозгом на једној, срцем на другој страни.

ДУГО ПУТОВАЊЕ У ЕВРОПУ

„Раскућеној лако је гулији; Реп на крста – правац у Европу”, рецитовао је Андреј Јелић Мариоков. „Идемо, иде-мо” скандирао је Гробаров. Вучић се спремао да уђе у воз. Само што нико опет није знао куда воз иде. „Људи, побо-гу, Европа је затворена. Европа је затворена од када Хафа у њој не пева!” Хафа је лик из књиге „Хафа и Пацов или како је пропала ЈНА” Предрага Миљковића, после чије промоције људујемо у фоајеу „Вука”. Нема црвених тепи-ха, ниједна телевизија није послала свог новинара, нико из новина није дошао. Они не знају за догађај. Сликају звездама гађице, сисе које висе.

Мало нас је, али се осећамо добро јер лоза је добра, добри су пријатељи, добри су стихови којима нас части Ма-риоков. Добра је књига која нас је ту окупила. Само, кафане „Европа”више нема. Променила се Маринкова бара. Нема више Саше Драгстора. Ничу вишеспратнице. Где ћемо наставити са слављем кад „Европе” више нема. Ђе баш сад нађоше да хоће у Европу.

„Раскућеној лако је гулији; Реп на крста – правац у Европу.” Ови из Крњаче добили су обећање. Увешће их у Европу, то јест увешће им канализацију 2021. Боже драги, чудних коњаника. Боже драги, добријех вијести. Благо нама, а поготово њима. Борча, Овча, Крњача. Скраћено Ча-Ча-Ча добиће канализацију до 2021. И то прву фазу. Другу фазу мораће да чекају до 2031. Захуктала се локомо-

тива. Однесе Вучића у свет. „Ој, машино, сломила точкове, што раздвоји најбоље другове.” Само Раде Јеренић зна када ће. Вучић оде и остави нас овде саме са Ђиласом. Да мењамо жену, да се женимо за четрдесет осам сати, да Великом Брату робујемо.

Као и другови после рата, тако и демократе воле, кад им крене, да мењају жене. Да их не би хватали у швалерији. Они промене жену. Добра је то странка. Домаћинска. Од њихове бриге кости крцкају кад вас у загрљај ухвате. Кума Љиља дошла у „Луду кућу” са жутим кишобраном. Капетан Бата (70), кога је Блажа прогласио за Кркопавловића и министра за омладину у ПУПС-у, одбија да употреби кумин кишобран. Зато што је жут. Тврдо Војино крило Пера Сеља и Мира радикалка ипак долазе у кафанду. Није лако бојкотовати „Луду кућу”. Професор Чворовић обећао је да ће насликати Радованову фреску на зиду. У знак протеста што му нису дали националну пензију. Столар обећао да ће да врати паре. Ђилас обећао да ће до 2021. Ча-Ча-Ча добити канализацију. Обећао сам и ја да ћу написати нови роман, па ме нико не држи за реч.

Главни амерички роб у Европи и први издајник, отпадник од европског духа, јесте Холандија. Преко Холандије се кокаин, хероин, лаке дроге, порнографија и геј идеје убацују у Европу. Холандски вето није њихов. То је амерички вето. Урадили смо све што су тражили од нас. Чак и више од тога. Имамо војску која учи енглески. Имамо генерала Понаша, који никад трупу видео није. Ратоваћемо где нам се каже. Од Ирана до Авганистана. Спремни смо да будемо Холандези. На све смо спремни због шљокица сјајних које нам нуде. Чак смо спремни да одржимо дато обећање. Да до 2031. направимо канализацију у Ча-Ча-Ча граду, пардон, на Палилули.

А они нас не примају. Наводно због једног одбеглог генерала. Да послужимо за пример осталима. Цвилимо да нас приме. Дахћемо, лапћемо, ујимо, зујимо, рујимо, брујимо против свих на свету Руса. Само да нас приме. Хоће л' бит', ил' неће бит'? Журимо да уђемо у Европу, пре него што се Воја врати из Хага.

ОБЕШЕНИ

Председника месне заједнице на Полици у Вацојевићима питали како да распореде три слике које су управо добили – Тита, Мошу и Блажка. Све три су биле исте величине. У једнаким оквирима. Нашавши се на муци како да Великог Вођу одвоји од осталих, огрнут капутом из чијег је цепа вирио само поклопац од наливпера, пресуди:

„Тита обесити, а ову двојицу уза зид.“

Отад су Тита звали Обешени. Оно – Шабан, Стева или Чеда додавали су му из милоште. Покојнику су сви тепали, песници поготово. Али није било надимка који му је боље од овог Обешени пристајао. Од Алпа до Проклетија не беше ниједног ексера на ком није била обешена његова слика. Пре него што бисмо учили слова, учили смо како изгледа Председник. Сваки буквар је почињао његовом сликом.

После су се појавиле Слобине слике, али накратко. Неко је наредио да се скину. А то је леп обичај. Воли то наш народ. Навико је. Због тога би било лепо да Народна канцеларија одштампа Борисове, Ивичине и Кркобабићеве слике и да се окаче по месним канцеларијама и надлежним установама. Да се обесе. Мислим да Ивица и Кркобабић не би имали ништа против. Били би ближи народу. Народ би се на њих навикао.

Власт не може да овери без жртава. А то је ових летњих дана и урађено. Убијен је Ранко Панић. О томе

углавном новине ћуте. То говори о медијском мраку. О смрти под окриљем ноћи. Након мартовских демонстрација 1991, тадашњи министар полиције Радмило Богдановић, из моралних разлога, због погибије демонастраната, поднео је оставку. Ивици није било ни на крај памети да учини исто. Оваква каква је власт делује као да је направљена да траје вечно. Чеда и Ивица су се сложили.

„Ај, сложили се Срби и Хрвати, не може им нико на пут стати”, а камоли опозиција. Која је оптужена да угрожава рад парламента. Што је највећа будалаштина за коју сам икад чуо. Како може опозиција да блокира рад парламента? Па ваљда је опозиција у мањини. Зато је и опозиције јер увек може да буде прогласана. Како онда може да смета парламенту да доноси одлуке?

Славица је послала посланике на годишњи одмор, да не би могло да се деси да гласају из Бодрума и оптужила опозицију за то. У том јој је подршку дао Микља у Блици. Каже да је штета толика и толика зато што парламент не ради. Па парламент може да ради и без опозиције, ваљда имају већину. И студио Б92 слаже се с Микљом. Да није опозиције, радио би парламент, па бисмо добили триста милиона долара које не можемо добити јер опозиција спречава рад парламента.

А какав нам је парламент, неће да ради без опозиције. Толику љубав према опозицији немају нигде у свету. Неће да раде зато што опозиција неће да сарађује. Каква је то опозиција која неће да сарађује? Најбоље би било да их све зголооточе. И да се свугде окаче слике. Да народ зна коме да верује.

Борис, са црвеном марамом око врата и црном петокраком на њој. Био је мали маторац кад ју је носио, касно се класно освестио, али свеједно. Требало би ставити

његове слике у буквар. Већ би се нашли песници који би га овековечили. Шта ће нам опозиција која само уме да прави проблеме, кад имамо Бориса којег и Мркоња хвали? Каже да обилазе градилишта. И он и Ђилас. Кад год их позве, они су на заобилазници. Оној око Београда. Јер Београд у будућности треба заобилазити што више. За то ће се потрудити.

Доста се о нама причало. Сад долази време да се о нама ћути. Председник, премијер и психолог за то ће се побринути. Шта има ту да се опозиција дуни? Ако им се не свиђа овде, нека траже политички азил у Абхазији и Осетији. Тамо ће их једва дочекати. А и то је прилика да се покаже ко је за Русе, а ко за остале.

ОПЕРАЦИЈА „ОЛУЈА”

„Кад будемо завршили наш посао, Срба ће бити толико да стану под један кишобран”, рекао је Стипе Месић у Госпићу. Динко Шакић, један од команданата у Јасеновцу, рекао је на Хрватском радију, пред изборе: „Ми смо свој посао у Јасеновцу делимично завршили, на вама је да завршите остало.”

За један дан сликао сам сто тридесет мртвих Срба у Mrкоњић Граду. Сликао сам одсечену главу старице. Измасакриране лешеве. Кад сам стигао кући, све са себе сам скинуо, заједно с патикама, и бацио у машину. Купао сам се пола сата, а кад сам изашао из воде, још сам смрдео на лешеве. На распаднуто људско месо. Исуо сам бочицу парфема жениног на себе, и још сам увек смрдео на лешеве. Парфем ми је сад смрдео на смрт. Онда сам опет ушао у каду и прао са себе мирис парфема и смрти. Сликао сам бабу одсечене главе. Али најстрашније је било кад је једна мајка нашла тројицу синова међу лешевима. Отишла је иза барака и обесила се. „Ми смо нашли главу, али нема тела”, рекао ми је дечак.

Они који су били аутори највећег етничког чишћења у Европи, сада нас прозивају. Језиво. Не требају им друге тужбе до ове који су сами написали. Ево дела извештаја из 2001, Хрватског хелсиншког одбора за људска права: Хрватски Хелсиншки одбор за људска права, Извештај, Војна операција „Олуја” и послије, I дио, бивши УН сек-

тор „Југ”: „Запаљено и минирано најмање 22.000 кућа, а остале опљачкане и тешко девастиране.”

За оне који не знају, сектор „Југ” обухватао је Далматију и Лику. Цивили убијени током и после војне операције „Олуја”. Део: Бенковац, Биљане Горње: Алекса Милић, рођен 1937. и Јека Милић, рођена Гагић, запаљени у својој кући. Кула Атлагић: Љубица Стегнаић, рођена 1920, нађена у бунару. Доњи Лапац, Бировача: Дане Обрадовић, звани „Даниша”, рођен 1907, без руке. Убијен. Мјесто покопа непознато. Дабашница: Даринка Вејин, звана Дара, рођена око 1910, била болесна и непокретна. Запаљена с кућом. Дољани: Марко Орељ, рођен око 1930. Нађен у бунару. Личка Калдрма: Мика Зорић, звана Милица, рођена 1925. Запаљена 10. августа 1995. у својој кући. Обљај: Боја Дивјак, нађена мртва у бунару. Милка Дивјак, нађена мртва у бунару. Сока Дивјак, нађена мртва у бунару. Сока Калинић, рођена 1915, болесна – непокретна, запаљена у кући. Јово Репац, рођен 1948. запаљен са својом кућом. Госпић, Барлете: Миле Радмановић, рођен око 1910. био је након операције „Олуја” у Госпићу. Убијен је и одсечена му је глава. Могорић: Милко Ђаковић, звани Љубичић, стар око 90 година, убијен пред кућом. Глава нађена иза куће.

Книн, Цетина: Ана Баришић, старија од 90 година. Десет дана после акције „Олуја”, убијена. Ервеник: Сава Жежељ, рођена 1920, заклана 8. августа 1995. крај пута. Голубић: Ђуро Јерковић, звани Нине, рођен 1926, заклан 6. августа 1995. у свом дворишту. Никола Панић, звани Никица, рођен 1935. Његова глава пронађена је 50 метара даље од тела. Грубори: Јован Грубор, стар 73 године, запаљен 25. августа 1995. са својом кућом. Ивошевци: Јован Релић, рођен 1924. Убијен 8. августа 1995, а потом за-

паљен на степеницама у коноби која се налази испод запаљене породичне куће. Покопан у врту, крај куће. Мирко Штрбац, рођен 1910, био глувонем и слабо покретан. Убијен у кући па запаљен. Илија Вујасиновић, стар око 80 година, убијен неколико дана након акције „Олуја”. Глава му је нађена у свињцу. Кистање: Јока Мажибрада, стара око 90 година. Нађена прострељена у кућном подруму. Манда Мажибрада, рођена 1910, била непокретна. Убијена 7. августа 1995, вешањем на одрину. Била је и прободена. Драгица Вукша, стара 90 до 95 година. Нађена у бунару 13. новембра 1995. Милица Смуђа, звана Мика, рођена 1923. Дана 6. августа, одсечена јој је глава и бачена у бунар, а тело усправљено и наслоњено на зид. Леш се, напокон, распао...

ЕМИГРАНТИ

„Са Ловћена вила кличе, ће си, брате, издајниче” – певамо, загрљени, пред зору. Ја сам трезан, али сви су остали пијани. Њихово пијанство се преноси и на мене. А у ракији се најлакше раствара туга. Остало је пред свитање само нас десетак Срба из Црне Горе у „Лудој кући”.

Вентилатор лепета крилима покушавајући да одлети. Ноћ је гадна и сурова. Гледали смо сви заједно шта се дешавало у Подгорици, извините, Титограду, гледали смо и било нас је стид што нисмо тамо. Али, све је залудно. У кафани је с нама Главоња, који ми је пре двадесет година продао руску шубару за флашу вотке. Вотку смо заједно попили, а онда сам ја продао шубару Благоју за литар вињака, па смо и вињак заједно попили. Шта се даље десило са шубаром, не памтим, али Главоња ме увек подсећа на ту причу. То нам је једина заједничка успомена из младости. Та шубара, коју је добио на поклон од једне Рускиње, која га је, каже, једина волела. Главоња је добар тип. Главоњи су очи пуне суза. С поносом је истицао да му је отац из Црне Горе и дружио се с нама. Сад ми плачљиво бали раме и каже: „Стидим се своје црногорске половине.”

Одлука власти да се на путу ка Европи определи за слепу послушност и да призна Косово погодила је све нас, можда више него друге. Јер ми смо овде, у овој кафани на kraju града, били поносни на своја пијана србовања. Гор-

дили смо се нашим прецима, као да други немају претке. Стизали до битке на Фундини и Царевом Лазу. Свађали се око партизана и четника. Пијани оплакивали своје мртве, изгинуле пре сто година. Махали чиновима и албанским споменицама наших ћедова. Нигде се, као у Црној Гори, не говори више о части и поштењу. И нигде га нема мање. Гладне године су баџиле под ноге све у шта смо веровали.

Жена ме је зблануто гледала кад су ми се у очима зајезериле сузе на вест да је Црна Гора признала Косово.

Не умем да плачем, али ми се у очним дупљама зајезери сугнојица, говорио је Буле. И он је ту негде међу нама. Завезао је магарца испред кафане и дошао да нас подјебава. Нико као он није mrзео патетику. Али овај текст не може бити другачији него патетичан.

„Од испљувка муве у мајку си створен, у гузицу направљен па пресут”, рецитујем песму посвећену либералу са Цетиња. „Марлборо Црногорцу” који је прешао на „албанку”, албанску марихуану.

„У Црној Гори се никад није говорило ’пљачка оваца’, него ’удар на овце’. Никад није било ’крађе коња’, него ’плијен коња’. У језику се све открива и све сакрива”, митингујем испод слика забрањених Срба у кафани „Луда кућа” на крају града. Немоћ и понижење алкохол не тера, већ га појачава. Залуд стварност, залуд чињенице.

У пасошу краљу Николи писало је „националност – Серб”. Његош је „Горски вијенац” почeo са „Србин српском роду своме ово дјелце посвећује”. „Била Црна Гора па је нема, постоје само брда где су некада живели Црногорци”, тако је певао Матија. „Дајте нам Турке па ћемо опет бити Црногорци.”

Понижено је најмање пола Црне Горе. Арнаути и муслимани се не рачунају. Али нигде и никог то понижење

не боли више него нас који смо пре доста година први пут Балканском улицом стигли до Теразија. Знамо да је Црна Гора окупирана. Гледали смо пијаног Лајчака како проглашава независност. Тешили смо се да та независност није стратегијског већ, тактичког карактера. Али издаја боли. Као да су сви наши преци ископани из земље и разбацане им кости. Одједном смо се сви овде, у нашем граду, у који смо дошли из Црне Горе, осетили као емигранти. Емигранти из Црне Горе.

Иза блока почињу поља. Тамо је настамба нашег брата Пере Сељака. У свитање кукуриче петао. Нема кокошака, али Пера каже да петла мора да држи уместо будилника. Кукуриче петао, а и ми кукуричемо неку црногорску егалицу о Гари, која нас неће препознати јер смо остарили.

ХАПШЕЊЕ

Певали смо ратну, нашу, о свастици коју нико није видео, о Малку кога нико, ту у кафани, није познавао, али смо знали да је био шеф полиције на Палама. А шта би могле да певају српске бене, десет година после рата, који у ствари и није био рат, него још једна сељачка буна?

Вероватно се други народи чуде, размишљајући о нама, ако нас још ко гледа и ако размишља о нама. Опседнути прошлошћу, ретко говоримо о будућности. Свима нам, дар ту у кафеу „Код Исуса из Житног Потока”, будућност изгледа далеко. Откада је „Луда кућа” постала славна кафана, тешко је ухватити место, зато, ми мозгоње кафанске, свет и власт облајавамо код „Исуса”. Исус је добар, али неће да кува кафу. Ако си се већ намерачио да попијеш кафу, да ти педесет кинти и замоли те да је попијеш код комшије.

О Исусу из Житног Потока најбоља је она прича кад је назвао попадију, тражећи попа Богдана. „Добро, реците му да га је звао Исус”, рекао је на kraју разговора. Попадија је уплашено почела да се крсти.

Док „срећни” народи размишљају о будућности, ми базамо у прошлости. Шта би било да је било и да ли би било да је Путин на време стигао да узме власт?

Мало нам је што облајавамо наше, него смо се у високу политику одметнули, па о Путину толкујемо.

„Каква прошлост парламентаризма! Па, јесу ли запалили Скупштину?”

Збиља, зашто је требало палити Скупштину? Ко ју је запалио? То је почетак новог парламентаризма. Шта је тамо било те је Скупштина морала да гори?

Не постоји прошлост. Прошлост је у сваком од нас.

Прошли људи. Разговарамо о прошлој политици.

А пламен запаљене Скупштине обасјава нам лица. Окупили смо се да се на ватри спаљене Скупштине огрејемо. На сваком лицу рат је исписао свој траг.

Ватра је све сажегла. Да ли нови парламентаризам почиње паљевином Скупштине?

Да ли се то десило јуче или данас? Шта је то што је у Скупштини изгорело?

А цар Путин се враћа из лова.

Борба против криминала почела је рушењем Шилерове. Борба против криминала није смишљена да би се сазнало шта раде доњоземци. Срушена је Шилерова да се никад не сазна шта су урадили.

Замислите почетак борбе против криминала у којој су прво уништени докази.

Сад су се, после толико времена, одлучили да крену. Куда да крену? У акцију борбе против криминала.

Ухапсили оног из Зрењанина. Пре неку годину, проглашен за најбољег градоначелника. Преко рамена лента, а на рукама лисице. Дивна слика и прилика наших прилика. Али, риба од главе смрди. Или ће градоначелник добити статус сведока сарадника? Јер, шта је Зрењанин према Новом Београду? Колико ту има још прдопољина за продаду? Такозвана економија прдопољина. Омиљена забава демократских градоначелника. Јер шта је тај несрећни Зрењанинац урадио? Само је ваљао прдопољине. Видео

како то у Београду раде, па каже, што не би и он. Или је то оно: Кнежевић нек иступи, а нека се припреми Пајтић.

„У маленом селу Папе, француске се носе капе”, упорно као зудобоља завија пијани пуковник, у кафани „Код Исуса из Житног Потока”.

А навече сањам: играју казачок Борис Тадић и Тома Николић. Путин пије пиво и каже „Харашо”.

Тачи уваљује лову лицу чије је лице у сенци. Не види се добро. Тече највећа руска река. Вотка.

Необичан сан. Ни да сањам не умем као други људи. Биће весеља. Нека тече вотка. Путину није ни до колена. Јер он пије пиво.

ОКУПАЦИОНА КЊИЖЕВНОСТ

„Ја нисам књижевник. Ја сам разбојник. Нека запамте аривисти, улицице, професорске њушке и сви ватрогасци духа: мени је потпуно врушт, још боље, мени је драго што нећу да уђем у историју српске књижевности...”.

Тако је некад писао Мони де Були. Бес и беда онога што се данас назива српска књижевност, разни кукци и кукавци с којима се некада борио Раде Драинац, опет су на сцени. Од тих кукуре卡拉, од тих кукаца и кукаваца што се, са сваком расподелом моћи, сами распореде по форумима и редакцијама, немогуће је да се појави нова књига, а камоли нови писац.

Иако постоји четири стотине књижевних награда, не постоји могућност да ту награду добије књижевни посленик кога они нису одабрали. Награде додељују једни другима. Звече на њима медаље код на шарову вериге. У свеопштем расулу, као да нико није обратио пажњу на пропадање великих српских издавача. „Просвета”, „Нолит”, БИГЗ... Препуштени транзицијском лудилу, нестали су с културне мапе.

Писање ни о чему као основ друштвенополитичке подобности и лагер-листа постмодерниста, понижавајућа и окупациона књижевност. Окупиране нације немају право на националну књижевност. Сакривање од публике озбиљних писаца. Појави се књига, и прећуте је као да је књига свракин измет. У сликарству, опет, своје место

заузимају концептуалисти. Најбољи официри су пензионисани. Нико не поштује мајсторе.

У току је велика чистка. Све што ваља треба да буде замењено оним што је ин. А шта је ин? Шта ће књижевност, шта ће писци окупираним народу? Кад су нам све били отели, остале су нам гусле. Књижевност, дакле. Колико година треба да прође па да буде откривен неки нови Станислав Краков или Душан Јагликин?

Књижевност је маргинализована. С једне стране, ту су плачиличка лирична срања што их пишу госпође и госпођице у годинама, а на другом крају лагер-листа постмодерниста која служи да се растера публика. Књижевна публика.

Књига на киосцима, по цени од сто динара, обезвредила је књижевни труд многих издавача. Како сад ставити цену књиге десет евра, кад на киоску толико књига, у тврдом повезу, кошта двеста динара? Нестанак великих издавача није довео до стварања нових. Бар не оних што би омогућили писцима да макар три месеца преживе од свог хонорара. Као и новинарство, и литература је сведочанство једног времена. Господари нашег времена не воле сведоке. Транзиционо време, једноставно, не трпи сведочанства о великој пљачки.

Нови градоначелник, на пример, диван лик за роман. Овај риђобради изашао је с првим ратним пленом из банке Љубе Шиптара и могао би се одлично уклопити у нашу револуционарну причу. Са два милиона евра кредита збрисао је кроз пустош октобра, а да се нико није окренуо за њим. Била је свеопшта тарапана. У реду, клепио је, па сад може да ваља минутажу зарађену на ТВ емисијама каква је „Мењам жену”.

Имали смо рат у комшилуку, и ту у кући, али све књиге написане о рату углавном су прећутане. Имамо транзицију и најстрашнији облик дивљег капитализма. А где су књиге? Ако их има, за њих нема места у јавности.

СМАРАЊЕ

„Лакше је наћи мудра човека него мудар народ. Народ нема очи него срце. Он осећа, а не види”, писао је Балзак. Ту се онда појављују манипулатори. Манипулатори се служе, пре свега, речима да би одвели народ на ону страну која њима одговара. Није, у ствари, ни битно где га воде. Битно им је да су они на челу.

Гебелсова пропаганда је лансирала причу како су шпански револуционари издавали бонове за сексуалне потребе њихових бораца. Жртва је била једна шпанска грофица. Број добровољаца на страни фашиста, за одлазак у Шпанију, дуплирао се само дан касније. Штампана књига била је најмоћније оружје у тренутку кад се појавила. У ратовима пре тога ратовали су витезови. За производњу једног тенка треба данас толико радних сати колико је некада требало за производњу једног оклопа. Кад су се појавиле пушке и књиге, рат је престао да буде повластица и занимација богатих. И жене су могле да узму пушку у руке.

Потребне су биле само идеје. Религијске, као што су их имали крсташи, или националне. А онда се појавила телевизија. Садам Хусеин је оптужен да је излио нафту у залив и потровао птице и рибе. Ту причу је покривало јато пеликанова који су умирали. Нису могли да полете јер су им крила била улепљена нафтом. Није било важно што су снимци направљени негде на обали Мексика, приликом

хаварије јапанског танкера. Прве демонстрације у Београду биле су уперене против телевизије. Опозиција се борила за власт над сатима на телевизији. Они који држе телевизију, држе и власт. Они који имају на свету највећу покривеност својом телевизијом, имају и највећу моћ. У рату за тржишта телевизија иде испред пушака и бомби. Да је Вучић ишао у Книн, а није обезбедио ТВ пратњу, било би исто као да није ишао. Да се разумемо. Неко је морао тамо први да оде. Доста је било рата. Само, врећа се не крпи свиленим концем.

Телевизор је постао толико јефтина роба да је свима доступан. И оним најсиромашнијим. Поготово њима. Истина је нешто над чиме власт жели да има стопроцентну контролу. Да је у нашу спаваћу собу. Да нам пошаље поруку, иако смо одлучили да живимо далеко од света. Телевизија је стигла и у најудаљеније манастире. Новинарство служи не да би људи сазнали шта се десило, већ да никад не сазнају што се стварно десило. То је основна функција, пре свега ТВ новинарства. Да нас убеде да боље виде ТВ камере од наших очију. Функција телевизије је, између осталог, да шири страх и несигурност.

Деполитизација маса је идеал сваког тоталитаризма. Маса људи што одбија да гласа је капитал – врло битан у расподели моћи. Уплашен човек је много спремнији да пружи руку вођи који га води ка стени, правећи се да зна пут. А пута нема. Нема никог ко је у стању да изађе пред народ и каже да живимо у окупирanoј земљи. Телевизија се не дави само нашем свешћу. Много значајнији и дуготрајнији је утицај на нашу подсвест. Телевизија нас учи да купујемо гомилу ствари које нам нису неопходне. Купујући непотребне ствари и подижући беспотребне кредите

постајемо истински робови лихварске интернационале. Сурова и немилосрдна. То је Бог савременог света.

Покушавам да сведем број сати гледања ТВ у соби мада ћерке на разумну меру. Купио сам јој компјутер и дурилао проблем. „Тата, немој да смараш.” Свако време има своје речи. Смараш, смаракина, смаракица, смарак. Реч је настала у аргоу, да би генерацију што долази заштитила од идеја које им нису јасне, које не желе да чују... Сокоћало из Тарабића пророчанства је ту пред нама.

ПАМЕТАРИ

Тешко је бити хонорарни сарадник новина у педесетој години. Мало сам матор за то. Али, не љутим се. Имамовољно времена, па свакојаким глупостима могу да се давим. Гледам телевизију и записујем. Њихове речи. Ка-квасе то екипа окупила! Све сам суви мозгоња до мозгоње. Одавно записујем њихове бисере. Благо нама са њима. Ево како мисли Шуле, Драган Шутановац, министар одбране 20. новембра 2008: „Наша жеља је да демили-таризујемо министарство одбране.”

А Соња Лихт, чудно чељаде, 6. октобра 2008. овако се обраћа грађанчадима: „Била сам спремна да будем физички присутна.” Као да је неко у то сумњао. Драган Великић, писац, амбасадор, 25. јануара 2008: „Ајд’ да кажем... Хоћу да кажем... Како да кажем.” Ни поп Мићо из „Горског вијенца” му није раван. А паметница Сузана Груђешић 28. јануара 2008. каже: „Холандија има лични проблем.”

Зоран Живковић, премијер: „Неспособност власти да решава унутрашње проблеме од којих народ живи.” А, ево шта каже о Ђинђићу: „Био је спреман да се жртвује максимално, што је и учинио, нажалост.” Ево једне велике мисли овејаног мозгоње и ”мудраца”, политичара Ненада Чанка: „Стављање енергетске омче око политичког врата Србије!”

О спремности за жртвовање говори и Божидар Ђелић: „Хтео бих да мој мали живот послужи великим стварима.”

Са бисером о илузијама придржује им се и Вито Марковић: „Сваког дана, наоружан оштрим мачем илузија, борим се против самог себе.”

И за крај, ево нешто од академика Љубомира Симовића, доброг познаваоца дијаманата: „Ако човек од неког храста прави дрвени сто, са становишта храста то је уништење, али са становишта стола то је стварање.”

Оно што је највише сметало у Титово време била је негативна селекција. Ко је тада и слутити могао шта ће све испливати на површину, када се уруши самоуправљање. Сви критеријуми су оборени. Све селекције су замењене љутом партијском послушношћу. Никад нису били актуелнији Нушић, Домановић, Рајс. Највећи син наших народа и народности, друг Тито, понављао је први разред основне школе. Тако су писали његови биографи. Морао је да чува краву. Као да је та крава била мустанг. Због тога је замрзео учитеље. Никад није откривено шта се десило са учитељицом. Да ли је икада ухваћена? Али он је основао партијску школу у Кумровцу. Знао је да му кадар није имао времена да учи, од партијског рада. А ови су данас изгледа преучили.

Тонемо полако, али сигурно. Има једна стара јапанска зен прича о двојици пријатеља. Један од њих је умео дивно да свира на харфи, а други да харфу слуша. Док је један свирао на харфи о киши, овај што је умео добро да слуша видео је кишу како пада. Док је свирао о реци, слушалац је видео реку како тече. Једног дана слушалац се разболи и умре. Онај који је умео да свира сломи харфу и никад више није свирао. Да би неки партијски друг могао добро

да говори, мора имати и добре слушаоце. А добрих слушалаца је све мање. Зато могу да се опусте и да причају будалаштине. Јесте ли гледали други део дугометражног филма „Краљ лавова”? Нисте. Е, Борис Тадић јесте. Има једно место после смрти краља лавова, кад два лава леже на стени и гледају небо. „Видиш ону звезду? Оно је сад наш мртви пријатељ. Он одозго гледа на нас.”

Борис Тадић воли цртане филмове. Остао му је у глави дијалог на стени. „Зоран Ђинђић је горе на небу. Међу звездама. Као краљ лавова. И он гледа на нас.” Добро је кад председник гледа цртане. Још је боље кад бирачи гледају цртане. Онда се добро разумеју.

КУВАНО ЖАБЉЕ МЕСО

Ми смо као жаба у лонцу. Ако жабу ставиш у лонац са врелом водом, она искочи.

Али ако је ставиш у лонац са хладном водом и онда на тихој ватри грејеш воду, жаба ће се скувати и неће искочити. Вода је одавно прешла црвену црту, али ми још опстајемо у њој. И ако се нађе неко да каже „цар је го, вода је врела”, његов глас се не чује. Потопе га, да даље не сквичи. Шта може да уради један глас против телевизије?

Лупили су нас по ушима са зајмом за Србију. Лупили су нас по ушима са старом девизном штедњом. Лупили су нас Језда и Дафина. Ко све није лупио по ушима овај несрећни народ, ове пуноглавце, а да се нико побунио није? Са телевизије већ данима стижу поруке: камата девет одсто, камата десет одсто. А овце, свете српске животиње, иду улицама и блеје. Чекају да оно мало што су приштеде-ли, попљачкају банкари.

Ко ће као телевизија? Мука ми је од самог себе. Мука ми је што опет морам о томе да пишем. Али мука је стајати у реду и чекати да дођеш на ред за клање, а не вриснути барем. У последњој фази жабе су неме. Збуњено гледају у мртве пуноглавце што пливају по површини вреле воде.

До краја недеље Народна банка Србије требало би да саопшти колико су банке током октобра изгубиле депозита, као и колико је прикупљено током недеље штедње. Водеће банке не крију колико су изгубиле током недеље

штедње, али верују да ће се током наредна два месеца ситуација поправити и да ће током наредна два месеца грађани вратити своје улоге.

Залуд је писати ако телевизија, наша дика – што пожелиш, то наслика, затрпава људе стотинама хиљада евра плаћеним рекламама, кламама, мама и мамцима.

„Ако, на пример, банка даје камату од осам одсто на орочене евре, мора на тај износ да дода разне трошкове”, каже Антоан Тусет, председник Извршног одбора Сосијете женерал банке у Београду.

„Кад се сведе рачуница, банку камата од осам одсто на положени улог кошта између 16 и 17 одсто. Дакле, не рачунајући зараду, она треба по овом износу да пласира кредит. А када ће банка да позајмљује новац без профита? Тако да на ових 17 одсто треба додати још неки проценат. Питање је ко ће да узме тако скуп кредит. Када било која банка нуди изузетно високе каматне стопе на штедне улоге, значи или да јој матица банка није дала довољно средстава за пласирање кредита или да сама има проблем са ликвидношћу.”

То се, дакле, зове проблем са ликвидношћу. Све су смислили мајстори. Свако ко је осетио рат, mrзи банкаре. Где се појаве банкари, почиње рат. Нико више не воли рат него банке. Када ћеш без проблема дати 20 одсто камате онима што дају паре на фајду. Па, ако ти прете оружјем па мораш и ти да купиш оружје, да се наоружаш. И када још? Онда кад ти изгори кућа, а приближава се зима. Ту су банке да ти и у једном и у другом послу помогну. Ту је лихварска интернационала. Најбољи плаћени војници били су Швајцарци. Ратовали су за новац широм Европе. Дешавало се да промене страну, ако им се дангуба не исплати. Почели су прво да ратују на кредит, а онда да оснивају

банке које су давале кредите за рат. Савремени рат је немогуће замислiti без банака што га кредитирају. Без лихварске интернационале, што зарађује новац на ужасу и крви. Зато, брате Србине, кад прођеш поред банке, три пута пљуни. И размажи за сваки случај. А рекламирање банака на телевизији треба забранити као што је забрањено рекламирање дувана.

ПРЕБИЈАЊЕ ВЕЗАНИХ

„Ово ти је да не иду по кућама лупежи, да пљачкају сламарице, него да народ донесе све што има у банку, на једно место. Да људи могу да им узму, а да се не муче”, каже Мишко.

„То ти је, буразеру, нека виша граматика”, додаје Рокан.

Пуза спава сном праведника. Дарко се љути на Миленка, због неког рачуна. Рашо натеже гусле. Бата Капетан Павловић – преименован у Кркопавловића, сам себе именовао за министра за рад са омладином и удаје Тамару. Уобичајено поподне у „Лудој кући”. Па је ли боље све паре пропити овде у ресторацији него да их даш да их банка чува? Боље је пропити, наравно.

Дуле-Шуле доноси нову туру. Од кога је ово? Није битно, неко ће платити. Да не седите цаде. Боље да цаде седимо, него да цаде радимо. Са зида се смешка и намигује нам наш чувени радиостезиста Драган Дабић. На телевизији банка нуди 9,6 посто на орочену штедњу.

Ако су пропале банке Исланда, које су давале камате на штедњу од 5,3 посто, како ове могу да опстану са 9 посто? Опет се смеши са екрана покојна српска мајка Дафина Милановић.

Адвокати бившег првака државе у боксу Александра Пејановића оптужили су полицију за невиђене батине над њиховим клијентом.

„Црногорски перјаници, лица маскираних фантом-кама, тукли су ме палицама док нисам изгубио свијест”, објашњава Пејановић у „Дану”.

„Дан” је, као и квас, могуће наћи само у овој кафани на крају града.

Тукли су га у чувеној „бетоњерки”. То је затворска ћелија која се прославила у целој Црној Гори. Ко прође кроз „бетоњерку”, више му живот не треба.

Пејановић се пре неки дан предао инспекторима полиције пошто је за њим расписана потрага од *Noći i prošesija* у Црној Гори због признавања Косова, осумњичен да је учествовао у инцидентима.

Адвокат Зоран Пиперовић, познат по томе што је ослободио оптужбе Бору Чорбу, док је био судија за баба-земана, каже:

„Онај ко је ово направио, није могао да смисли већу глупост. Ако је смислио да брани државу, нека зна да је направио немерљиву штету у најгорем тренутку по њу. Линчовати човјека који се предао и већ дао изјаву више је од скандала. Прво што треба урадити је да се затвори злогласна ’бетоњерка’ где се, као на Голом отоку, у 21. вијеку у центру главног града врши ’преваспитавање’ грађана, које затим отуда четвороношке одводе пред судију. Ово све зато што ти људи знају да из државног тужилаштва нико прстом неће мрднути, а зато што у тој организацији мисле да, у ствари, неко брани државу. Нека се за новинаре и комплетан HBO сектор отвори злогласна ’бетоњерка’ и званично пошаље у историју, као вјесник наде да ће правосуђе мјерити нечију кривицу умјесто пендрека који падају по леђима и чизама по главама оних чија кривица тек треба да се утврди. Ако се овако настави, нема наде за наш разум.”

А министар унутрашњих послова је рекао: „Осуђујем пребијање везаних.”

Ког су реда грађани Црне Горе што се национално изјашњавају као Срби?

Слушам разговор мог најближег пријатеља са децом, за ручком, у Црној Гори.

„Тата, јесмо ли ми Срби или Црногорци?”

„Тата је Србин, а ви сте Црногорци”, каже тата.

И у најцрњим временима и у најгорим режимима могли су да се неком пожале. Кome сада да се жале? Да продају оно што имају и да беже за Србију? Да ли је то време дошло? Или је већ дуго ту? Тиха емиграција и расељавање. А шта их чека овде? Свака шушта кад двије попије, гледајући преко стола, добацује: „Пун ми је вас Црногораца.”

Онда уследи одговор, по сто пута поновљен: „Ми нисмо Црногорци, ми смо Срби из Црне Горе!”

Да ли постоји неке коме можеш да се пожалиш? Да ли постоји неко ко може да те узме у заштиту? Борис Тадић? Он има преча посла. Цветковић? Његовом сину су обили кваку на вратима кола, па сад у три смене кола његовог сина чува шест полицајца. Не верујете? Својим очима сам ишао да се уверим.

Због пребијања истакнутог спортисте и репрезентативаца Пејановића, Србина из Црне Горе, сви ћуте. Слика пребијеног Пејановића нашла се на насловној страни „Дана” као документ или као опомена да ће тако проћи сви који се усуде да помену српство.

ДЕЦА И ТРАНЗИЦИЈА

Тужна је земља Србија. А тута је најтежа на јуту. Улазимо у Белу Паланку, а тамо никог. Нема човека на улици да га пропитамо како до Бабушнице. Само циганска свадба. Осамдесет посто становника Беле Паланке су Ромови. Не, Цигани. Ромови. Тужно је село Костур. Нуде ми опкладу да у наредних десет година овде неће бити свадбе.

Идем у Драгинавце, село које је добило име по краљици Драги Машин. И још га нико променио није. Са Големог Стола спушта се ветар, а ми гледамо трагове дивљих свиња у воћњаку Јоцином. Пред зору дођу свиње да ришкaju. Опустела је земља Србија, само су се дивље свиње намножиле. Између бахате власти и двеста евра на бувљаку, живи народ. Деведесет треће рафови су били празни. Новчаница од петсто милијарди, а за њу не може ништа да се купи. Сад има све да се купи, а у цепу нема новца. Јад и беда. Чим кренеш из Београда, дочека те јад и беда. У Београду се то не види. Затворени погони, затворене фабрике.

Када смо згепечили Милошевића у Хаг, ови који јесу, или се праве да су власт, министри петнаест посто, кренули су да доврше оно што је преостало. Синдикалци, службеници БИА, заводе свој ред. Нема спонтаног синдиката. Ако га је икад и било. Нема Валенсе.

Телевизија преноси снимке прославе „Олује“ из Книна. Крајина је изгубљена, у договору с дворогим. Расули се

пусти Крајишичи земљом. Грмеч и Козара, Книн и Кула Јанковић Стојана, све је опустело. У Драчу заастају српске куће. Разорена су гробља. Од Книна до Пећке патријаршије, опустеле српске куће. Спаљене куће примиле су змије и гмазове, нове становнике, оне које су остале целе урушавају се. Зато је квадрат у Београду поскупео и биће још скупљи.

Битно је да министри узму својих петнаест посто. Ђилас је нешто друго. Прејебаће и Карића. Магаза му добро послује. Узима и педесет посто. Није могао да дочека фотељу, уселио се још 11. јула у кабинет свог претходника, у Старом дому. Рационалан човек. Зашто да канцеларија прди празна.

Читам Домановића. Једино ми он помаже да схватим шта нам се дешава у земљи Страдији. Грађани долазе и чекају да им се, као знак лојалности, удари жиг. Нове личне карте с чипом, шта су друго него жиг? Ако си исправан грађанин. Штета што не дају, као код Домановића, да вадимо више личних карти. Жигошу нас да велика звер лакше препозна шта поданик ради.

А Матић тужио *Kурир*. Вероватноћа да се камера нађе на месту злочина, на месту егзекуције, била је један према милион. Али шта је то за Б92? Они знају све. И не жале се на претплату. Јер су плаћени и преплаћени. Борис је изјавио да нема ништа с хапшењем. Да хапшење није у његовој надлежности. Како да хапси кад би морао да прво похапси сопствене сараднике.

Некад смо имали дужнички лоби, који је подигао милијарде у динарима, заменио их за марке, а онда разиграо инфлацију и вратио фенинге. Море бит' и неку марку. Сад имамо увознички лоби, који обара цену евра. Али не обара цену увозних производа. Сад може да се купи све.

Од авиона до нафраканих девојчица из Силиконске долине.

На Радована су сви већ заборавили. Ухапшен је у сред лета, кад је најтеже извести народ на улицу. А гладни ће се штрајкачи скупити у јесен. Само се о њему прича и пре-причава. Стигао и Мина Минић да нам биоенергију мјери. Да гата 'оће ли „Луда кућа”бити срушена или не.

А прете да ће је срушити да се не окупљају више они који воле да слушају гусле. Гуслари су опасни типови и ратни хушкачи. Певају песме из „Горског вијенца”. Хушкају. Певају песме о Радовану, које ће се само у „Лудој кући” чути. Не сећам се више да се икад на телевизији појавио гуслар. Мисле да се од гусала може побећи. Не може. Њихов лоповлук и издају све су гусле запамтиле. Мисле да ће гусларске песме о издаји уништити ако уништите једину кафанду где се гусле и у подне могу чути. И то с антидинастичким садржајем.

НАРОДНИ ИЗБИРЦИ

Од имања је имао две саксије земље за орање, јахаћет певца и теткин кауч. Сад има толико да му требају двојица за бројање. Он нема уши, иако на Мики Мауса личи. Има само уста и, као гремлин, путује светом постајући све већи и већи. О њему писати чист је губитак времена и трошење хартије. Јер он не чује, он не види. Он се котрља и расте. Свакога јутра мери се пред огледалом. Свакога дана расте. Такав је наш народни избирац. Таквог смо одабрали, да нас у светлу будућност води. Или су нам га изабрали. Све су нам рекли, осим оног што је требало да нам кажу. Зову га Божа Дерикожа. Њему се то свиђа. Он се тим надимком поноси. Где треба и пред ким треба. У спаљеној и згаженој, у опљачканој и у пропаст поведеној земљи, острву у непријатељском мору, окруженој са свих страна непријатељским војскама, дочекујемо 21. век. Док нас не буде само за под једну шљиву.

Води нас Божа и Божини пријатељи. Они су нам драгоценни. Треба их пажљиво употребљавати. Користити у малим количинама. Јер шта бисмо ми без њих? Они знају све и још мало више. А време је гадно. Гадно, да гадније не може бити. Божа Мали. Божа Први. Мали Божа, па ни прича о њему није велика. Он је агент инострани. И то под директном контролом Волта Дизнија. Ко је Мики Маус наше политике, то сви знамо. Госпођицу Мини тешко је препознати. Подгојила се. Личи на Соњу Лихт.

Чим је чуо да су Албанија и Хрватска ушле у НАТО, Динкић је кренуо на Исток. Преко степе. Низ Украјину. Шешељевим стопама и Шешељевим путем. Преко Шешељевих мостова. Пут Белорусије. Ветар степски му мрси косу. Мрси косу, јој. Тамо се може очекивати да одржи говор: Карлобаг, Огулин, Вировитица. Само ако му Драган Тодоровић дозволи. Може се десити да је кренуо за Белорусију да узме мустру. Како хеклати и са каквим хеклицима и хеклерима да би се остало на власти, макар као Лукашенко. Динкић је прави српски бренд. Не би требало да се троши у тим количинама. Да се, као сапун, не истопи. Шта би, јадни и ојађени, српски народ без њега? Могао би постати предмет индустријске шпијунаже. Могли би да га ископирају Руси. Или, још горе, Јапанци. А он је сто одсто наше горе мутант. Нешто као Панчићева оморика. И шта да радимо ако се њему тамо, у Русији, до-падне? Ако одлучи да се не врати? Ако остане да преноси искуства из наше, јадне и самоуправне, домовине? Састаће се са министром иностраних послова. Да се договори. Његов је ресор све. На све је ставио шапицу, умочену у брашно. Леле си га нама. Леле си га Белорусији. Куповаћемо тракторе. Плаћаћемо пластичним кесама. Моћи ћемо да путујемо у Белорусију без виза. То сте тражили, па гледајте. Од времена Змајеве „Јутутунске јухахаје” није се појавила у српској књижевности боља сатирична поезија од књиге „Песме о наказама” Здравка Крстановића. Негдашњег градоначелника, који се залагао за бомбардовање Београда, овако описује:

„Получовек, полулас,
Још испушта паклени глас,
А распада се смрдљива звер,
Ни човек ни кер!”

Сем политичких, има ту и љубавних песама:
Балада о љубави Бесне Лешић и Мексиканца.
„Беше то љубав заиста права,
Он ћелав, она проћелава,
Беше то љубав зрelog доба,
На последњи поглед у близини гроба.”

Затим, ту је песма о адвокату Грђи Злопоповићу:
„Част, стид, покајање, доброта, лепота,
Застареле су речи за надувеног идиота,
Пуног лове, духовног као најлон кеса,
Пузавца који не зна за небеса.”

Књигу су, наравно, покушали да сакрију. Прво је месецима путовала интернетом, све док се није нашла штампарија спремна да је печата. Сад се тешко налази и у најбољим књижарама, а они који је имају нерадо је по-зајмљују. Јер ту су и Гадан Блатић (Богохулник из доњег света, распомамљене звери глас), Наказа Канцић из Фонда за хуманитарно право (Зло у њој кључа, избија из коже, унакажено, условно речено лице, покриле су красте, ђавоље бубуљице), Безмуди министар Лудашковић (Његов психијатар каже да је у кризу пао, кад је добровољце у Крајину слАО), Љубожбир Брљсимовић пише баладу о Браћи Карић, ту је наказа Оборка, Ратко Жврљбожковић и многи, многи други. Ни по бабу ни по стричевима, већ по заслугама. Добро дошла, књиго о наказама!

Умро је Здравко Сам. А наказе? Оне су вечне.

УПЛАТНИЦЕ

Ко је позивао на грађанску непослушност? Ко је позивао да се не плаћају рачуни? Ко? Па ви, господо и бивши другови! Сада сте на власти. Зашто сте чекали све ове године? Зашто нисте једном у шест месеци срећивали рачуне својих дужника? Како сте уопште предавали завршне рачуне, ви арогантни људи са лествица државне администрације? Зашто сте толико чекали? Међу 200.000 оптужених, колико је данас незапослених? Колико болесних? Колико гладних? Колико социјале и љуте беде што се бори за опстанак? Шта ћете да радите кад буду кренуле пленидбе имовине? Замишљам те хангаре! Колики треба да буду да бисте сместили рите и ствари што претите да ћете их запленити? Колико вам треба судских извршилаца? Ко ће да имовину процењује? Зашто се власт понаша као Супер-Хик из „Алан Форда“ – отима сиромашним да би давао богатима?

Да ли неко треба да подсети друга Ђиласа, друга Ђида, да ово није четрдесет друга? Ни лева скретања. Споља пете, а позади прсти, не да ником крстом да се крсти. Знамо да је друг Ђилас опрао парице, да их је уредно сложио, да му нико не може ништа, да га нико не може ухватити ни за главу ни за реп (који има, ма колико се трудио да га сакрије). Љубав наша према њему је безграницна. Кажу да је договорено (чуј, договорено) да буде председник Владе, а Вучић градоначелник.

Носим признаницу која ме подсећа на тикет спортске прогнозе и певам: „Црна Гора стално пита, стиго Ђилас место Тита.” Народ за мном попијева. Певамо у дугачком реду, који се отегао од канцеларије Великог Брата до канцеларије народне...

Осамсто хиљада људи у двеста хиљада станова је утужено. Многи ће од страха платити. Утерује ова држава народу страх у кости. Риђокоси се задовољно смешка. Не, браћо и другови, то није признаница. То је политички памфлет. Да није политички памфлет, одакле би било право Ђиду да помера рокове. Где је тај пропис у којем стоји да може да отписује камате. То не припада времену економије. То је време комитета. Он је одлучио. Није ми јасно само то како је и на који начин тај Риђобради утерао народу страх у кости. Да нико не сме ништа да га упита. Да нико не сме за реп да га повуче.

Нема одговора на основно питање. Кад застарева? Заборавили сте да сте позивали на грађанску непослушност. И послушали су вас грађани. Шта сад хоћете, мудрови и мозгоње? Како да плати неко чију сте фирму продали, чије сте предузеће тапнули, па сад нема ни за хлеба ни уз хлеба?

Кад су послали те плаве тикете, окупио се, код мене у кући, цео кућни савет. Сви питају – шта да раде. Кумови, обоје радници пропалих фирм, избезумљени од страха. Како да плате? Најбоље би било да оснујете банку која ће давати кредите и краткорочне позајмице за уплату инфостана. У тој вашој причи све је нелегитимно, као и, уосталом, ваш долазак на власт. Послали сте те десетогодишње обрачууне баш на десетогодишњицу бомбардовања. Као честитку онима преживелим. Прво смо подигли патриотизам на ниво усијања, а онда оплели са

уплатницама. Десет година од рата. То је много и мало. То је за вас, који сте уз помоћ НАТО бомби дошли на власт, довољно. Поносите се тиме. А пљујете по НАТО-у. За патриотске потребе. Продајете идеологију патриотизма. Неопатриотизма. Бог нек вас чува. Док ветар кроз празне лобање дува. Патриотизам са чарапом на глави. Мислите да сте свемоћни јер изнад вас лете бомбе. Летите заједно са њима.

Све сте ви то израчунали, поделили и определили. За свој пород и окот. На данашњи дан. Од очаја читам песме, патриотску поезију Ранка Јововића о овом рату. Пријају ми, уз очај и кафу без шећера. Уз годишњицу доласка НАТО авиона и вас на власт. „Онај који је лопов, и ништа више, прича да је убица, и да зна са лица места да збрише. Сад се онај, као, још као дечак, с убицама домуњавао из патриотских разлога, што би за отаџбину убили и отаџбину и бога. Сад онај лопужа и јајара, препун говнарских, циганских пара, што је здипио из говнара: мало магаре, црна спужва, издаје се за убицу, за патриоту у том лицу.” Излазим из „Луде куће” и певам брдско босанском: „Лети Ђилас на магаре, а магаре сере паре, јој!”

ПРЕВАРАНТИ

Најгора и најпрезренија врста сецикеса је екипа која је радила на штајги, на станици, са уморним путницима, у „Дрвару”, „Ракети”, „Стакленцу”... Како би снимили код неког „барку са репом” (новчаник са парама), келнер јајара стављао му је у кафу „апаурин”, апаш, од десет милиграма. Један или више. Онда би га урадили до ципела.

У ту врсту превараната спадају власници дивљих квизова који су се, релативно недавно, појавили на телевизији. Нисам могао да верујем да је могућа таква превара, наочиглед свих. Потребно је само да од понуђених слова саставите реч која се тражи или да пребројите троуглове, нађете разлику на фотографијама... Ту су логореични тзв. водитељи који изговарају сто двадесет речи у минуту, колутају и преврђу очима, клибере се и тртљају без престанка гомилу бесмислица које треба да вас убеде да окренете број... Кад подигнете слушалицу, јер одговори су углавном једноставни, решења лака, да би се што више људи навукло, глас као из гроба вам саопштава да први телефонски позив кошта сто педесет динара, а за сваки наредни иде још толико. Док чекате да вас споје са чаробњацима са ТВ екрана, што обећавају да ће вам дати хиљаду евра, а да је ваше само да чекате, апарат откуцава. А како да не верујете телевизији? Преварантски квизови, нешто најгоре што нам је донела криза, завлаче руке у цепове сенилних бакица, изгладнелих људи, несрећника

који не могу да преживе беду и, тек на крају, лакомих. Преваранти су божја казна за лакоме, али ово је нешто другачије од осталих превара. Ови завлаче руке у цепове јадника. Искључују телефоне да ни Хитну помоћ не могу да позову. Слушам причу о добродушној бакици која је, не схватајући превару, направила телефонски рачун од двеста хиљада.

„А знала сам све одговоре. Али ме нису укључили”, каже бака добрих очију. Нечија мајка која је остављена сама.

Јавља ми се пријатељ с југа Србије, прича ми да су му родитељи – имају пензију десет хиљада направили рачун за телефон од сто хиљада. Самохрана мајка, подстанар у Београду, направила рачун за телефон због кога је од газде стана добила отказ. Није газда тражио ни кирију да му плати, тражио је само да му намири телефонски рачун. Обестрвљени творци преваре – како да човек не поверије угледној кући, каква је „Политика” и „ТВ Политика”, кад му обећа хиљаду евра за одговор на питање које зна? Немилосрдни су. А има их и на Пинку, Мелосу, Ентеру, Мосту и на готово свим телевизијама. Последњих година нагледали смо се врачара, нумеролога, „јавља ми се, јавља ми се” превараната, хороскопија, који загађују простор, али ово је нешто друго. Осмехивали су нам се са ТВ екрана газда Језда и мајка Дафина, лагали нас у очи и смејали се ликови из подземља, али овога није било. Шта ради та такозвана РРА, Републичка радиодифузна агенција? Шта је њен посао? Ту има и свештеника. Добили су сви поверење државе, да се баве чишћењем електронског неба. Шта су они урадили против најординарније пљачке бедних и јадних људи? Синоћ, док сам се спремао да пишем, гледао сам, са ужасом, те карабочке које се кревеље и слушао гла-

сове људи из Крагујевца и Прибоја који се јављају с надом да ће добити награду. Да ли овоме шта треба додати? Крагујевац одавно зову долина глади, а Прибој је напустила четвртина становништва. То је град у коме нико нема ништа. Зар треба још нека информација, додатна информација екипи недодирљивих из РРА да би покренули поступак за забрану тих квизова? Довољно је да само укључе сокоћало, само да укључе телевизор, и да виде шта раде ови легални преваранти. Или држава од њих има користи, па их чува?

ПОСЛАНИЦЕ С ПРОКЛЕТИЈА

Зима 1999. године. Приштина. Две жене у пратњи два војника ирског стрељачког пука ходају од Сунчаног брега према приштинској цркви. Песникиња Даринка Јеврић и др Митра Рељић. Ходају певушећи: „Марширала, марширала краља Петра гарда.” Подешавају корак према песми. Ирцима се допада корачница. Звиждућу и они. Даринка има црну пелерину, полуцилиндар и штап. Познаје је цела Приштина. Сви знају за „госпу славијанску која је одлучила да умре у Приштини.” Три пута по петнаест дана долазио сам у Приштину за време бомбардовања. У Пришт варош, како је зове Даринка. Она је свој живот сматрала послањем: „Са Сунчаног брега гледам у сунчеве очи, поспремам пећину свијета, мати моја слијепа, свевидећа.”

Писала је: „Свадбују вране на Гнојном Пришту. Слали смо писма виђеним Србима. Писали посланице са Проклетија. Смејали се смртици.” Даринка је направила деминутив од смрти: смртица.

„Хало, овде Београд, како је тамо?” „Ево, набавили смо козу. Ту је испред зграде. Офарбали смо јој рогове у цревено и сад је Даринка на свиленом канапу шета по Професорској колонији.” Један од Срба оставио је неколико коза оцу Панићу, хајдуку, попу Жући косовском, да подели сиротињи. Једна, сингава рога, одмах ми је оку запанула. „Немамо ни кучета ни мачета”, закукао сам. „Ако Дарин-

ка и ти нисте заслужили козу, ко је?”, слаже се поп Панић. У пикапу коза срећно стиже на Сунчани брег. Без ескорта. Кome би од Арнаута могло пасти на памет да су Срби у колима са козом? Коза ноћу спава у подруму на душечима који су ту од бомбардовања, а дању пасе између зграда. „А где је сад Даринка?”, питају из Београда. „Ено је на тераси.” „Плиз, Дејвид, препни козу”, припаљује Даринка са терасе. „А ко је музе?” „Како ко, Небојша Јеврић, ноћу, у бронзину, кад га нико не види. А понекад и Георгина у ламбу, ко први ухвати. Углавном, имамо за сир of tea with milk.”

Трудили смо се да страх прикријемо смехом. Даринка је писала посланице са Проклетија. Новодошли становници Приштине бацали су месо из замрзивача. Туђих. Месо које је оптужено да је свињско. Остајале су само ко-коши. Смрдело је тих дана све по Приштини. Ослободиоци су чистили улице. Небо зјапи над гавран-градом, полога врањега базда.

Пре две године, 16. фебруара, упокојила се велика песникиња. Више јој нико неће лупати на врата. Више јој нико неће бацати камење у прзоре. И док је на Косову слављена годишњица независности, док је парламент за-седао у Звечану, обележавали смо њен одлазак. У Руском дому. Песникиња Нада Павићевић говорила је Даринкине стихове. Није говорила своје разарајуће стихове о Даринки: „А пуца грло звоном и бисером.”

Говорили су Драган Лакићевић, Слободан Ракетић, глумица Мирјана Вукојичић, а појала је Светлана Стевић. На кавалу је свирао Милош Николић. Др Митра Рељић рекла је: „У песмама посвећеним Даринки Јеврић, а има их већовољно за лепу збирку, те освртима на њен живот и стваралаштво, песници ће је назвати ’дароватељицом ријечи узорне’ (Весна Парун), ’вилом Равијојлом српског

песништва' (Добрица Ерић), 'покрстицом жарних везиљом и сликом' (А. Ј. Мариоков), 'сестром и вјечном невестом' (Рајко Петров Ного), оном чије се 'слободе прибојавају и поробљени и прогосподарени. И убица се чуди њеном Чуду' (Ранко Јововић)."

Био је то опроштај са Даринком Јеврић, опроштај са Косовом. Даринка је сахрањена на Орловачи, у блату. Тамо где се сахрањују избеглице. Није било места на Новом гробљу. Било је хладно, као и данас. Дошли су да се опросте од ње песници и прогнаници.

ИГРЕ

Руски писац и дисидент Владимир Буковски вели да се иза термина „политичка коректност“ крије паклени план који се брзо и успешно реализује на светском нивоу, од стране различитих мањинских група, као што су хомосексуалци, феминисткиње, секте итд... Обични (нормални) грађани постају жртве репресивних закона усвојених под притиском тих мањинских група. Налаже се масовна цензура, уз подршку кривичног права. Та глобална акција, у нашем конкретном примеру, добија нове облике. Намиме, док тупимо пера пишући о геј паради, извлаче нам тепих испод ногу. То је прво. Друго, али не мање важно, јесте то што у Србији није могуће основати ни друштво за заштиту крокодила, а да се неки поузданни активиста не убаци унутра. Можда ће то неком деловати као параноја, али мени јавни живот Србије делује као низ испреплетаних интереса страних и домаћих служби безбедности. Супротстављањем активиста Образа и 1389, геј популацији скреће се пажња од зле зиме и гладне године. А што се тиче фудбалских навијача, они су иницијално пуњење у свим режимима света. Није питање да ли их неко контролише и плаћа, већ је питање ко их контролише и води. Да су то само клубови, можда би било све у реду, али и ту су, као у случају геј парадиста, умешане разне службе. Мој пријатељ Зоран Ђукић са Грбавице, имао је целу књигу о томе како ЦИА манипулише фудбалским навијачима.

Страшно је то што се десило несрећном Французу, али и идеална прилика да се изрекну забране и да се појача репресија против неистомишљеника. Пацификањем Образа омогућено је да се политичка репресија несметано спроводи, без страха од изласка изгладнелог народа на улице. Изгладнели народ није у стању да се буни, јер сама социјална ситуација без иницијалног пуњења никад не доводи до промене, остављен је на милост и немилост тајкунима, домаћим и страним. Петооктобарци знају како су узели власт. Зато почињу да се тресу на сваки помен изједначавања Образа и Отпора. Наравно, разлика је велика, јер Образ је национална, а Отпор антинационална групација.

Да је власт у могућности да исплати деонице од хиљаду евра, не би дошло до упада у *Kurip*. Овако, смрт младог Француза, која изазива ужас, и геј парада и упад полиције у *Kurip*, служе да би се скренула пажња са суштинских проблема који погађају оно што је остало од Србијице. Крајњи циљ је да се етикетира, понизи, унапред попљује сваки облик побуне. Власт се боји сваког изласка на улице. Нема гаранције да се мали сукоби не могу претворити у масовне демонстрације. Марш гладних, креће од југа Србије, изазива језу у грудима лидера и лидерчића. Излазак гладних на улице, добро то зна стара Удба (Еј, Удба стара неће да одмара), немогућ је без организације. Они знају како се прави организација, зато се сваке организације и плаше.

Ратни другови шаљу ми ситну књигу с Романије:

„После сваког нашег рата

Заједбо је Србин брата

И то онај што се крио

Оног што се изборио
За крст часни и за курац красни.”

Још се није остварио последњи део пакленог плана: Србе на Србе. Сурови су и груби ратници, па је сурова и груба њихова песма. Странчарење, велика српска болест, односи енергију народа. Усмерава је у запрежна кола страначких лидера. У сну ми се јавља Чупка, српски одбрамбени пас. Лаје и скида ми јорган са кревета. „Имам идеју за два српска бренда. Један су воловска кола – више никоме не требају, а друга опанци -никоме не требају. То су прави српски брендови и то треба подржати.” А навече идем у кућу Ђуре Јакшића. На књижевно вече Данета Стојиљковића. Његову песму о девојчици Бојани, која је убијена од стране милосрдног анђела у једанаестом месецу живота, у Мердарима, рецитује Ивана Жигон, госпа славијанска, тако да ми се, и против воље, котрљају сузе. У „Лудој кући” променио се персонал. „Таша точи, Таша служи, ал’ за Дарком срце тужи”, што би рекао Ђура Јакшић. Долази зима, гладна зима, зато уживајте у ми-хољском лету, док га још има.

ЋУТАЊЕ

Поверовао сам Борису. Признајем да сам поверовао. Поверовао сам Јужном току. Поверовао сам да је различит. Да је остало једно зрно части. Да он као такав уопште није такав, да само тако изгледа. Било ми је жао што сам писао неке старе истине које би му, можда, за-сметале. Знам да је премала штета коју је новинар, хонорарац у педесетој, особа без сталног запослења, могла да му нанесе. И престао сам да га боцкам. И потпуцавам. Био сам спреман да му пошаљем, не писмо, већ разгледницу, на њој би били стихови Радована Требјешког: „Молим Тита и Мошу Јевреја да опростиш што сам блеја.” Ћутао сам а у stomаку ми се скупљала желудачна киселина. Ћутао сам целу годину и нешто више, не желећи да му кварим. А гледао сам како се опкољава јунацима из поезије Новице Тадића: Кезилима, Бечилима, Скакутанима, Огњеним Ко-кошима, Мозгоњама и осталим. Хтео сам да верујем да је то онај исти што је носио црвену мараму са црном, анар-хистичком петокраком. Нисам поверовао да нам је дацио у лице рукавицу. Кome нама? Онима који смо га познава-ли и волели још са Слободног универзитета. Онда оном који га је одвео код Путина. Онда многима који су гласали за њега, верујући у његову снагу и харизму. Или је све заборавио?

Да ли се сећаш, Борја, подрума у Коче Капетана у ко-јем није било грејања, већ само један решо, на средини со-

бе, на коме смо грејали смрзнуте руке? Кнез Милетине да ли се сећаш? Да ли се сећаш Сузане Ронкони, анархистичке принцезе којој је она власт гурала прсте у буљу, тражећи скривене микрофилмове. Верујем да си заборавио. Као што си заборавио човека у чијем си изнајмљеном стану становао, без кирије, шест месеци. Који, као бескућник, данас спава од редакције до редакције. Шта мислиш, шта ће ти рећи дјед Илија Мољковић када га једног дана сртнеш? Шта мислиш, шта ће те приупитати професор етике и књижевности код ког сам пекао занат писања? Ако је све у реду са твојом савешћу, онда је у реду. Онда је све океј, кажу каудоји. Шта си ти? Глумац у некој њиховој сапунској опери? Што каже Шојић: „Неће да може.”

И Слободан је мислио да је вечан. Било је лако у Титово време бити дисидент. Да ли знаш како је у твоје време бити дисидент, Борја? Јеси ли размишљао кад о томе? С ким се спрдаш, коме се ругаш? Срео сам покислог Драгомира Олујића, који није имао где да спава. Рекао ми је, ако ти пишем, да те поздравим. Преносим ти поздрав. Преносим ти поздрав од људи који чекају на ред испред народне кухиње. Од оног Булатовића који је сам себи одсекао прст. Много поздрава имам за тебе.

Када су '42. одбили да стрељају стрица у Пиви, стрељано је, мислим, шест Тадића и један Јововић, брат им од тетке. Гледао сам њихову пресуду. Прва тачка била је – избацују се из партије. Друга – осуђују се на смрт стрељањем. У твој престо уграђене су њихове кости. Мислиш ли да то не зна трећа Србија? Доста и Слободе и Бориса. Покушај да откријеш разлику између оног кога су, у цаку, однели у Хаг и тебе.

Тридесет година преживљавам од писања. Никад динар

на други начин зарадио нисам. Али нисам очекивао да ћу доживети да пишем у редакцији у којој је двадесет жандара. Знам, рећи ћеш да то није твој посао, али остаће слике из твог времена. Блокирана Влајковићева улица. С једне и друге стране по два минибуса пуне жандара. Између њих, полицијска кола. Коме у личној карти не пише да станује у Влајковићевој, не може унутра. На вратима не један, не два, већ тројица жандара стоје и држе стражу пред *Куриром*. На сваком спрату по двадесет полицајаца и жандара. Да ли знаш како је запосленима у тој редакцији да раде док им они стоје изнад глава? Утерују страх у кости. Утерују зиму. Утерују несигурност. Ајде ти, грешниче, лани нешто против власти, док ти пендреци стоје око главе. Ајде, јадна душо, кажи нешто. Лани, лани, бре! Што си се ућутао? А сви ћуте. Ђути јуначка телевизија. Ђуте јунаци са Б92. Ђутање се надвило над град. Ђуте сви.

Надам се да се сећаш оне анегдоте о Књазу Милошу: „Шта ради народ?” „Прича!” „Притежи!” „Шта ради народ?” „Ђути!” „Попуштај!” Води нам жандаре из редакције. Нису ту папирни које, наводно тражите. Није здраво писати о Бећковићевом унуку и гађама Тачијеве хануме.

УХВАЋЕНИ НА ЛИЦИНОМ МЕСТУ

И ми смо били у Косовски бој, пишу Арнаути ових дана по новинама, поручују са научних скупова и осталих богоугодних манифестација. То је тешко Србе погодило. Да им неко својата победу, то су већ доживели. Али да им неко својата пораз, то још нису. Ови хоће пораз да нам отму. Бива, њихов је јунак био Милош Обилић, којем од милоште тепају Милош Кобилић. Скупила се силна на Косову војска. Тешки копљаници. А бој никако да почне. Иде Арнаут између зарађених страна са корпама натовареним на магаре. И виче: „Леблебије, семенке, сунцокрет!” Тешки окlopници спремају се за одлучни бој, а храбри Арнаут понавља: „Љимунаду, маљину, љокум да презалогајиш!” Причао ми је то стари пијанац Аца Боца, а њему је веровати к'о шиптарско-кроацијској науци.

Све су нам покрали, а сад би и Милоша Обилића да лапе. Историја, наша дика, што пожелиш, то наслика. У одбрану ове тезе стали су организовано брката госпођица Хаџи Чаршија Салијери и невладин сектор. Да је Обилић жив, Хаг не би промашио. Као ни јазавац Давида Штрпца или поносно Грубаново магаре Хегесија. Мада, за Хегесију нисам сигуран јер је ваљао леблебије за време Косовског боја. Знао је он да брзо промени страну. Очекујем да Бранкица Инсајдер направи емисију о томе.

Цвиле и пиште, прде и подригују ових дана на *Курир*. Бива, жао им Оље. Ако је Клинтон признао да је дувао

траву, у чему је проблем да Ољин мали дуне. Је л' слушате радио Бос. Тамо се већ данима врти песмица: „Продај, мајко, краву да купимо траву. Продај, мајко, стоку да купимо коку. Цело село шмрка бело, само поп ваља доп.” Али није у томе проблем. Не лаје кера ради села, већ себе ради. Проблем је то што је *Курир* открио да је НИС дао триста милиона помоћи за славну народноослободилачку ТВ станицу Бее 92. Оно 92 је стављено да плаши народ. Ухваћени су на лицином месту. Са руком у туђем цепу. Све док их по stomаку не удариш, све је у реду. Али кад их по stomаку удариш, онда настаје фрка. Одмах шаљу бомбаша Бранкицу да се са противником обрачуна. Шаљу пореску полицију да набави папире. Само наш народ зна да они виде свет к'о свиња небо. А о месецу да не говоримо. „Месец на небу светли, нека га, нек' светли, кад су га ту метли”, што би рек'о Чанак и његови.

Чуда се у медијима дешавају. Родиле шљиве да брат брата познати не може. Трава, после оволике кишне, понела. Родила година. Моћна телевизија, наша дика, ударила на један листић. Који има само 270.000 примерака. Да видимо коме народ више верује. *Курир* не добија донације. Газда Раја не пљачка, већ њега пљачкају. Кад гладна гулија изађе на улицу, неће се окупљати испред *Курира*, већ испред ТВ Бастиље петооктобарске, испред Бее 92. Гладна гулија хоће хлеба и игара. „Док они држе говоре кроз гузне отворе”, што би рекао Езра Паунд, „Брлог гадних лажова, даруштина глупости.”

Од паре које је бивше руководство НИС-а давало за Бее 92, могла се отворити још једна народна кухиња, бајрем. Према папирима АПР-а, губитак Бее 92 2005. године је око милион, 2006. два милиона, 2007. око 2,5 милиона евра, а три милиона евра у 2008. Губитак, све заједно, око

7,5 милиона евра. Све ће то народ позлатити. Односно тајкуни, да им се Бее 92 не би попео на леђа. Они би о моралу да сведоче. Познајем дилера који је мењао лову Верану Матићу, усред кризе. Сваки час по неколико тисућица златних рајхсмарака. Купио је стан на Бановом брду од тих пара. Само што је дилерис'о Верану. Народ је тих дана примао плату по десет марака, а они су дивљали. Ако су постојали новинари ратни профитери, колико ли су тек зарадили антиратни профитери? Хитлерова Немачка убацила је, пред Други светски рат, милион златних марака у Француску. Колико је убачено у Бее 92, никад нећемо сазнати. Боље би било тој пореској полицији да прегледа рачуне у Бее 92, него да се шуњају по *Куриру*. „Вита јела, зелен бор, чекам брзи одговор.”

ТУНЕЛ

Да ли знате колико је страних банака у Холандији? Кажу, била је једна. И кад су отворили ту банку, у јавности се појавила холандска краљица и позвала Холанђане да штеде само у холандским банкама, што се за нас не би могло рећи.

Да ли ћемо икада имати информацију о томе колико су стране банке испумпале девиза из Србије? Однеле из земље. Сад поново подижемо кредите. Опет се задужујемо. Хвале се позајмицама као лото добицима. И тај новац чека иста судбина. Можда Динкић зна. Али неће ником да каже. Господар Новца је, истовремено, и господар наших судбина.

Тешко је и ситом да живи у земљи у којој је све више гладних. Тешко је ходати тунелом, а да не видиш светлост на изласку. Понекад угледамо светлост у тунелу где ти са стропа пада, кап по кап, на ћелу. Као у источњачким уџбеницима за мучење. Тешко је ходати блатњавим тунелом балканским. Деси се да угледаш светлост. Пожуриш и нађеш светлост. Догорева на гробу оних који су се кретали пре тебе.

„Када ћете да нас примите у Европску унију?”, питали смо једног мозгоњу са запада, у Клубу књижевника. „То ви знате боље од мене”, рекао нам је мозгоња. Кад Велики Вођа сину и унуку да име Марко, име турског вазала, тешко је очекивати ишта друго до дугогодишњу окупације.

цију. Динкић, пети прокуратор Јудеје, осудио је читав народ. Није било христоликог, да понесе крст. Зато се читав народ на крст разапиње. Уништили су све чега су се дочепали. Улицама ходају мртваци, који немају пару за сахрану, рекли би шездесетосмаши. Првоборци из те буне, дубоко укомпоновани у власт. Да ли ће се Србија икад искobelјати из Динкићевих шапа?

На плус тридесет пет, најбоља хладовина у блоку је у „Лудој кући”. Блок зовемо наше село. Има посетилаца „Луде куће” који по десет година нису напуштали блок. Шта брига Динкића што свима подиже притисак. Ужива у томе. Толико ужива да само што му очи нису искочиле. Док Теофил Панчић своје колеге назива парановинарима и гмазовима. Ако тако блате колеге, онда нек се не чуди шта им се дешава. Пацов у ћошку скаче за врат. Понижени не бира начин како ће вратити. Да ли ће то бити прст у око или спремност да те гађају изметом.

Лето је. Летње шеме. Река, преплануле лепотице, глисери, скутери, шајке. Нема дојаве о вампирима. Обично се појаве у новинама за време лета. Нема ни летећих тањира. Нема ни Најданових кругова. Зато добро дође позив на линч новинара. Сјебали су политичаре, војсковође, сад је дошао ред на новинаре.

Дају нам информације на кашичицу. Шире дезинформације. Нисам писао ни о Вуковару, ни о Зворнику. А прозивају ме, без права да одговорим. На истом медију. Налазим се на листи новинара ограниченог суверенитета. Оних којим је омогућено да говоре *Куриру*, али је забрањено да се бране на телевизији која их је попљувала. Моја петнаестогодишња ћерка пита: „Зашто те, тата, прозива та тета?” Не знам шта да кажем детету. Не због тога што сам писао, већ због оног што сад пишем. Немој само

да гомилаш епитете. Како другачије одговорити оним који блате људе што су, са највећим степеном ризика, улазили у запаљене градове. Рескирали да се отуда не врате, да би направили причу. Сада нас пљују и понижавају. Не дају могућност одбране. Олош. Данима се врти прича о новинарима, ратним репортерима. А да никог од нас, са прве линије, нису позвали. Нема ратних хушкача међу онима који су осетили рат на сопственој кожи.

Али су се преварили – писаћемо. Ако укину и оно мало новина у којим пишемо, писаћемо на кожи. Ова рубрика се не зове случајно: „Не пуцај, брате.” То је порука написана на мом шлему, отпозади. Није требало ником објашњавати. Сви су разумели и сви су знали који су то гмазови који пуцају људима у леђа.

Обећао сам да ћу избегавати епитете, али не могу да не поменем црногорске одиве у вуненим доколеницима, жабицама везаним за стезник. Безубе пудлице са Дедиња. Дорђолске положаре, подрепне муве и говнобаље. Ax, сад ми је лакше. Од испљувка муве у мајку рођени, у гузици направљени, па пресути. Они би српским јунацима да суде. Тај олош, антиратни профитери, очајан је што је прошао рат. Не дотиче ловица. Шта имају они да се мire? Треба да се мire Војвода Брне и Парага.

БИЋЕ НЕШТО

„Биће нешто”, рекао је Прле. „Биће нешто”, рекао је Тихи.

Завијала је сву ноћ Чупка, српски одбрамбени пас, са три ноге. „Биће нешто.” Зна Чупка. А и Басту је болела она нога које нема. Фанђо није рекао ништа, само је забацио главу, зачепио десно уво и запевао: „Немам браће, немам ни рођака, само пиштоль са девет метака.”

Тешка ти је наука брдско-босанска граматика. А над Београдом кише. Као да нам се вратила јесен у пролеће. Суморна јесен. Некад смо имали привредну реформу, па онда економску стабилизацију, а сад имамо кризу. У „Лудој кући” нико не помиње кризу. Све нас са терасе потера-ла киша. Мало столица, а нас пуно. То је увек био проблем. Како се столице дочепати. Кад се дочепаш столице, остало је лако. Може и на црту. Неко ће већ да плати. Последњи се, шанкирају и чекају да први порад њих устане. Остане без столице, као да никад није на њој ни седео.

Стигла, однекуд, моторола. Само мења фреквенције. Добра риба та моторола. И дијапазон фреквенција јој је широк. Мења од немачког, преко енглеског, до францус-ког. Каже да је из Пљеваља, а не зна која река кроз Пљевљу противче. Говори на сва три језика истовремено. Нешто би о брдско-босанској граматици да сазна. Али неће моћи још неке ноћи.

Суморна јесен у мају. Кажу да је то благодет за њиве. Да бар неко види фајде. Сад се наливају зрна. Што се настиче, зрна су одавно изливена. Има једна добра ствар код тих зрна: оно које је за тебе наливено, нећеш чути. Кад не знаш шта би са собом, најбоље је да одеш на реку. Сава тече као што је текла. На километар од града, у сојеници, код полковника читамо књиге староставне. Бистримо граматику. О томе како је то све некад било. О томе шта би било кад би било. Ни ту се криза не осећа. Кува се рибља чорба у великом казану. Биће доста за све. И за нас старе госте и за намернике. Мада је овде тешко наћи случајно. Овде само намерно може да се дође.

Уз песму са Романије: „Пиштоль мали, не може да пали, само шкљоца, да му јебем оца...” Па их ти после разуми. Њих, ратне другове. Што зором бацају мреже у Саву. Што лове савске сирене, вукодлаке и дрекавце. Има један брод на Сави на којем је капетан био Павле Вуисић, блаженопочивши, а посада Неда, Иса, Бата Хијавата. Сви покојни. Они пред зору кидају мреже постављене да лове савске сирене. На тај брод, изаткан од наших сећања, укрцаће се, једног дана, сви добри људи са Саве. Сава је иста као кад је на њу долазио Андрићев Зека. У кафанду „И то ће проћи”. На Сави је добро, знао је то стари мајстор Андрић, док траје окупација. То је сигуран штек између воде и неба. Јеђо земљу. „Шта је, баба, зашто си се смела, ће ђедова стара парабела?”, чује се глас са Романије. Песме са Романије се најбоље чују овде на Сави. А има нас са свих страна. Ту су делије из Лике, из Зеленграда, од Бенковца, од Книна и Горе Црне и Дурмитора. Овде у предграђу сладко се разумеју у ту кризу. Они су у кризи већ двадесет година. Главно је прошло, али су још увек на положају. У Ел-Пе-Есу. Шта ти је Ел-Пе-Ес, болан Јевра, и онако се

мало ко разуме у ту вашу граматику? Личко Петрово Село, брате. Село ни на земљи ни на небу. Ех, кад се у таквом селу напијеш, онда ујутру ни квас не помаже. А Шуле се само гледа на телевизији и осмехује се. Похвалио га Американац. Није мала ствар кад те Американац, који те гађао бомбама, потапши по глави. Кад имаш пет сатова по десет хиљада евра и таквог таста. Још кад те потапши Обама лично, преко изасланика. Просто ми се срце напунило милином док сам слушао Шутановца како се горди да је три пута у једном дану имао прилике да му комплименте упути царски изасланик. Главе смо све послали у Стамбол, ваљда смо то и заслужили. Ко ли је том несрећном Шутановцу, што се преко телевизије горди својим угледом код Американаца, била учитељица? И да ли је, на прилику, кад ухваћена? С којом је оценом прошао предвојничку обуку? И је ли служио војску? Ево нове граматике, актуелне од прилике, што би рек'о Фанђо са Сокоца.

ГОСПОДАР БАЈДЕН

„Колика су муда у обада, кад ишћера јуници из хлада”, српска је народна песмица, популарна још из времена мојковачке битке. Певуцка је Дуле и послужује госте. Дуле је алергичан на воду и зато пије све остало. Као и већина Срба. Због тога је морао да дође у Београд из Друге авеније у Андријевици. Тамо нису имали разумевања.

Народни посланик се мршти. Ниси ти посланик, него избирак. Изабрао те народ. Да чаручи и правду дели. Да уместо нас мисли и говори. Нећемо у град. У град долази мистер Џозеф Бајден. Улице су блокиране. Све су улице блокиране. Зато идемо чамцем у град. Јављено је да се Савом приближава шеста српска флота. Са адмиралом Миром Кречаном и Јаковом Гробаровим на челу. На обали Саве је, захваљуји Бајдену, велика журка. Одлажемо путовање код Бате Капетана, на прославу његовог седамдесет првог рођендана. На Саву је стигао народни избирак. „Доста, прекидај, обустави, брукате српство и православље. Угрожавате Дејтонски споразум”, издаје директиве друг, па господин и патриота, сад космополита. „Ја сам славио славу. Ја сам делио оружје. Ја сам обилазио прву ватрену линију одбране српских земаља. Ја сам учесник рата ослободилачког од првог дана. Ја сам све време спонзорисао српску војску, кад је било најтеже. Ја сам...”, замахарепао је народни посланик, избирак народни. „Виђи паламуда, црвоге главе, слушај олињалу ладетину,

набодицу која увек дође кад га не траже”, закобецала се на њега Георгина. „Ја сам ваш посланик. Ја сам учесник народног устанка. Ја сам се борио да створимо ову државу. Морамо се придржавати одредби, Европе, Дејтона”, узвратио је народни посланик.

„Јеси, како ниси, и проблејао си једући јагњетину. Свако си јагњеће ребро самлео зудима”, звоцала му је гусарска посада „Албатроса”. „Ја сам, па где ви живите, људи, ја, ја сам посланик. Ја сам српски националиста, ја сам патриота. Морамо бити конструктивни”, муша, а зној му капа са чела. „А, патриота, па што не кажеш, да знамо о чему се ради”, наврзла му се Георгина Штајгерница, која миксује пиво са вињаком. „Сећам се вас, патриота. Још из оног рата... стокуревина и стокупљевина. Италијани су једачине плаћали лирама и чоколадама. Немци маркама. А ви сте давали захвалнице, бонове, тачкице!” Боже, како је било весело на обали Саве. Не долази нам сваки дан мистер Џозеф Бајден. Не богоми. Због тога смо се склонили на обалу Саве. Ваљда неће блокирати реку. Или бар овај део изнад Аде Међице. Нико није отишao у град. Сви су остали на Сави. Стигао је Џозеф Бајден. Улице су блокиране. Блокирано је небо. Земља. Злочинац се враћа на место злочина. Ко се нашао у Блоку, мора да остане ту. Сабласно се испразнио град. Мистер Џозеф Бајден дошао је да дисциплинује Србе. Ситну књигу донео. 1. Уђите у НАТО, 2. Признајте Косово, 3. Дисциплинујте Додика, 4. Што пре донесите Статут Војводине, 5. Поделите Србију на седам регија. За њим је стигао кофер са афоризмима мистер Џозефа Бајдена: „Срби су неписмени дегенерици, силоватељи, убице беба, касапи и агресори.” „Све Србе треба ставити у конц-лагоре нацистичког типа.” „Не тре-

ба стрепити за америчке жртве, са Србијом треба поступити као са Немачком и Јапаном у Другом светском рату.” Било би нам лакше да су нас отворено окупирали. Да су нам одмах поставили Бајдена за губернатора. Уместо овога-лике и силне администрације. Или бар Соњу Лихт за председника. Мистер Бајдену ставили смо на располагање читав град. Он је дочекан онако како му доликује. Тишином. Као да је неко умро. Сачекали су га они који су то морали. Не замерам им. Запаљена је само једна америчка застава. Човек је добио десет дана затвора. Поштено. Нисам знао где се набављају те америчке заставе. Па да и ми једну заждимо. Не би ли се одморили на дебелој затворској мензи. Тамо нам је и место. Што би рекао Бајден: „Сви Срби треба да одговарају; Криви уза зид, а остали по кратком поступку.” Рекао ми је велики Писац, од Дренове Геца: „Нисам знао да међу Србима има толико кандидата за упражњено Недићево место.”

ПРЕСУДА

Грми над Београдом. Пале се аларми. Завија Бастина Чупка, српски одбрамбени пас који има само три ноге. За-вијам и ја са њом. Чатимо брдско-босанку граматику. Ов-де у центрифуги. На крају града. Даље су само циганске бараке. Даље се нема куд. Никад се не зна кад ће се нека спрдња заметнути. Кеза грли Љубицу у одсуству Бате Ка-петана. Дарка уписује рецке. Прорадила је тераса, што је доушницима отежало рад. Неко је одвио музiku до даске. Један пева, а остало друштво разговара: „Парабелум није дао Тито, већ бараба купио за жито.“ Отпевава му други: „Коран, Пале, Средње, Власеница, ту се гари моја јарани-ца.“ Све је као и обично, само што је тица однела Јовицу, Френкија и Шљиву за Хаг. Све је као некад. Бавимо се ана-литиком. Мика пилот каже да му је причао један жандар да су приликом прегледа ректума, на пријемном у Забели, код неког старог роба пронашли жилет штекован у буљи. Мика је озбиљан и никад не лаже. Ал' му је тешко поверо-вати. Гађају нас са солитера кесама са водом, због песама. Има овде Босанаца, Крајишника, Срба из Црне Горе, пен-зионисаних пилота и дебеоваца.

Војвода се смешка са фотографије на зиду. С вре-мена на време намигује Младићу на супротном зиду. Ђоле Чекеревац донео Дарки на дар боксерске рукавице. За оне што неће да плате. „Кафана је једина демократска институција“, рекао је Геџа.

У „Лудој кући” живи се демократски. Већ месецима нема у апотекама цитостатика „метотрексата”. То је лек који се користи у лечењу артритиса. Хиљадама болесних се стање погоршало. Ка же ми докторка да је запело негде на граници. Да лек стоји на граници зато што није ваљано преведено упутство за употребу. У том упутству за употребу треба нешто да исправе. Апотекари кажу да га нема већ годину дана. Да ли знају те бирократске њушке како је гледати болесне без могућности да им се помогне? Живимо у дивној земљи која је настала распадањем. Баш тако, распадањем социјалистичке и самоуправне. Радници се ку и једу прсте, штрајкују глађу у, које ли симболике, фабрици „Партизан”. Све боље и све лепше. Биће боље кад уђемо у Европу.

После свега што смо од њих доживели, како неко може мирно да каже да жели у Европу? Можда ми морамо у Европу. Али да желимо... То што се догађало нама, догађало се неком другом... То што су урадили нама, другом су урадили... Шта смо добили од Европе да толико желимо у њу? Кад сви оду у Европу, ја ћу затражити политички азил у несврстаној Костарики.

„Свим Србима треба да се суди, криви да одговарају, а они остали по кратком поступку”, каже Грубан Малић. Да је стварно тако, показала је пресуда Веселину Шљиванчанину. Тако нешто није забележено у историји права: „Шљиванчанин је могао наредити Војној полицији да не напушта ратне затворенике, иако је то, после Mrkшићевог наређења, било супротно његовим наређењима. Могао је да покуша да Mrkшића убеди да повуче наређење или, ако не успе, да позове претпостављеног генерала Александра Васиљевића у Београд. Да је успео да Војну полицију врати у Овчару, то би значајно смањило мо-

туђност убиства”, наглашава се у пресуди. Ово ће остати у историји права. Такву формулатију није могуће пронаћи ни у пресудама Стаљиновим. Ни у Титовим пресудама за Голи оток. Сургун пасош за Шљиванчанина не би издали ни Турци. Да војник одговара за то што није прекршио наређење. А то је главна Шљивина грешка. Читао сам, некад давно, пресуду браћи Тадићима за време левих скретања у Црној Гори. По првој тачки, криви су зато што су одбили да убију стрица и осуђују се на смрт стрељањем. По другој тачки, избацују се из партије. Да не би умрли као партијци. А стриц је крив зато што је имао мало више памети и оваца од осталих. То је најужа фамилија Љубе Тадића, председниковог оца. Он је преживео јер је имао шеснаест година.

Седим на каки од голуба и медитирам о ономе што нас је задесило. „Оно мало живота што сам проживио, проживио сам на Голом отоку”, говорио је стари политички роб Киро Радовић. На мобилни ми стигла, од Фанђа са Романије, порука: „Барикаду правим нову са Србима на Косову.”

ЕКС – ЕКСЕЛЕНЦИЈА

Обједињење тржишта од триста двадесет милиона потрошача изискује да државе чланице прихвате ништење сваке врсте препреке... како би се обезбедило да тржиште постане флексибилно, те да омогући токове људских, материјалних и финансијских ресурса ка зонама од веће економске пробитачности, пише Жак Делор.

„Не треба много памети”, писао је брзо заборављени Драгош Калајић, „да се схвати да је у питању смртна пресуда суверенитету држава чланица.” Не прође ниједна седмица, а да нас живот не подсети на пророчке Калајићеве књиге. Окупација је нешто с чиме почињемо да живимо. Губитак суверенитета је наша стварност. Јасно је да Србија није то пробитачно тржиште, те да оно што следи јесу године најздиљније окупације.

Криза коју је најављивао – додогила се. Сваког месеца нам је потребна по једна милијарда долара да би се задржао стрмоглави пад у бездан дужничког ропства. И немогућности да се томе супротставимо. Јавља ми се мој крвави брат, јунак рата с Романије: „Она девојчица која је одрасла за време рата, сада је најбоља одбојкашица Републике Српске. Њене смеч лопте разарају противнике.” „Шта је ту лоше, брате мој?”, питам. „Чуј, шта је лоше, брате мој. Открили су је амерички скаути. Понудили су јој школовање на престижном факултету и могућност да тамо игра. Воде је у бело робље. Заборавиће Романију. А ка-

ко да јој кажем да не иде, како да јој кажем да остане овде?”

Пут пробитачнијег тржишта кренуће најбољи и одабрани. „Тренутни циљ и претпоставка остварења потпуне окупације који треба да на терену спроведу српски сорошевски млади лидери показује да се опет враћамо на отомански принцип неговања данка у крви”, пише Марко Пушица у једној од ретких новина које се усуђују да о томе пишу на ваљан начин.

Скаути обилазе школска дворишта. Разни емисари врбују најпаметније дечаке, а поготово девојке, за одлазак. За бекство. И који родитељ се усуђује то да заустави? Сорош-Срби, нови Срби, паковани у инстант врећице Новог поретка, спремају народ за многовековно ропство. Сваки покушај побуне проглашавају борбом против људских права. А себе трагичним јунацима те фарсе. Свет литературе требало би да буде царство слободе, неспутане креативности. Но, није тако. Књижевне награде додељују се носиоцима онога што се назива писање ни о чему. Царство постмодернистичке скрибоманије. Продаја Нинове награде страном инвеститору дефинитивно је ставила тачку на националну литературу. Лагер листа постмодерниста игра сулудо коло над гробом српске књижевности, што је настала и у најгорим, отоманским временима.

Његова екс – екселенција из Батићевог круга добио је, од Народне библиотеке, награду за најчитанију књигу. Пошто је немогуће билбордима, политичким одлукама о додељеним наградама, натерати читаоце да до краја прочитају неку књигу, и пошто је то скрибоманско дело не заслужује ни најминорнији књижевни приказ, променили су име награде. Тако да је јуноша – у историју српске књижевности ушао заједно с онима што су с маскирним

капицама ушли у Народну банку, добио награду за „најчитанију најбољу књигу”. У сврху доделе награде, смишљено је ново књижевно признање: Најбоља најчитанија књига. Укинута је могућност да читаоци одреде која је то књига најчитанија, а створена прилика да, коначно, и постмодернисти имају своју најчитанију књигу.

Та награда требала му је да би се, коначно, утврдио у својој позицији, у коју нико не верује. Духовна окупација Србије доведена је до врхунца. Изгладнели писци, изгубљени у свету окупационе књижевности, понижени су до краја. Дубље не може.

А понижење народа почиње понижавањем његове духовне надградње. Понижењем уметности, пре свега књижевности. Понижењем здравог разума. Кад књижевност изгуби своје место, губи га и народ.

ГОСПОЂИЦА ХАЦИ ЧАРШИЈА САЛИЈЕРИ

Чудна ће ове године бити најузбудљивија трка у српској књижевности, трка за Нинову награду. И „Нин” и Нинова награда за роман године продани су за 820.000 евра. Министру није пало на памет да заштити награду, да заштити од продаје странцима наш најпознатији недељник. Имао је он преча посла. Тада такозвани министар за културу уђи ће у историју као министар за чијег мандата није радио Народни музеј. Експонати из музеја били су смештени у неким влажним баракама. Није било паре. Чуј, није било паре. Паре за национални музеј мора бити и кад је криза много већа. Једноставно се мора имати паре за такву институцију. Мора се знати ко је клепио паре. А било је ту лапњавања лове до гуште. Писао сам већ о томе у овој колумни, па ми је непријатно да се понављам.

Овај министар ће остати упамћен по томе што су за време његовог мандата нестале многе књижаре, угасили се биоскопи. Памтиће га генерације. Његова слава ће бити велика, јер ни Народна библиотека није радила. И ту се килаве. Какав је то народ, питаће се, можда, гости Универзијаде, затворио Народну библиотеку, затворио Народни музеј? Који је награду за најчитанију књигу насиљно преименовао у „најбољу најчитанију књигу”. Тако рогобатну конструкцију могао је да смисли само

такав министар да би је доделио свом партијском једномишљенику.

За његовог мандата приступило се денационализацији, односно уништавању националне културе и њеном претварању у афроамеричко поткультурно смеће. По диктату бога Сороша, сметлиште је заузело прво место у Музеју савремене уметности. Сви смо постали постмодернисти и концептуалисти. У стомаку ми је мука и најрадије бих повратио, или бацио пеглу, како то кажу клинци. Његов задатак, очито, није брига о националној култури, већ уништавање свега што је национално у култури. У зграду академије уселиће се Сорошева фондација.

Грех према култури је грех према народу. Кадровања у култури су најосетљивија и најдуже трају. Ако се једног дана буде правила нека слика онога што се дешава данас, на месту које припада култури налазиће се једна велика гнојава и слузава јама безданица.

Откупом књига може се и те како добро каналисати књижевни живот. Док новостворене државе у нашој окolini улажу огроман новац у стварање језика, који не постоје, у афирмишење непостојећих националних књижевности, дотле ми, под диригентском палицом министра за културу и Сорошеве фондације (чији је он службеник), стварамо наднационално постмодернистично и концептуално смеће. А шта ради министар? Удобно заваљен у фотељи, он Сорошевим ратницима, дрхтећи, подноси извештаје. Бркатој госпођици Хаџи Чаршији Салијери. Њих се боји и њима одговара. Та сенка од човека није заслужила ни метак, него говњиву мотку и брисање из свих историјских уџбеника.

Он подноси кривичне пријаве против *Курира*. Он се извињава наркоманчини надувеног носа ШТО НЕ

МОЖЕ да подигне кривичну пријаву. Када се отворено спрема окупација земље, кад генералисимуси иду на дошколовање код оних што су бомбардовали и окупирали део отаџбине, кад бела куга десеткује нацију, онда место министра културе треба да буде поверено оном што ће се свим средствима и начинима борити за очување националне културе. А то није Брадић. Он излази, послушно попут девојчице, да, на захтев Чеде Јовановића, тражи ломачу за *Курир*. Можда се неком ово обраћање не учини примереним, али Брадић је заслужио много горе. Како бити учтив? „Бити учтив, учтив према смеђу”, рекао је Гете, кога често морам да призовем у помоћ.

Иза *Курира* стоји 250.000 читалаца. Ко стоји иза министра Брадића? Можда његово дело. Не будимо смешни. Српски писци, сликари, историчари уметности, песници? Иза њега стоји само дружина неостварених и брката госпођица у годинама Хаџи Чаршија Салијери. Уметници без дела највише mrзе ствараоце. Mrзе читаоце, јер не читају њихове књиге. Публику, јер не долази на њихове представе. Mrзе све.

ПЉУС У ЧАШУ

„Ми смо знали да смо најебали,
стари су нам уз гусле пјевали:
Ој, Србијо, готова робијо,
све си ужа, а робија дужа.“ Пева јутарњи певац на Со-
коцу. На Романији ни његовој, ни турској, ни балијској.
Врти се балканско коло. Дува појац у шупљу људску кост.
Или је то ветар. Добра ветрова на Балкану је прошло. Овако
певају сужњи и ветар.

Из Канаде, из Чикага, из Норвешке, Луксембурга чак,
јављају се пријатељи. Рат растурио – Фејсбук саставио.
Усвојили смо медијски закон. Медијски закон старе Ср-
бије имао је само један члан: „Штампа у Србији је слобо-
дна.“ Шта написати у колумни-узгредници, првој откако
је медијски закон усвојен? Лепше је са културом. Због тога
ћу да пишем о култури. Млађа је за Егзит дао лову. И то
јавно. Али Српска енциклопедија још није ни динара до-
била за ову годину. Нити постоји нада да ће га добити. За-
мислите културу без енциклопедије. То је пројекат Српске
академије и Матице српске. Шта ће академији паре? Кад
Басара није председник академије. Још не. Кад он буде
председник, биће и паре. Има министар за културу пре-
чих потреба. Снаге су потрошене да би се прогурао закон.
Не може оба пројекта заједно. И закон и енциклопедија.
Књижаре су затворене. Издавачке куће пропале. А Народна библиотека се

месецима, годинама, реновира. Зашто то толико дugo траје? Научници редом морају потезати везе да би добили неки примерак неопходан за рад. Битно је да је Народна библиотека, уместо награде за најчитанију књигу, добила награду за „најбољу најчитанију књигу”. Пошто му је успело да докаже да је најбољи писац у Србији, његова експленација Басара доказује, уз помоћ затворене библиотеке, да је и најчитанија. Волео бих да знам ко је био у жирију. За ту најбољу најчитанију књигу. Ретко се то догађа. Али шта је то за Басару. Све је за њега мало.

По бувљацима се вуку стотине књига из библиотека. Како је то могуће, не знам, али знам да сам код пријатеља видео сто књига из библиотеке купљених на бувљаку. Све нам је бувљак. Како је то могуће? Кога занимају људи који би, уместо на Егзит, отишли у библиотеку? Не Егзит, не Гуча, него Народна библиотека. Народну библиотеку код Срба обично су затварали бомбама. Сад им бомбе не требају – јер имају Сртена Угричића, генсека библиотеке. Све библиотеке имају директора, само српска Народна библиотека има генсека.

И Народни музеј је затворен. Већи део. Експонати су у неким влажним баракама у Крњачи. А министар културе је предложио нови закон о информисању. Да заштити сеће и дечицу. У Србији, усред мрака, опет сија петокрака. Добили смо закон по ком ће се памтити ова влада. Битно је да нико више неће смети да дира Ђинкића (ово Ђинкића је намерно). Прошао је захваљујући Ризи Халимију. Да он није устао, завршили би другачије. У римованом пуку „Сава Савановић“ немају никаквих саопштења за јавност. Уместо саопштења, нуде нову књигу Андреја Јелића Мариокова „Наша ствар“. Ново издање. Хладовина је у „Лудој кући“... „Не можеш ти то да схватиш. То је

бродско-босанска граматика. Не знаш где ти је центрифуга. Ту треба да дође Мијо Паганини са виолином па да ти то разумеш.” Воде се разговори под великим платанима који су израсли ту, између солитера. Идилу прекида само понеки гачак, пројектилом са гране. Пљус у чашу. Да до-крајчи тугу нашу. Гусле се не чују. Неће се чути све до зи-ме. Ако се дотле не посмрзувамо. Седим уз јутарњу кафу . Пљус у кафу. Залуд је претити гачцима. Они се посеру усред најбоље приче. Не занима их садржина. То им је посао.

КУВАНО ЗМИЈСКО МЕСО

Велики Брат у лицу Међународног монетарног фонда стигао је у наш град. До сада је долазио да даје, сад је стигао да тражи. Да тражи главу на пању. До сада смо узимали, дошло је време да дајемо. ММФ тражи да се смањи број радника у државној управи. У здравству и у школству. Велики Брат је донео хатишериф по ком нико не може у пензију пре шездесет пет година. И ко зна шта ће још да тражи. Србија се налази у дужничком ропству. Србија је на коленима. Велики Брат држи крај узице. На другом крају је Србијица са омчом око врата. Србија личи на дужника што је продао тепих, фрижидер, замрзивач (у ком ништа више нема), сто, столице. Остало му је само сокоћало из Тарабићевог пророчанства из којег се смеју право у лице. Остао нам је телевизор. Он ће последњи на добош. Кад се буду скидали врата и прозори. Кад се буду односили цреп са крова и шуко утикачи. Све сам то већ видео. У рату преко Дрине. Како се черупају куће. И често то сањам. Исто се то у Србији дешава. Само што то ради-мо сами, уз благ осмех да не бисмо наљутили Великог Брата. Велики Брат нам даје упутства. На фарму, стоку. Тамо вам је место. То је, а не школа за вас. Ваше је да научите да блејите на енглеском, језику господара. Ваше је да завршите компјутерски курс. Шнајдерски курс је после рата трајао шест месеци. Овај компјутерски траје петнаест дана. Шта ће вам школа? Нико од вас не тражи да нешто

знате. Бићете, ако вас буде, употребљиви идиоти, који треба само да служе. Велик се и мрачан облак надвио над Србијом. Чекају нас тешки дани и суморна јесен. Могућности је много. Можете се учланити у било коју странку. Можете ускоро, кад се врата од тора отворе, поново кренути са белим шенгеном у Европу. Све то овако уопштено изгледа као прича док се не деси ту негде, вама у близини, међу људима које познајете. Јуче ме зове пријатељ, рањаван у рату, каже да је син уплакан и неутешан. Отели су му учитељицу. ММФ је стигао и у Гроцку. У основну школу „Илија Гарашанин“. Деца су имала учитељицу која је завршила Учитељски факултет, а коју су волели и која је њих волела. Наташа Јаковљевић се зове. А онда је стигло наређење да одељења не треба да имају више по двадесет ђака, већ по тридесет. Од четири одељења направљена су три. Са по тридесет ђака. И учитељица је остала без посла. Отели су деци њихову учитељицу. Шта ће српској деци школа? Шта ће нам образовани људи на будућем тржишту рада? „Само овца, света српска животиња, иде Теразијама и блеји“, певао је Гојко Ђого и добио две године затвора за ту песмарицу. За „Вунена времена“.

О уз洛зи Српске гарде, коју су водили прво Гишка, а онда Ланиновић и Осмајлић, судиће историја. Ја сам пристрасан сведок. Био сам са њима у селима Дивоселу, Читлуку и Почитељу. Једно је сигурно. Кад су они отишли, тек тада је кренула акција Медачки цеп. Акција у којој је на најсуровији начин убијено 88 људи. Било је то писмо онима који су се усудили да се бране. Који нису хтели шаховницу на капама. Злочин у Медачком цепу не сме бити заборављен. Једна жена је набијена на колац. Људе су везивали за дрвеће и гађали их ножевима. Од 88 убијених,

41 је био цивил. Сећам се кад се Српска гарда скupила у Дивоселу, како је покојни Звонко Осмајлић понављао: „Издали су нас комунисти. Издали су нас комунисти”. Станислав Краков, наш највећи ратни писац којег смо намерно заборавили, пише како је после неког времена проведеног у рату било могуће предвидети нечију смрт. Краков каже: „Учини ти се да видиш како му се око врата стеже кувано змијско месо.” Не, није ово накнадно присећање, сигуран сам да сам тада видео смрт у очима Звонка Осмајлића. У Медаку сам преживео прво гранатирање и преноћио у фискултурној сали са два мртваци. У извештају Унпрофора после нија било знакова живота, ни људи, ни животиња, а разарање је било потпуно, систематско и намерно. Сећам се пријатеља Баје, који ми је рекао: „Кад бих само могао да се још једном попнем на врх Велебита и исплачем.” „Не умем да плачем, али ми се у очним дупљама зајезери сугнојица”, каже јунак „Љубавника”. Да се никад не заборави. Онима који се спремају на летовање у лепој њиховој да се сете пре него што крену на пут лијепе њихове.

БАЛ ПОД МАСКАМА

„Пред излогом продавнице једно прасе живот схвата, гледа редом кобасиће па им каже: Мама, тата!”

Многи су сачекали Божић без прасета. Објаснили су нам да је то због Секе, светске економске кризе. За српску Нову пала је ледена киша. Враћали смо се кући, више путећи, него ходајући. Бог се драги на Србе наљути, због њиховог силног сагрешења. Откад је дозвољено да се Српска слави, изгубила је свој гушт. Спустила се магла над градом. Прорадили су димњичари. Могу се срести на сваком кораку. Срећа је ту, свуда око нас, само да је покупимо. Јесте, али кажу да је гасна криза затекла димњичаре, да нису очекивали оволико посла. Прорадили су димњаци у којим годинама ложено није. Димњичари из димњака ваде разне животиње, птице, мачке, голубове. Све се то запатило јер је билоовољно гаса.

Типови са гас-маскама покушавају да минирају гасни споразум. А требало би да Борис Тадић понуди одвајање крака гасовода од Ниша и за Косово. И то је наша покрајина. Да видимо како би реаговали Арнаути. Па, чим им падне на памет да руше цркве или гробља, само се заврне вентил. Тиме би се много добило.

Јес' да је тешко зими без гаса, али је добро што се то у Украјини дешава. Добро је што је снег, те свака зверка показује траг. Добро је што је Цецин концерт на Тргу Републике

блике близу. Ако падне Динкић, Цеца ће да пева на Тргу. Одећано је. А народ кô народ, воли Цецу за ћаба.

Експерти са гас-маскама рује, ују, кевћу, лапћу, против свих на свету Руса. Они би радије увезли гас са Сејшела. Пошто су им тамо фирмe. Као што су, да Бог чува Шкундића, увезли 1.800.000 тона нафте. Преко три посредника. Јефтино. Само да га завуку Русима. Само да батале нешто око НИС-а. Колико су клепили? Није много, за њихове појмове. Само су се тројица уградила. Могло је да их буде и више. Сад, Руси кад дођу, мораће да купују затечену нафту за прераду. Уместо да прерађују своју, без посредника.

Нафта је помешана са нашом домаћом. Што је ординарна будалаштина. То мало нафте што је код нас још Хитлер открио, нема уопште сумпора. И одлично би послужила за прављење уља. Има, дакле, стицајем божјих и осталих околности, идеalan квалитет за прављење уља. Само да се Руси не појаве. То су они чији су дедови ревидирали на Голом отоку. Још се боје Руса. Сви имају лауфера, а ја имам пешадинца. Пешадинац јесте, али специјалац. И уме да лети по потреби. Елем, он ми јавља да су испустили ваздушни јастук у Банатском Двору. Да су тамо, уместо ваздушног јастука припустили воду. Да је штета најмање двадесет милиона еврића.

Типови са гас-маскама лутају по граду. Упадају у фирмe. Утерују дугове Динкићеви. Неко маске види, а неко их не види. У томе и јесте фора. Одреди са гас-маскама машу мачем изнад глава онима што су успели да преживе. Али неће ни они још дуго. Доћи ће и њима сопствена халапљивост главе. Прорадиће им чиреви у stomаку. Кад гладан свет почне моткама да их тера. Само се бојим да им не падне на памет да гвозден клинац укуцају на врх

мотке. То је, кажу, добро против вампира и академика Мије Павловића. Песника овдашњег.

Слаб сам са математиком и никако не могу да израчунам колико су она три посредника добила од куповине нафте. Нођу ретко излазим. Свашта народ по ноћним кафанама прича. Ето, кажу, променила презиме Милка Форџан. Сад је Шворџан. Пуко Делта. Стигла га клетва баде Станије крај Ваљева којој је однео све јабуке јонатанке за Илиндан и обећао да ће платити за петнаест дана. Није платио, а ево и Божић прође. Бада раширила мараму испод јабуке па га куне. Окупило се цело село да слуша. Куне Станија, у камен затуца. Умеју и други да куну, али нико као бада Станија. А Мишко дугове до сто милиона сматра ситним. Оне жилаве и мале фирме, што су прошле рат и санкције, чије су газде барабар са радницима утоварали робу, подавио бада Мишко. Неће му то на добро изаћи.

ЖУРКА

„Луда кућа“ има само четири стола. Зато се локални локатори побрину да на време заузму место. Ових дана десио се догађај који је све политичке зајевице прекинуо. Власнику кафане Мишку Ковјанићу у педесет петој години родио се син Петар. Почела је журка код Мишка, која ево већ пети дан траје. Пева Нешто Лутовац. Стигла су појачања и из Црне Горе. Зато се не ломе политичка копља. А и шпије ређе увраћају.

Судско веће Хашког трибунала, које суди Воји Шешељу, прекинуло је поступак, до даљег. Веће којим председава судија Жан-Клод Антонети одлучило је, већином гласова, да до даљег не буде саслушано неколико преосталих сведока тужилаштва. Док траје одлагање, сви укључени у овај процес редовно ће заседати, али ће решавати административна питања. Као разлог за ову одлуку наведено је да је доведен у питање интегритет поступка и безбедност сведока.

Прекид процеса тужилаштво је тражило средином прошлог месеца. Тужилаштво је до сада саслушало седамдесет једног сведока и потврдило да нема доказа да је лидер СРС у марта 1992. одржао митинг у Малом Зворнику и позивао на прогон Муслимана. Ова одлука је, у Србији, дочекана ћутањем. Ућутали су борци за људска права, Удружење књижевника, чији је Војо члан, независни интелектуалци. То је само доказ да смо као буба

згњечени великом чизмом, да нема никог ко би се усудио да устане у одбрану човека коме суде због речи.

Воју сам упознао када се у штриканом цемперу и са црном торбом појавио на улицама Београда. Када је написао „Дисидентски споменар”, који смо сви куповали. Дошао је и почeo да грми на београдским трибинама, захтевајући слободу говора. Далеко од тога да сам један од Војиних фанова, али то понижење које су нам нанели боли. Др Воја се читавог живота борио за слободу говора. Против тога да се робија због испричаног вица. Он је бранио све који су, по члану 133, лежали у затвору, а њега сада нема ко да брани. То је оно што боли и врећа. Да ли је могуће да су нам и гусле замучале.

Своју беду је показала сва београдска чаршија. Не чује се лавеж безубих пудлица са Дедиња, не лају олињалале црногорске рундовчине, не завијају ни вуци са Јахорине. Напросто, као да нас се то не тиче. Напросто, као да нисмо месецима уживали у сатима преноса и ујутру коментаријали како их Воја растура. Поносили смо се његовим држањем пред Трибуналом. Бранећи своје право на реч, Воја брани право свих нас у овој пониженој и попљачканијој земљи, у Србијици, да говоримо. Интелигентнији од својих прогонитеља, вештији и искуснији, измиче свим замкама које су му постављали. Баш зато што су се од њега одвојили, напредњаци би сад требало да га највише бране. Јер не брани Војо само себе. Он брани право на реч. Ако нам Велики Инквизитор одузме право на реч, шта ће од нас остати? Притиснути са свих страна страхом за голо преживљавање, ћутимо. Беззначајна колонија негде на брдовитом Балкану. Зар је заборавио Борис да се заједно са Војом борио за укидање члана 133? Где сте песници, националне перјанице? Зашто ћутите? Бојите се и ви Воји-

ног повратка у земљу. Обрадовала би вас вест о још једној смрти у Хагу. Радо бисте га поново видели и одали му све почасти на одру. Опструира вам рад Скупштине отуд из Хага, замислите шта био вам радио да је ту. Снађите се, ви сте власт. Полувласт. Властодршици и властодржачи. Господо и другови, борци за људска права и веселе патриоте. Где је сад Хелсиншки одбор за људска права, где су Наташе, Соње, Борке, да устану у заштиту човека којем суде због речи? Којег, без пресуде, шест година држе у затвору. Ако дозволите да због речи неко буде осуђен, не чудите се ако вама, професионалним мајсторима речи, неко други буде сутра судио. Хашка звер крцка људске кости.

ЦРНОГОРСКО-ЈАПАНСКИ РАТ

Шифрована ти је ова граматика брдско-босанска, пријатељу мој. Није да ја теби не верујем, него што ја себи не верујем, па могу ланут више него што треба и себи на-вувћи ђавола на главу, сељачка памет. И Јосипа Броза, због слика које су висиле свуда по зиду, шифровали су „Обе-шени“. „Немој сата, немој злата, то је ђика заједата.“ Немој ако хоћеш да се жив из рата вратиш. Операција „Комарац“, велиш, зете? Велиш, то те занима? Није како их Бог направи, него како их брат састави. Стара је то граматика. И мораш бит' прицизан с њом. Било је то много давно.

У време кад је краљ Никола, чувени европски демократа и најпознатији европски таст, објашњавао на двору перјаницима и амбасадорима зашто је објавио рат Јапану. Ваљда склони сваком нераду и беспослици, као и комунизму, додијали су старом књазу питањима 'ође ли се где ратит'. И трефило се тако да су заратили Русија и Јапан. Угодило се. Као да је Црногорцима било потребно објашњават' зашто се рати. Али ако је велика царска Русија кренула у рат, шта ту мала Црна Гора има да чека?

„Немој сата, немој злата, то је ђика заједата.“ Притежи опанке, чисти кремењачу, па се у бој спремај. Негде '92. показивали су ми острво на Скадарском језеру и рекли ми да припада Жељку Ражнатовићу. Мислио сам да је скоро нешто пазарио, кад ми људи кажу да му је то од ћеда остало. Био човјек у руској војсци и до Манџурије стигао. Од

оца је остало сину. Увек сам се питао што се тако мало пи-сало о том црногорско-јапанском рату, који још траје. Није стиг'о Мило да потпише мир. Иако су и Бранко Костић и Вељко Милатовић радили на томе. Прође сто-годишњица, а они ником ништа. А ти ме питаш за опера-цију „Комарац“. Ђе ме сад нађе? Ђе ме сад о томе питаш? Да си ми то јуче рекао, можда би ти данас и испричao, али овако – јок. Јок, брате, да си ми род најрођенији.

Из села под врхом Кома дигла се чувена ордија. Кре-нули у рат пут Јапана. Није се могла зима чекат'. А како да чекам зиму кад нема ракије? Подбацила шљива. А кад шљива подбаци, дуге су зиме под врхом Кома. Дувају ве-трови, вуци завијају, а нејач плаче гладна. А људи седе око огња и причају о рату. А ти, кукавче, никад ниси ратио, за-то пушку на врат, јатаган за појас и шта ти Бог дадне. А Бог им је дао да стигну до Мукадена. Не зна се колико су дуго путовали, ни колико их се путем уставило, али су стигли да учествују у чувеној бици код Мукадена 1905. го-дине. Ту се прославио извесни Алекса Б. Сајчић, који је на двобој позвао највећег јапанског самураја. Кад се Јапанац пред двобој поклонио, Алекса Б. Сајчић махнуо је сабљом и десницом руком одсекао му главу. О томе говоре многа руска и црногорска одликовања која је добио. Умро је у дубокој старости на Цетињу, где је и сахрањен.

А од мушкараца из села под врхом Кома нико се није вратио дома. Сви су остали на дугом путу од Владивосто-ка до Васојевића. Селу су ревидирали име у Јапан. Жене су им се од туге прокурвале, тако да се и данас негде под пла-нином може чути псовка, због које се некад нож потезао: „Курво јапанска!“ На уласку у село стоји двојезична табла са натписом „Јапан!“ Многи у то не верују, али они и даље чекају да се у село врате одбегли ћедови са потомцима.

Основано је и на Цетињу уписано у књиге Друштво удовица, ратне сирочади и потомака црногорско-јапанског рата, као невладина организација. Друго по реду, испод Црногорске православне цркве. И тај рат никад није завршен. Мислим, црногорско-јапански. Лако је њима кад немају Жене у црном. Да имају Жене у црном, одавно би рат био завршен, а мир потписан. Од редакције *Курира* потекла је иницијатива да се организује планинарско оријентационо такмичење од Јапана до Беча пешке и назад. Или циповима. Има тога у Црној Гори доста. Беч је село најсред Сињавине. Као чувеним миротворцима, време је да се потпише мир. Та спортска такмичења била би завршена успоном на стену Марин курац, која се налази на крају села Јапан, и коју обожавају алпинисти. На којој се гине, бре. На прославу обавезно позвати Борку Павићевић, Наташу Кандић и Биљану Ковачевић-Вучо.

Биљана гостовала на телевизији. На помен мог имена ужаснуто је скочила са столице: „И замислите он још пише. Па да видимо до кад ће тај црногорско-јапански рат да траје. Шта мисли тај Мило? А што се тиче операције 'Комарац', кад буде завршена, ништа неће бити као што је некада било.”

ДОКЛЕ ДА СЕ ТРПИ

Било би боље да на власти буду обучени мајмуни, они су дар љупки, него ови који сад владају, каже Монтескје у „Персијским писмима”. Откуд тај Монтескје зна, кад никад није био у Србији? Све се мења, а власт остаје. Јер власт је од Бога. Власт и властодржачи.

А тек Рајс Арчибалд шта каже. Доспело ми је до руку, бог те пита које по реду, дивље или питомо, издање „Чујте, Срби”. Поново сам га прочитao. То је књига коју сваки Србин треба да прочита. Мука ми је од прозе и читам поезију Наташе Павићевић. Најмлађе српске песникиње. Као вулкан радости праште стихови на све стране. Ово јој је друга књига, а тек јој је шеснаест година. На овим врућинама треба искључити телевизор и читати младе песнике, који враћају веру да се живот може променити. И старе класике, да се у тој вери не би претерало.

А у Београду лето. Онај комерцијалиста код Мола, код Пецолија, бата Млађо, јуриша јопет на „Курир”. И не хвата га језа. Све ће то народ позлатити. Ево једне добре приче, да је испричам док није ступио на снагу закон о информисању.

Чувао сељак овце на Старој планини. Наиђе лик у оделу са краватом и лаптопом. Спаја жице и у небо гледа: „Је л', стари, хоћеш да ми даш једну овцу ако погодим колико имаш оваца?”, пита сељака лик у оделу. „И то да видим”, одврати сељак.

Он преспоји ГПРС, спусти слику са сателита и каже: „Имаш деведесет шест оваца!“ „Погодио си, носи“, каже сељак.

Заметне гузоња јагње, а сељак ће њему: „А ако ја погодим из које си странке, да вратиш јагње.“ „Хоћу“, вели гузоња. „Г17 плус“, ко из топа ће сељак. „Добро, ћеде, а како погоди?“ „Као прво, дошао си, а нико те није звао. Као друго, ништа те нисам разумео. А као треће, ово није овца што си је узео, него шарпланинац!“

Много је велики намет на вилајет. И докле да се трпи. Да ли ће по закону бити забрањено да се пише о људима који су од глади одсекли прст, о изгладнелима који блокирају пруге, о јаду и чемеру, о пијанцима који једва сакупе за киселу воду, о курјацима и њиховом плену? Ако затворе „Курир“, писаћемо графике по зидовима.

Мика Пилот надлеђе у авиону за запрашивање комараца „Луду кућу“. Ништа не помаже. Ове комарце који нам крв пију ДДТ не уништава. Они се од њега гоје. Што би рекли јунаци књиге „Видимо се у читуљи“: мала бара, много крокодила. Али гризу. Обноћ завијају цигански пси. Живети у предграђу. До предграђа дуго путују вести. Више од температуре Србе занимају смене у НИС-у. Кирил Кравченко набавио је белог црнца чији је посао само да отвара врата аута и канцеларије кад Кравченко долази. Добро обавештени извори кажу да су млађаног Кравченка подучили како са Србима треба Хамовић, Лазаревић и Зечевић. Незадовољан начином на који директор НИС-а Кирил Кравченко води компанију, Димитриј Малишев прошле недеље понудио је оставку, која није прихваћена. Из НИС-а би требало да оде 2.000 радника. Браћо Руси, наздровље!

Од најтоплијег дана бежим на Романију. Романији гори у хајдуке. Сурова је гора Романија. И камен је звер, и вода је звер, чак и лептир покушава да убоде. Такве сурове лепоте и дивље питомине тешко да ћеш наћи. Они сами кажу: „Јес‘, лијепо је овде – три месеца добро за говеди.“ Донели смо две хиљаде књига и иконостас за цркву у Бранковићима. Иконостас је поклон Мија и Мире Јоковић. Ту су у близини и чувене Борике. И ергела. Ту је још и очувана вила Џемала Ђеђића. Води нас адвокат Славко Ђебић. Посан је дан, па се једе пастрмка, на сред планине. Спуштамо се у Рогатицу. Књиге су за школску библиотеку, у којој су само латинична издања. Тамо нас чекају. Ненавикао на протокол, рушим га, као и увек, и бежим пут Изгора. Соколац зову Изгор. Ово је први рат да Соколац није горео. Тамо од пријатеља добијам на поклон песму. Он је песник у потаји. Добијам од њега песму злослут на дар. Он је ратник. Он је хајдук:

„Мене, брате, црни снови прате
Снивам траншеј, блато и гранате.
Сан и јава од чег’ вата језа
Накот креће, ниђе митраљеза.
Ова јесен друкчија ће бити,
има ли нас ико окупити,
Крај богазе, где звјерке пролазе!“

Не смем његове страхове да терам. Не петљам му се у снове. Али ме од његове писаније подилази језа. Можда ће неко ове стихове, клесане у камену, боље од мене разумети.

ПЕТИ ПРСТ

У ћошку кафане седи Динкић и плаче. Само што му се сузе не сливају из очију, већ из ушију. Сузе су, као сона киселина, прогоревале новине. За другим столом седи пуковник Мајк и пева стару пилотску песмицу: „Села Мара крај дувара, дигла ногу на шумара. Шумар тражи једну длаку, Mara даје пуну шаку.” За трећим столом седи шеф Војно-цивилне службе господара смеха Срећка Шојића и прима извештај о безбедносној ситуацији у Доминиканској Републици. Хоћемо ли или нећемо заратити са Доминиканом? Поставља неке услове, тражи да се доминиканске снаге повуку из његовог атара. Први Шојићев безбедњак лјут је на Атлантски савез, на Црну реку због сукоба са Црном руком, и на Мару због шумара. Спрема се обрачун код ОК корала.

Остап Бендер позивао се на руске ракете, интерконтиненталне, које су постављене у Панчеву. А све због неке лепе Панчевке у коју је, наводно, заљубљен Медведев.

Ситуација је стабилна и свакодневна. „Има човек, има проблем, нема човек, нема проблем”, рекао је Шојић. Но винари су пожурили да то запишу. Говеда су мукала, јебало те сунце.

Припрема се дан жалости у Страдији, због несретне погибије човека који је правио план за бомбардовање. Убијен је чекићем, и то златним. То су Бин Ладенови одрадили, клео се, у све, Јазавац. Мајор Кеза поклонио ми

је бицикл, па се њиме возим између столова. Зоран Булатовић је нудио пети прст. На добротворној аукцији.

У Србији се, откад се чуло за нафтни споразум, појавило 1.500 личних и кућних Путинових пријатеља. Остап је љут јер му кваре посао. Карабочка је продавала мртве душе, црквене календаре и неке траве за потенцију. Јој, што је било весело под кестеновима! Запевала сојка птица, мисли зора је. А зора никако да дође.

Српски одбрамбени пас Чупка, пас са три ноге (четврту му је однела граната) од муке је проговорила. Али, на санскриту. Ако нико неће, она је спремна да поједе тај прст који је Зоран Булатовић одсекао. Римовани пук „Сава Савановић”, који је добио име по првом српском вампиру, врши регрутацију нових чланова. Али, никога више не интересује поезија. Сви се даве односима између Црне реке и Црне руке. Сви се даве Путиновим кућним пријатељима који су пили вотку и тражили везу у граду, како би се што боље продали. Радници су опет штрајковали. „Декретом треба укинути радничку класу”, рекао је Шојић. „Као и сељаке, даклем.”

Бесан, из Ђошка, Млађа брише сузе Куриром. У овој игри њега нико ни за шта није ни питао. Није ни знао да ли је то игра или се његови оперативци, његови рођени оперативци спрдају с њим. Или је случајно залутао на снимање „Беле лађе”.

За разне облике протesta чуло се по свету, али за то да неки радник одсече себи прст и да га затим поједе, е, за то се није чуло. Тек сам се вратио из Новог Пазара, земље свemoћних бегова санџачких и сиротиње раје. На пустој пијаци само продавци. Стотине празних тезги и два-три случајна пролазника. Купаца нема. У Новом Пазару плац или стан достизао је цену елитних београдских локација.

Сада је све пукло. На све стране започете, а незавршене куће. Прозори без стакала изгледају као празне очне дупље. Али су девојке са ферецама. У град који сада посећују једино новинари некад је стизало по двадесет аутобуса. Глад над градом. Зоран Булатовић пустио нас је да уђемо код њега. Да му пренесемо поздраве из Клуба књижевника. Од његовог презимењака Миодрага Булатовића, који је, још давно, најавио појаву људи са четири прста.

Долазак Јозефине, јоркширске свиње, са звездом на челу, која је стигла с ратом. Вратио сам се у Београд у новим фармеркама, које сам платио 600 динара, да бих оправдао мој боравак у Новом Пазару. Сада сам стигао у „Луду кућу”, у ову кафану где се све дешава, из које не могу никуд отићи. Идемо даље у нове победе, ој Шојићу, бела лица, кад ћеш доћи до Ужица?

ОПЕВАНО ЂУБРЕ

На контејнеру – годинама стајао у Блоку 45, преко пута игралишта, неко је под окриљем мрака написао: „Мекиње за Дедиње”. Ове године, у великој акцији чишћења Србије, неко је наредио да се уклони – контејнер. Кад год бих прошао туда, увек сам се сећао стихова Александра Секулића, кога смо звали Господин Срце, из песме „Опевано ђубре”:

„Куд год се прошеташ по белом свету,
Ти се највише дивиш ђубрету.”

Откуд та фасцинација ђубретом? Нисам чуо, или бар нисам био обавештен, да је та акција вођена и на Дедињу. Као да је Дедиње чисто. Као да тамо ђубрета нема. Као да то није део Београда. У акцији чишћења није учествовала само месна заједница Дедиња. Они су чисти – само је остатак Београда прљав.

Велику акцију чишћења Србије организује господин Дулић једном годишње. Код срећних народа та акција траје 365 дана годишње. А код нас: „Сине ти душа ко чистим златом, кад је намажеш к’о старца блатом.” Ово је Оријент, бре!

Тада би се могли надати континуираном одвожењу смећа. Чак и са Дедиња. Али ништа ако ту акцију не спроведу по принципу буне на дахије. Ако сваки свога рокнено субашу, можемо се нечemu и надати. Само да онај што

пљује и гази српску заставу оде. Ђубре које је Пети октобар избацио мора назад у контејнере, на депонију историје.

КРАДЕМО ТИ И ЈА: ДЕМО-КРА ТИ И ЈА, ДЕ-МОКРАТИЈА

И суморно пролеће је пролеће. Али може се на Саву.
Идем поред Саве и певам на дан избора:

„Откад гаће вежем жицом,
Сви ме зову пропалицом.”

Пропала држава, а што не бих и ја. Немају појма ни
Ћирилов ни Клајн. Реч ДЕМОКРАТИЈА није дошла из
Грчке дошла је из Земуна.

Како, ево овако: Крадемо, Крадемо ти и ја, Демо-Кра
ти и ја. Демократија. Све је у речима, ако знate етимоло-
гију одмах вам је лакше, господо Сербска. Пошто су
примитивним и срцепарајућим, плачиличка лиричним
рекламама, објавама, карали народ у главу месецима,
дошли су да нам кажу да су победили вољени наши на-
родни избирачи.

Од владара ће гледати да на сваки начин постану
власници, што већ раде и што им и убудуће желим. Ваљда
ће престати да упропаштавају фабрике кад једном буду
њихове? Ваљда ће дар своју имовину чувати? Утурли им
било.

Стигло је пролеће. Браћемо маслачак и сремуш.
Браћемо коприве. ово је Европа. Ни у прошлом веку нико
није умро од глади. Ово је почетак ХХI века. Ваљда тако
мора да буде на почетку века.

Појаве се постмодернизам и концептуализам. Уместо Зорке Џеровић гледаћемо Марину Абрамовић. Затворен је Народни музеј, затворен је Музеј савремене уметности, до скоро није радила ни Народна библиотека Србије, па није ни чудо што су научници морали да се баве плаџатима.

ПРЕДИЗБОРНА ЂУТЊА

Било је то 1905, двор краља Николе, господара Црне Горе. Стигла је вест да је Русија одлучила да постане уставна монархија. Краљ Никола седне и напише Устав. Изаже на терасу и обрати се окупљеним Цетињанима.

„Ђецо моја, моји Црногорци, ево, поклањам вам моје најмилије чедо – Устав. Од сада нисмо обична, већ уставна монархија.”

После месеца дана стигну три учитеља из Србије код господара. Он их прими, а они кажу: „Дошли смо да оснујемо социјалистичку партију Црне Горе.”

„Ако, ђецо, ако, ми смо уставна монархија. Ето вам Зетски дом, позориште, па оснивајте партију.”

„Али ми хоћемо да вас рушимо!”

„Само рушите!”

Кад су отишли, позове краљ своје перјанике (полицију) и каже: „Не могаше нам ништа Турци на Крусима, Фундини, Царевом лазу, али ће нам ова несрећна демократија доћи главе. Него, сјутра сви у цивилну робу и да ми демократски извичете Гавра Машанова, капетана перјаника, за предсједника социјалиста.”

Прошло је од тада четрдесет година. Те 1945. ухвате партизани на Зиданом Мосту Гавра Машанова са брадом до седмог ребра и кокардом на капи. Ође да га стрељају. Ђед Гавро извади чланску карту бр. 1 Социјалистичке партије.

„Зар ћете убити најстаријег црногорског социјалиста?”

„Мог’о би се од њега направит’ неки омањи Светозар Марковић”, мисли комесар.

Спреме Гавра у Београд у Агитпроп код Ђиласа.

„Добро, ћеде Гавро, какав је био тај програм социјалиста?”

А ћед Гавро, охрабрен, дигне штап и закукуријече:
„Какав програм, какав програм!? Како господар каже!”

Лако бисмо гласали да знамо ко је господар.

СРАМНО

За последњих двадесет година, бавећи се новинарством и лутајући за ратом од Бенковца до Пећи, свашта сам видео, али такав морални пролив, такав људски јад и беду нисам. Јунак приче је политичар. А шта би и друго могло да буде то морално ништавило, тај јад и та беда?

Пре неки дан, ухапшена су четири полицајца на Косову, у Партеш-Пасјану. Одређен им је притвор од месец дана. Подривали су државу Косово. Њен систем. Ништа ново. Ново је само што што је Ненад Цветковић, председник косовске општине Партеш-Пасјане, потврдио за „Курир” да је он лично Албанцима оцинкарио припаднике МУП-а Србије, које је пре три дана претукла и ухапсила косовска полиција. Шта је њихова крвица? Шта су урадили да их њихов председник општине, њихов кмет, пријави Арнаутима?

Крвица је језива и невероватна. Ширили су лажи о њему за време избора. Наговарали људе да гласају за другог кандидата. Не постоји већи грех према једном политичару. Што је у лествици власти нижи, то је грех гори. Замисли, наговарали су људе да не гласају за њега. Форсирали су другог кандидата. Господе, да ли се то нама драгаја? Да ли нам је народ иструлео за десет година вучења по блату? Да ли су душе наше лепру добиле?

Да ли је Ненад типичан српски политичар? Или су други још гори? Или је пак сатрулео у досовском блату?

„Имам доказе да су криви. Надам се да ће добити заслужену казну.” Претпретресни судија мисије Еулекса одредио је притвор од тридесет дана за петорицу Срба, који се терете за вршење незаконитог притиска на становнике Партеша. Срамно.

БИЉАНА СРБ

„Ја сам мислио да је она на соној киселини, а она на кокайну”, написао је један анонимни посетилац Фејса.

Није проблем што је списатељица Биљана Србљановић пазарила себи два писа белог. Писцима то некако и паше. Уосталом, људи од пера се нису уводили у моду. Проблем је кад се то деси у земљи где се киле не помињу, а тоне коке растаљују. Да је Биљана Србљановић само списатељица, то не би било вредно новинске забелешке. Али није. Она је била кандидат Чедине странке за градоначелника. А кандидат за градоначелника остаје увек изложен јавности као кандидат. Неко ће можда рећи, па она је изашла из Чедине странке. У томе је и цела прича. Нема странке, нема белог. Док је била у странци, није јој фалило. Кад је изашла из странке, морала је на улицу да купи дрогицу. Не пева Бора Чорба џабе: „Чеда дрогу ником не да.”

Нема странке, нема дроге. Док је била у странци могло је преко страначког синдиката.

Збиља, какав јој је тај муж, што рече Исидора, кад мора сама ујутру да иде по хлеб, новине и кокаин.

Мени је Биљане жао. Тешко је носити презиме Србљановић, а тако радити. Ми јесмо мали народ. А у малом народу има мало и писаца. Андрић је једном рекао да је књижевност као монетарни систем. Да би постојала она новчаница од десет хиљада, мора да постоји и писац пето-

парац. Зато писца Биљану Срђановић, као уосталом и сваког другог писца, треба заштитити. При том, недајдо- же, не мислим на санаторијуме или установе затвореног типа. Како бити против писаца кад су сви против њих?

ЧЕКАЈУЋИ ОКУПАЦИЈУ

Како је то могло да се деси да Басара не добије Вукову награду? Да је добије Гојко Тешић, а не Басара. Биће да су се бојали да му доделе награду, јер знајући Баса какав је, могло се десити да ту награду одбије. У том случају, могли су му дати само новчани део, који сигурно не би одбио бивши амбасадор на Кипру. Вук, Бас и Чеда – црна тројка српске политике. Таквог Србина као што је Чеда тешко да је ова земља имала. Амфилохије јс крстio Чеду под Острогом. Из уста му је некаква црна птица излетела.

Нема нам среће без окупације. За то се залажу најумници Срби. Или смо ми већ окупирани, па Чеда неће да нам каже.

Од свих оних који су бомбама гађали ову несрећну земљу, Чедица је нашао да окриви монахе. Да окриви Цркву. А Српска православна црква је стварно крива. У овој разбуцаној и поцепаној земљи још се није поделила једино она. Како се лепо исцепало Удружење књижевника, па сад имамо и Друштво књижевника. Како су се лепо новинари поцепали, па сад имамо два удружења новинара. Тако би требало, и то што пре, да се поцепа и Српска православна црква. А онда да се договоре кога ће за патријарха Чедине цркве. О којој се иначе већ пева: „Цело село шмрче бело, само поп ваља доп!” Тада би и наши властодршци и властодржачи били задовољни. Басара би

могао да уведе као званичан црквенословенски језик државе и Цркве. Чедица би онда могао да тражи оправдате (амнестију) за своје пријатеље који су га крстили у базену у Шилеровој, у тој светој води где је прве лекције добио. Штета што су то здање минирали, тако да су уништене све касете и о староримским бањанијама на обали базена где га други пут крстише.

БАНКАР

Сви – Бизмарк, Биконсфилд, Француска револуција, Гамбета итд. – сви су они, као моћ, за мене само варка. И што даље и дуже, тим више. Њихов је господар, уосталом господар свих, господар целе Европе – ипак само банка. Доживећемо ми да ће она једном ставити свој вето и да ће као прашину одувати Бизмарка с његовог места. Банке владају сада свим и свачим: Европом, просветом, целом цивилизацијом. И кад више ништа не остане до анархија, и тада ће још на врху света стајати Банка. И кад све богатство Европе буде пропало, Банка ће остати. Тада нека дође антихрист и нека завлада анархија, писао је Достојевски.

На чело Грчке и Италије рукоположени су банкари. Банкари су господари рата.

Узалудно траже народићи кривце међу собом, узалудно оптужују и хапсе ратне злочинце, јер највећи ратни злочинац остаје недодирљив. Највећи ратни злочинац је Банкар. Банкари се налазе на челу сваке државе. Новцем контролишу све. Стварају и разарају нације и народе. Уништавају и подижу културе и књижевности. Они су она графитна мрежа коју су бацали на наше далеководе да прекину довод струје. Кад су окупационе снаге новог по-ретка ушли у Србију, прво што им је било битно било је да заузму банке.

Упали су са „калашњиковима” и маказама за сечење каблова. Исекли су каблове на компјутерима. Нису поси-

ли маске. Водили су са собом камермане да њихова лица запамтимо за цео живот. Од сада треба да их гледамо у сновима.

У писмима читалаца једног женског листа стоји: „Колико треба да будем у минусу да бих рекла мужу?”

Наоружане банкарским картицама, њихове главне ратнице су припаднице слабијег пола. Купохоличарке. Као и несрећни коцкари којима нуде новац надохват руке, све док се земља не претвори у земљу шатора. Док не постанемо Бедуини.

ОД АВАЛСКОГ ТОРЊА – ЦАМИЈУ

Образован је само онај који има образ, проповедао је свети владика Николај. Образовани људи који издају свој народ на првој узбрдици изазивају гађење. Кад своје услуге нуде окупатору, народни избирачи не престају да опањкавају једни друге. Било ме је стид док сам читao шта причају о својим политичким пријатељима и противницима.

Издаја отаџбине је синтагма из прошлог века. Ови кркају крканлук, даве се вискијем, повраћају женама у гађице и сисе које висе. Ноздрве им сијају као семафори. Ништа им није страно. Ничег се не гаде, али се сви гаде њих. У тицу ће се комунисти преметнути да остану на власти. Какви би то дедови били кад својим унуцима не би оставили оно што је највредније – власт? Деца комунизма играју фудбал нашим главама. И наравно, показују да им није страно ништа што долази из велике клоаке, из европског дебелог црева слободе.

Бахати чиновничићи Европе дефилују и прете прстима. А наши успеси су огромни. Сваког дана у сваком погледу све више напредујемо. Спаси, Боже, нас, к'о Малишу храст.

Најновији успех наше дипломатије, ако се занемари заљубљена вијетнамска новинарка, заслужује да буде обнародован. Две наше братске и несврstanе земље Оман и

Гвинеја Бисао, повукле су своје одлуке о признању независности Косова. Оман и Гвинеја Бисао више не признају Косово. И уместо да то буде кључна вест, новинарске банде је прескачу. „Нико неће, нити сме, раставити нас од Замбије!” Бојим се да од слогана који је постао политички мото Бориса Тадића „И Косово и Европа” нема ништа. Нити ћемо у Европу, нити ћемо на Косово. Можда то и није тако лоше. Јер, прича се, прича да Турци долазе. Нису проблем Турци, но дахије београдске. Црне сестре што већ димије кроје. И то оне стамболи димије, у које иде седам метара свиле.

Уосталом, торањ на Авали ионако нема неку сврху, па би могао да се релативно лако адаптира у цамију. Па кад хоџа одозго почне да учи дову, има читав Београдски пашалук да га чује. А толика ће нам бити и Србијица. Београд дистрикт. Дахије имамо, само нам још Турци фале.

Није нама до Европе него до приступних фондова. Кад су ово овде исцедили као суву дреновину, кад су и те последње капље проекале, сад се треба бацити у загрљај Европи. А ту има паре за све. Пишу новине, ваљда им је за веровати, да је Брисел одвојио милион и шесто хиљада евра за пројекат „ДЕФИНИСАЊЕ БОГА”. Ми, дакле, имамо проблем што у Европи није дефинисан Бог. Кад Бог једном буде изучен и дефинисан, све ће бити другачије. Наћи ће се на земљи места и за небески народ.

ЈАРИЊЕ

„Немој, бре, да дођем доле и да вам се извиним”, за претио је Бокица кад је чуо шта се дешава па граничном прелазу Јариње.

За време херцеговачког устанка књаз Никола Петровић је, под притиском великих сила, морао да затвори границу према Херцеговини преко које су ишли добровољци и помоћ херцеговачким устаницима. Осам Васојевића котробанским, дуванским друмовима и стазама прођу кроз турски санџак по невиделици и стигну до Ужица с намером да пређу Дрину и придруже се устаницима. Ту их ухапсе српске власти и изруче Турцима. У Новом Пазару су сви побијени на коле. Увек смо били душевни и спремни да помогнемо. Само, како да помогнемо кад главнокомандујући каже да никад више нећемо ратовати. Па шта ће нам онда трошкови за војску?

Дим из Јариња стигао је до „Луде куће”. Или су то Роми запалили аутомобилске гуме у Пешчари. Тек, тешко се дише. Све теже. Као репер који треба да нам послужи за формирање „модерне војске” Србије постављена нам је Национална гарда Охаја. У тој гарди нема чина генерала. Ако применимо тај систем, није ми јасно куда ћемо с генералима.

Србија одваја 1,68 одсто од 38 милијарди евра бруто дохотка за војску. Не разумем зашто, ако никада нећемо

ратовати. Некадашња Територијална одбрана је за Националну гарду Охаја била озбиљна војска.

Хрватска одваја 2,79 одсто од бруто дохотка, који је око 60 милијарди, што је скоро четири пута више. Нисам чуо да је Јосиповић рекао да Хрватска никад више неће ратовати.

Сходно историјским правилима и историјским традицијама које баштинимо, оне који су запалили гранични прелаз на Јарињу требало би изрушити Шиптарима. Као што смо урадили с Васојевићима који су пошли у помоћ Херцеговцима.

У „Лудој кући“ води се дијалог између Исуса, келнера из Житног Потока и госта коме је надимак Ђаво. Теме су углавном теолошке. Да ли су била три или четири попијена пива. Кад, ето ти га пијан Јоца Џиганин. Иде према шанку и плаче.

„Нећу да правим колачи, нећу да правим колачи.“

„Шта је, бре, Јоцо, јеси полуdeo? Ко те тера да правиш колачи.“

„Некад се знало: Срби су ратовали, Шиптари правили колачи, а ми Цигани смо просили по свету и крали. А сад Срби краду, Шиптари ратују, а ја нећу да правим колачи.“

На великом телевизору, који се укључује само кад игра Ђоковић, гледамо шта се здива у Јарињу. Од муке и ракије песма се заметнула. Заметнули браћа Босанци, који су дошли да се напију и исплачу за Ратком и Радованом.

„Пада Влада, избора ће бити,
па се, Гара, мораши пријавити.
Када твоје излепе плакате,
сви ће, Гара, да гласају за те.

Народ гласа и народ се пита,
тебе, Гара, заволе к'о Тита!"

Дим из Јариња стигао је до „Луде куће".

Или су то Роми запалили аутомобилске гуме у Пешчари. Тек, тешко се дише. Све теже.

ЕКОНОМИЈА ТЕТКИНОГ ОТОМАНА

Зове ме пре неки дан Борис и каже: „Види, Јеврићу, да ли би могао да на неко време преузмеш руковођење државом?”

Дубоко потресен и збуњен, одговарам питањем из антологије „Српског удворичког новинарства” које му је недавно Басара поставио: „Човече, нећеш ваљда сад да нас оставиш?!“

„Нећу, али морам да идем с Вуком на Ђоковићеве припреме.“

„Кад се мора, мора”, кажем и ударам главом о зид. То ме је и пробудило. „Све је у овој земљи претворено у лаж и симулацију, осим убиства и крађа”, пише Добрица Ђосић у „Туђем веку”. Како да будем господар у земљи која је прва по незапослености, сиромаштву, корупцији, криминалу, избеглицама, расељенима и, наравно, тенису? Земљи где је Борис без алтернативе. Где руководи Ђелић с теткиног кауча. Ситницу од једанаест милиона евра да не помињемо. Где Динкић прави регионе, а кипарске паре утихнуле. Где је замрзнуто 1.000 евра по грађанину. Где цар Мрка мрка. У наредна два мандата изградиће скоро пола коридора. Где похапсише по Јужној и Средњој Америци све српске дилере. Осим оних у Србији. Режимске странке бележе раст рејтинга. На европеизацији и регионализацији. На будућности. Садашњост је и онако постала прошлост. Где се ПУПС подмлађује. Где режимске

странке неће још дugo. Највише два мандата. Јер са овако љутом кварцованом опозицијом немају боље изгледе. У земљи где је мафија уситњена. Имамо путну, фармацеутску, нарко, нафтну, грађевинску, фудбалску, еколошку, мостовску, здравствену мафију... Више је мафија него ресора министарства. Тотални несклад. Где шефови и газдице потписују мастилом које нестаје за два дана.

Како, бре, Борисе да те мењам? У зноју се будим. Сав ми је чаршав мокар. Замисли владати земљом у којој је доминантна „економија теткиног кауча”. Борис Без Земље нема времена од силних утакмица да се бави својим послом. Битно је да, не дај Боже, не пропусти неки Ђоковићев тренинг. Бојим се да имам сметње на везама. Да ме Борис неће чути. Иако знам да је пажљив слушалац. Ово је земља са све више глувих.

Моме другу Крезу од мина је пукла будна опна. Попшто не чује, мој је омиљени слушалац. Шта год да му кажем, он одговара: „Сјајно, буразеру.” Неки дан Зорану умрла мајка. Пита га Крез како је.

„Ето, умрла ми мајка.”

Крез одговара: „Сјајно, буразеру.”

Због тих квалитета решили смо да га кандидујемо. Можда ти треба такав кадар, Борисе?

ЈЕСЕН У ЈУНУ

Наш најбољи вајар Матија Вуковић није дочекао да види већину својих радова у бронзи. У свом хладном атељеу јео је српску кобасицу и пио мученицу. Био је предложен за члана САНУ кад му је општина Чукарица доделила три тоне угља да презими. Занемаривање је настављено и после његове смрти. Скулптуре у гипсусу су исељене из атељеа и потеране негде у Зајечар. Требало је да буду изливене у Бору. Прошле су скоро две деценије, а оне чаме у неком подруму пуном влаге. Већ поприлично пропале. Када сам их видео на телевизији, нисам могао да поверијем. Да ли је то могуће? Ако је таква судбина задесила најбољег, каква судбина очекује остале? Јавно упућујем молбу министру културе да учини нешто да се спасе дело најбољег. Он је мртав и више није никоме конкуренција. Не јури га његов Салијери.

Његова Хаџи Чаршија Салијери. Позивам све Матијине пријатеље да пишу свима који имају новца, да пишу министру, да моле, није срамота молити за мртвог пријатеља, не би ли се сачувало његово дело. Матија више никоме не смета. Или можда смета. И мртви уметници су опасни. Свака добра књига је субверзивна. Једо тог писца који није субверзиван и не дави се субверзивном делатношћу. Тешко је, али и лепо живети уз нос чаршији.

„Човек би, по правилу, требало да поштује јавно мњење онолико колико је неопходно да би избегао гладовање

и да не буде у затвору, али све што иде даље од тога, јесте добровољно потчињавање непотребној тиранији”, каже Бертран Расел. Матија се није потчињавао непотребној тиранији.

Јуче је сахрањен мој добри видар и пријатељ др Милија Павићевић, који је састављао моју главу распруслу од рата и ракије. Светски путник причао ми је о путовањима од Јерусалима до Медине. Кад сам га последњи пут видео, рекао ми је, и то два пута, да га више ништа не радује осим Ђерке, Ђоковића и Путина. Видео сам да своди рачуне. Умро је смрђу праведника. Заспао и није се пробудио. Код њега су из целе Лимске долине и из васцелог дуњалука долазили болесници.

А Динкић путује Сербијом. Прича, и људи му верују. Верују му, иако је обећао да ће дати по хиљаду евра свима који упишу акције. И још признао да је слагао. Да је слагао јер Борис не би могао другачије добити изборе. Сад опет обећава. Нема тога што он није у стању да обећа. Пар стотина хиљада грађана Србије му је поверовало. Све локалне лопине је покупио. Сви су код њега. Народ који се тако кратко сећа није боље ни заслужио. Заслужио је Динкића.

Противно логици, противно здравом разуму, искостио је љубомору провинције према Београду.

ЂЕНЕРАЛ

„Нема митинга док га не организује ЦИА”, каже мој пријатељ, књижевник Предраг Миљковић, док седимо у кафићу испод скупштине и гледамо како полиција млати двојицу дечака који су понели бакље. Један пијан до нас пева „Што је више превара и лажи, Ратко нам је милији и дражи.” Крајишници Жаре и Гоци постали су хит истог дана:

„Када Хагу авион полети,
молимо те, наш Лазаре свети,
спаси Ратка ил’ авион спали,
не би л’ образ мало сачували.”

Ухватили су бегунца. Најтраженијег. Није се предао у генералској униформи, није имао ни беле ни црне рукавице. А није их никад ни носио. Ухватили су уморног и болесног човека који је имао само једну жељу – да посети ћеркин гроб.

Ни трага од оног епског јунака који није хтео да се сагне док је обилазио прве линије, и чија је храброст челичила српске војнике.

На Грабежу у децембру, после кишне ноћи проведене под најлонима, окупили су се борци крај кухиње. Да се огреју и осуше дар мало. Одједном се ниоткуда појавио Ђенерал. „Шта је то, момци?”, питао је. „Покисли смо, не можемо даље.”

Ђенерал је скинуо капу, пришао бурету са водом и напунио капу воде. А онда је капу пуну воде насуо себи на главу.

„Сада сам и ја мокар, можемо ли да кренемо на положај”, рекао је. Тог дана је отишао толико далеко напред да су му заробили џип. Ако већ немамо право на државу, на цркву, на академију, немамо право ни на митове.

Болесни старац чију су нам фотографију показали није био онај који је понизио Нато официре повезавши их као волове за дрвеће. Играли су Ратко и генерал Морион шах. Ратко га је тукао два нула. Морион је тражио да одиграју још једну партију, тражио је реванш. „Не долази у обзир, генерале. Опет ћу вас победити. А онда ћете писати да су Срби бомбардовали Сарајево.”

Сећам се приче кад је прекршио забрану лета и дошао хеликоптером на преговоре. На примедбу да крши забрану лета, одговорио им је: „Шта мислите, да ће српски генерал да вам дође на магарцу?”

Широј је око себе ауру ратника. Лутао сам планином са ТВ екипом тражећи Ђенерала. У току је била операција Игман. Дошли смо до првих положаја и тамо су нам рекли да морамо напред до извиђача. Да се тамо запутио. Кренули смо ка врху брда кад је почeo противавионац да брије. Скотрљали смо се у неку папрат и онда са поломљеном опремом према врху брда. Нашли смо га далеко испред положаја на командантском извиђању.

Добро је био, расположен, ишло му је, али је имао примедбу. „Ти треба да се умијеш.”

Брада ми је била до седмог ребра дуга и засметала је војнику. Засметала је официру. Није волео кокарде и браде. Мом пријетељу је отео кокарду и згазио је у прашини.

Било је много брада на митингу подршке. Испратили смо га на пут са којег нема повратка.

„Кад авион пут Хага полети,
молимо те, наш анђеле свети,
спаси Ратка ил' авион спали,
не бисмо ли образ сачували.
Устај, мили, пуцај иза угла,
не можемо живети од ругла,”
певају Жаре и Гоци. Јеса хармоника.

Авион је у Хагу. Данас ћемо видети како генерал стварно изгледа. Да ли је болест била јача од челичне воље оног који није допустио да српски народ још једном буде жртва.

СПОМЕНИК ЦИНГИС КАНУ

Кад пијацом ходаш и видиш јефтиније банане од јабука, кад Цигани купују „кока-колу”, а секу се воћњаци, не преостаје ти ништа друго већ да ставиш прст у уво и запеваши ону стару нашу: „Зло у Босни, горе у Котару, боље слуги него господару.”

Свеопшта депресија. Депресија акута рецидива. Депресијација динара која доводи до уништења и оно мало производње које је остало. У рату нико није секao воћњаке. Јабуке нестају под секиром ММФ-а. Пијемо пића од којих се жедни. Опустела су села. Само старчад. Пропустили смо прилику да сељачке, генетски јаке породице из Крајине насељимо по напуштеним селима. Нема више досељеника из Црне Горе и Херцеговине који ће насељити пусту земљу. Више је ингеренција над Србијицом имао Милан Недић него Борис Тадић. Даве нас к'о змија жабу. Притежу. Притискају. Нигде излаза из тунела. Само у тунелу усред мрака сија флаша од вињака. А и он је прескуп.

Био сам у граду у којем дечаци имају пара само за левак. Намрачило се небо над Србијом. А пролеће је. Било је некад познато остварење „Суморна јесен”. А ово је суморно пролеће. Има ли смисла писати без идеје о бољитку? О бољитку којег нема. Без идеје како даље. Ваљда се то од хроничара вељег миста, да не кажем дистрикта (где ту швапску реч нађоше) очекује...

Кад пукне војска, остаје само индивидуално пробијање кроз шуму, кроз мочваре, кроз живодаре Новог поретка.

Породица Ђоковић је пример. Једини пример. Не очекуј ни од кога ништа, јер нико ти неће помоћи. Ходај подигнуте главе и гледај у небо. Гледај у звезду која сигурно неће пасти.

Уради портал за Слободана Милосављевића и Министарство трговине и услуга. Нормално је да ти учине услугу. Уради неком барку у трески. Барка је новчаник, треска аутобус. Уради нешто, само уради. Видиш да сви око тебе раде.

Покојни кум ђеновске мафије Дада Џеровић је понављао: „Ако Бога нема, све је дозвољено.” Немаш посао? Па, Скупштина Србије тражи нове људе. Траже шефа групе за организацију и развој. Ти си рођен за то. Треба да нас организујеш и развијеш. Значи, у томе је био проблем. Што нисмо били организовани и развијени. Сад кад добојемо шефа за организацију и развој, има све да нам процвета. Све имамо, само нам још то фали, Ако си несигуран и дојиш се да то не би могао да радиш, тражи се саветник за правна и организациона питања. То је прави посао. На саветнику не лежи бар никаква одговорност. Можеш да саветујеш шта ти падне на памет. Не сме се само кукати.

У граду се дешавају и лепе ствари. Ето, на пример, у парку испред „Последње шансе”. Чувени Ташмајдан у којем су ранили Јерменина што је упуцао турског амбасадора. Дали Азербејџанци лову два милиона долара, да се њиховом председнику подигне споменик. Споменик су подигли и нашем чувеном писцу Цицију Павићу. Гледају један у другога. Милица једна. За пензионере. То се зове

вест. А бисте је урадио исти скулптор. Из Азербејџана. Он је са Цицијем пио чај. И расправљао о Хазарима. То нам је донела посета Бориса Тадића Бакуу. Треба га послати у Монголију. Да донесе паре за споменик Џингис-кану. Што се Вука Јеремића тиче, он нека се спреми за Париз. Да навија за Ђоковића. То је једини начин да на себе скрене пажњу.

ДРАЖИНИ СКОЈЕВЦИ

Ово је прича из окупиралог Шапца. Причао ми је Мајк Пилот. Брдскобосанска граматика. С мраком почињао је у Шапцу полицијски час. А мрак у шабачкој махали увек рано дође. Нема посла за потомке Цицварића, чувених шабачких музиканата. У граду недићевци, лјотићевци, Немци. Пусте улице. Једино промичу они који раде трећу смену у „Зорки”, у то време модерној фабрици хемијских производа. Само они имају аусвајс да се крећу после полицијског часа. Заглавио са веселим друштвом у некој сеоској воденици Циганин Мита Паганини. Лумповало се ту од ране зоре, цео дан. Једва су га у неко зло доба, пред треће петлове, пустили. Враћа се Паганини према Шапцу, а што се више приближава, страх расте. Тек у једном тренутку зачује се из шуме: „Стој, ко иде?” „Дражин човек, скојевац, ради у ’Зорку’, има аусвајс.”

И оста жив.

Дражин човек, скојевац, што ради у „Зорку” и има аусвајс. У врху партиклатије која влада земљицом Србијом, ни Давидовом ни царском ни спахијском, намножили се Дражини људи скојевци.

Није их ни најмање стид. Треба опстати. А тешко им је што замерити. Нарочито кад су на власти. Један писац који је добио награду за најбољу најчитанију књигу променио за четири године четири партије и постао Његова екселенција амбасадор.

А ми засели. Пијемо рујно вино у потаји. Служи нас келнер Исус, коме су ноге и ону мушку работу у хипербаричну комору метали. Па сад јури рицвејке ГСП-а. Каже, кренуло га.

„Ој, Србијо, голема робијо, све си ужа, а робија дужа”, чује се песма горске страже с Романије.

А Борис отишао да се извини турском председнику. Због тога што смо били непослушно робље петсто година.

Бата Капетан игра карте. „Петсто година под Турцима”, каже и баца кеца.

„И пет година под Швабама”, каже и баца малу двојку.

„То ти је петсто пет година, је л' тако професоре”, каже и пише таблу.

Овде у „Лудој кући” на крају града све се дешава. Кежман СНС шишти на мене јер сам написао да треба дати муштулук Наташи ако се Шешељ за два месеца врати.

За Вакрс сам био у Црној Гори. Тамо сви о попису говоре. И тамо треба аусвајс. Какав аусвајс? Па, недавно се десио попис. Али са индигом. Свако је добио други примерак, где лепо пише коју си нацију уписао и којим језиком говориш. У мом селу један Црногорац, остало Срби.

Не можеш на славу, на Вакрс, ако немаш аусвајс. Ако немаш написмено да си Србин. И ко каже да је Срба све мање. Јок, брате. Много више. Чак се и неке судије као Срби уписали. Да се избројимо. Да видимо колико нас има. А многи муслимани су написали да говоре српским језиком.

Нема више вађевине. Пред пријатељима си Србин, пред службом Црногорац. Свак' има аусвајс и мора да га покаже, иначе нема места у друштву.

Возом сам путовао доље но икад. Нигде никог. Језа ме на граници ухватила. Зар је ово оно о чему су толике генерације сањале? Сан краља Николе о уједињеном Српству.

„Ко Србе уједини, одмах да се ухвати и стражарно спроведе даље”, писао је Рака Домановић.

За то време Дражин човек, скојевац, који има аусвајс и ради у „Зорку” извиђавао се турском председнику што смо толике цамије по Београду порушили. Што смо Турке отерали. Дошло је време да се под НАТО кишобран врате.

НАША СТВАР

„Дође ћаво у виду човјека,
насред Црне Горе залелека,
спријед пете, а позади прсти,
не да ником крстом да се крсти”,
певао је Радован Требјешки за време рата.

После је рат прошао, а Радован је морао да се извињава да би сачувао главу. Остало је упамћено његово: „Молим Тита и Мошу Јевреја да ми просте што сам досад блеја.” Радован се извинио и остао жив. Када ће се неко од наших политичара извинити? За све што су обећали, а нису урадили. За све оно што су наопако урадили. Они умеју да се извињавају само за туђе, али не и за своје. Лако је рећи: „Опростите што су вам то они урадили.” Тешко: „Опростите што сам вам ја урадио.” Где год су дошли Турци, нико нема поштовања ни према свом ни према туђем времену. Десет година које су појели скакавци је за нама.

Да ли ће неко да каже „Опростите због ових десет година?” Требале су нам да би се обогатили.

„Погрешно узета реч чуда ствара. Нечитак је свет.” А сад, да ли се упитају шта је са оним слободама за које су се они борили? Да ли су их изгазили? Где су наше слободе? Где је слобода за дечаке из Образа? У којим то новинама може да се пише о ДСС-у? Да ли се још неко сећа Томи-

слава Крсмановића и његове борбе против злоупотребе психијатрије?

Слобода није слобода уколико није слобода за све.

Није то „Два ступца за Перу Зупца”.

Колика је Гадафијева кривица да тако бесомучно уништавају Либију? Имамо ли право као појединци да будемо на Гадафијевој страни и да се присећамо „Милосрдног анђела” усред „Одисејеве зоре”?

Ко ли им смишља та имена? Да ли су добијена на јавном конкурсу или је било да се смишљало по позиву? Шта би деца у школама написала кад би им то била тема за писмени? Холивудски плачиличкаризам на крилима „авакса”. Долази зора са стотинама бомби.

Допустите ми да мислим другачије од вас. Имам право да мислим погрешно и да свој погрешан став браним. Зато сте се ваљда борили, господо. Или сте ви другови у листер униформама господе.

– У тицу ће се комунисти преметнути да би остали на власти – цитира свог ћеда Урош Mrчикур.

Путин се сетио инвалида бајкера и одао му признање. Којег сте се ви инвалида сетили?

Мој брат Баста, ратни војни инвалид из Вршца, водио је рат сву зиму с локалним властима и комшијуком да му допусте да паркира кола пред кућом. Са сто педесет кила и без ноге, тела пуног гелера, за њега је био велики проблем да пређе залеђених тридесет метара. А камоли да се неко на бескућнике добровољце осврне. Оне који још сањају рат. И који ће га сањати целог живота. И они су се борили за неку слободу. Ако се слобода српског народа може сматрати слободом.

Можда је борба за слободу српског народа антислободарски чин. Треба нам дистрикт Београд, па да се смиримо. Да будемо намирени. Ваљда ће нас тад оставити на миру.

Министар окупационе културе има браду већу од главе. То је брада знања. Није завршио школу због самоуправљања, којем се као уредник противио. И Тито је понављао први разред основне школе, а четврти никад није завршио. Морао је да чува краву. Та крава је била вероватно као мустанг. Зато је и понављао. Па му није ништа сметало да буде највећи син наших народа и народности. А и то самоуправљање је било тежак испит. До бола.

Ако вам је мука од свега, идите у УК Вук и погледајте „Нашу ствар” Андреја Јелића Мариокова. Биће вам лакше.

БРАНИТЕЉИ

„Свако може да буде велики човек... зато што свако може да буде користан. Не морате да имате диплому да бисте били од користи. Да бисте били корисни, није неопходно да се правилно изражавате. Једино је потребно да имате добро срце и душу пуну љубави”, рекао је Мартин Лутер Кинг.

За време рата нисам обилазио штабове. Ишао сам по рововима где су „мали људи” брањили своја огњишта. Њихови подвизи, јунаштва и страдања покривени су прашином. Није политички коректно писати о њима. Они други имају своје годишњице које се обележавају, године рођења и смрти, своје биографе.

Оне који су здравље и животе оставили по рововима нема ко да помене. Ако се помињу, помињу се с презиром и ниподаштавањем. Зашто су ишли у рат? Могли су да дезертирају као они који данас владају Србијом. Могли су, али су одабрали да бране домове.

„Кад видиш неког да ти туче мајку на улици, не питаши шта је мати скривила. Да ли је прва почела. Хоћеш да јој помогнеш”, рекао ми је један добровољац.

Презир према браниоцима свог народа је презир према народу. Хрватска има четири стотине хиљада бранитеља. Да их је било толико, стигли би до Београда. Они су

моћна политичка снага. Умало да сломе Јосиповићеву власт. Пурдином детету биће кума председница владе.

Овде су они прави бранчиоци отаџбине гурнути на саму маргину живота. Политички не постоје. Стално им је над вратом мач и претња да могу бити одговорни. Живе по избегличким центрима. Са разних телевизија може да их пљује и пиша по њима ко год хоће. Њихове организације су уситњене и без било какве финансијске подршке.

Постоје у Београду задужбине које су остављене за финансирање стarih ратника. Постоји имовина Савеза бораца. Све је то разграбљено и раздељено. Узалуд се воде спорови. Реч отаџбина прогнана је из српског језика. Од Каринског залива до Пећке патријаршије остали су гробови. Окупирани, изгладнели, додваравајући се окупатору, одричемо се свега да бисмо преживели.

„Дао бих вам све, ал' ништа немам, глад ми је бескрајна, а руке увек празне”, певао је Рака Драинац.

Обележавају се годишњице смрти. Годишњице смрти. И треба да се обележавају. И треба да се сећамо. И председника и премијера. Али, да ли ко треба да се сети оних који нису ни знали шта је то политика. Који су само знали да се Соколац некад звао Изгор (зато што у свакој буни гори) и који нису дали да и овога пута изгори. Посећују ме обноћ мртви пријатељи. Свраћа ми Горан Грковић и други Грковићи. Изгинули Пандуровићи.

Цела Хрватска се дигла на ноге да брани Пурду. Код нас могу да одведу све и било кога. Нико се неће побунити. У затвору су чланови управе Образа. Ниједне речи, никдје и нико о томе није написао. Не подносим ћутање. Не подносим тишину над оним што се дешава.

Пре седам година арнаутске хорде напале су Србе по целом Косову и Метохији. Чиме ће то бити обележено? Гладни и понижени ћутимо. До када?

САМОКРИТИКА

Године 1898. записао је Чехов: „Писање ми се огадило и не знам шта да радим. Док ово пишем, или мислим да пишем, осећам одвратност као да једем шчи из којег су извукли бубашавабу.”

Како да пишем о њима кад они у старом добром комунистичком фазону сами о себи пишу тако као да су они опозиција. Било је давно и читаоци се тешко сећају термина самокритика. Изашају пред камере, које су им увек доступне, и самокритикују се. У томе су ненадмашни. Таман се спремиш да пишеш о некој њиховој бљузги, о неком њиховом безобразлуку или неодмереној лажи, а они те претекну. Обећају по хиљаду евра напаћеном народу, а онда Динкић изашаје пред камере и каже да га је подговорио (чуј, подговорио) Борис да каже народу да су припремљене паре и да је потребно само да они победе и да ће све бити у реду.

„А пара нигде, а пара ни...”

Ето, дакле, каже Динкић, он није лагао народ, већ га је на то наговорио Борис, а он је само извршавао наређења. Спаси, Боже, нас, к'о Малишу храст.

Кратка памет, а дугачки прсти. Уђеш у самопослугу и ухвате те са виршлама у цепу. Шта ти онда остаје већ да се самокритикујеш. Самокритикују се сви редом. И ја сам се једном самокритиковао. Жеже живистијан. Седим ис-

пред Шуматовца и забављам друштво масним и политичким вицевима.

А онда устаде један иза стола до нашег. Причао сам гласно. Каква је корист од причања ако нико не чује? Извади своју легитимацију ДБ-а и каже ми да понављам за њим:

„Кају се Руси због Чешке,
Кају се људи због грешке,
А ја се кајем десним јајцем,
Испричах виц пред полицијцем.”

Аплаудира кафана, а ја седнем, и до краја дана више нисам узимао реч.

Чувени народни гуслар и песник Радован Требјешки писао је песме у десетерцу о познатим четницима и њиховим погибијама.

Кад су дошли комунисти на власт, он упути стихове самом врху власти: „Молим Тита и Мошу Јевреја да ми просте што сам досад блеја.”

Самокритика је иманентна нашем политичком бићу. Борис је Млађу демантовао. Као што је демантовао и Бодрум. Сад, у предстојећем изборном кругу, добро обратите пажњу. Млађа се изсамокритиковао и предбацјо кривицу на Бориса. Чиме је:

1. Показао да је он толико поштен да никад не би обећао хиљаду евра.

2. Да је за све крив Борис који га је подговорио.

Овај народ заиста нема политичко памћење. Заборавили су да су палице у Титовом земану биле краће за два-десет центиметара. Да су дошли са новим демократским и вишепартијским палицама. Једва чекам да почне предизборна кампања, која иначе никад не престаје. Али

избори треба да сачекају док Мрка заврши пут. Тек тада ћемо моћи рационално да бирамо. Па шта ако су Хрвати клепили сто милиона евра на изградњи ауто-пута, можемо и ми и више и боље. Само што се нама не жури. Завршићемо таман на време да уђемо у Европску унију. А са овим што је било, шта ћемо?

Ако крадуцкамо, онда се изсамокритикујемо и све у реду.

ИЗВИЊЕЊЕ СРЕБРЕНИЦИ

Извињавам вам се у име мог пријатеља Пера Макића којем је глава одсечена и набијена на виле.

Извињавам вам се у име непознатог Србина којег сам извукao из Саве, главе разбијене маљем.

Извињавам вам се у име 154 Србина одсечених глава, широм Босне, које је Др Станковић обдуковао.

Извињавам вам се у име старице рођене 1920. чију сам главу сликаo у рукама др Станковића.

Извините због 132 мртва Србина. Сликаo сам их мртве.

Извините због Јасеновца, Пребиловаца, Јадовна; извините у име остатака покланог народа који је морао да напусти своја спаљена огњишта. На братуначком Градском гробљу служен је парастос за око 3.500 српских цивила и војника из средњег Подриња, које су припадници муслиманских снага убили у протеклом рату. Могли бисте и тамо да свратите. Нисте тамо били.

Десет хиљада Срба је убијено у Сарајеву. Убијали су Цацо, Јука, Ђела, Кинез, Кимина и свакакав олош у насељима које су контролисали. Највећи део организатора, на челу са Алијиним Бакиром, је у власти и редовно на ТВ екранима траже „резолуцију о Сребреници”. Траже да се свим Србима натакне легално омча за вјек вјекова. Извините, уважене нене, даице и амице, шездесет посто ваших злочинаца је познато. На најмонструозније начине убија-

ли су нејач по Сарајеву. Мали број је симболично осуђен или проглашен лудим.

Да ли су вам причали, уважене нене, о посуди са извађеним српским очима када је „хрватско цвијеће” харало на Дрини?

Тада је настала песма: „Дрино, водо, устави валове, да покупим кости драганове.” И ту је убијено десет хиљада Срба. Међу њима много жена и деце. Колико је жена и деце убијено у Сребреници? Откуд толике жене Сребренице, ако се тамо десио геноцид?

Извините због Насера Орића који вам се никада неће извинити.

Извините због рахметли Баба Алије Изетбеговића што је све то договорио.

Извините због Била Клинтона, Енглеза и Француза са којима је договорио. Они вам се никад неће извинити.

Са искреним презиром и мржњом против свих оних Срба што су у том договору учествовали, примате моје саучешће.

Заробљеници из Сребренице били су предвиђени за размену. За ослобађање робова што су лежали у силосу Тарчин и касрни Виктор Бубањ.

РАХМЕТУЛАХИ АЛЕЖХИ РАХМЕТЕН ВАСИЈАХ

ПС:

Извињавам се на крају нашим властодршцима и свима који су се пре мене извинили. Иако за оно што су нама урадили никад се нико извинити неће. За толике жртве и страдања.

ППС:

„Волим овај град”, Бил Клинтон у Сребреници.

ЕПИЛОГ, БРОЈАНИЦЕ

Нема смисла увлачити прсте у утробу политичких мртваца, али Панчићевој оморици, односно њеном ендемском примерку откривеном у Скопљу, нисам, извините, могао да одолим.

Разликује се од осталих оморика по томе што расте у ширину.

Засађена је у кругу двојке и испод ње ништа не успева годинама на српској књижевној сцени. Красе је воштане свећице, нек ми Бог опрости, украдене из неке цркве са Косова.

Она чаручи и правду дели у српској култури, давећи се прасетином. Јер је то биљка месождер. Ретардирани остатак Борисове идеолошке полиције. На здравље читање. Зато дописујем. Да сам прескочио, то би био велики грех.

* * *

У књижевном салону посусталице Хаџи Чаршије Салијери, у кругу двојке, владало је суморно расположење. Нико не зна колико има година. Она је вечна.

Ту се скупљала елита. Писци постмодернисти, сликари концептуалисти, историчари српске крвице, потомци комунистичких генерала и швапских конкубина. Чак је једном свој долазак најавила и Марина Абрамовић, али је била спречена.

Сваког петка су говорили углавном о београдском спину, кадровима у култури, о томе коме ће припасти нова ниновка. О потреби за денационализацијом Србије.

Кад је грађен Београд на води, сви су се слагали око тога да ће потонути.

Милоклиз из Загреба, који је у друштво уносио дух западне културе, чест гост РТС-а, подурлавао је

„Потонути, потонути...”

Бивша амбасадорка, која је у резиденцију довела свог дилера кокаина, објашњавала им је : „Децо, ви не знate да на свету има много бољих ствари од вина...А, ето, ми смо губили време пијући вино.”

Теофил Панчић, једном речју интелектуалац опште праксе, обично гласан, био је ове ноћи ћутљив.

„Замислите, само замислите...”, понављао је.

„Шта велиш, Тофиле?”, питала га је сликарка која је том друштву припадала само по родбинској линији и која се једина смејала кад би филозофи, књижевници, политиковци почели причати о потонућу.

„Замислите шта је сад урадио...”

„Шта је урадио?”

„Поставио је Србина на место министара културе!”

„Зар поред толико нас?!?”

„Зар у времену кад је дошао последњи тренутак да се Србија денационализује!?”

„Толики глумци, писци, политиковци школовани на западу!”

„Ах, не говорите ми само о позоришту, ту је катастрофа!”

„Зар поред тебе, Теофиле? Какав би ти само министар био! Какве бисмо филмове снимали!”

„Зар он, који се не одваја од макете Грачанице, Дечана, Патријаршије?”

„Који смрди на тамјан.”

„Замислите, ја сам чула да је деци направио играчке, Краљевића Марка и Милоша Обилића.”

„Уместо да се, као сва нормална деца, играју са Спайдерменом. Са Бетменом.”

„Све ћу ја написати”, претио је Теофил и повукао се у радни кабинет госпођице Салијери да ствара – инспирисан. А кад њему инспирација дође, чувај се, Србијо…

Изручио му све чега је могао да се сети.

Министар Србин у Влајковићевој три. У Министарству за културу.

Поред свих њих из круга двојке.

Катастрофа! Где су сад те невладине организације?

Треба писати Европској унији, Бриселу, Вашингтону.

Теофилу су се од једа котрљале сузе. Писао је златним наливпером по хартији. Мастило се разливало.

„И то ће проћи!”, тешили су га, но узалуд.

„А ја сам чула да има и бројанице. Примитивац. Требало би забранити уношење бројаница у Скупштину.”

„Боже, госпођице, бројанице у дадесетпрвом веку?!”

„Ја се не бих зачудила ни да на литургију иде.”

Атмосфера у салону госпођице Хаџи Чаршије Салијери је била покварена.

Нико није могао утешити Теофила.

„Боже, куда ми идемо?!”

Белешка о аутору

Небојша Јеврић рођен у Бијелом Пољу 1959. Студирао, осуђиван, ратовао. Написао: *Црни кофер, Адамова глава, Тихи шаљ, Српски рулет* (десет издања), *Херој на мајарцу йутијује у Хаљ, Кокошињи раш, Осми шаљуљак, Приче уличарке, Ђавоље јаје и Мршви дим*, књига прича за коју је добио награду Задужбине Бранка Ђорђића.

Аутентична и несаломива личност, познат по својој непосредности, храбости и неустрашивости у истраживању и писању. Као новинар и ратни извештач, не бежи од тешких тема нити компромиса – увек тражи истину, чак и када то значи супротстављање општеприхваћеним наративима. Његов стил је оштар, бритак и бескомпромисан, али истовремено емотиван и дубоко људски.

Као писац, Јеврић има способност да препозна и прикаже сироге емоције и судбине обичних људи, посебно оних које је живот бацио на маргину. Његова дела су често пројекта меланхолијом, али и сувором реалношћу.

Приватно, он је човек страсти, неко ко живи интензивно и са уверењем да се истина мора рећи без обзира на последице. Не робује ауторитетима, нити се плаши осуде – његов глас је глас оних који су често нечујни. У српској јавности препознат је као човек који не зна за страх и који своју реч вреднује изнад свега. Написао је тринест књига.

САДРЖАЈ

ЛУДА КУБА.....	5
ТИТОВА НОГА	8
ЧЕДИНЕ ЗЕБРЕ	10
МОЗГОЊА	13
ПОКАЈАЊЕ	16
УРАНАК	19
СТУБ СРАМА	22
ИЗБОРИ	26
МУВЉИ МЕД	29
ПЕСНИК	32
ЧЕКАЈУЋИ ОКУПАЦИЈУ	35
АНАРХИСТА И ПРОКУРАТОР	39
ТИХИ ВЛАСНИЦИ	43
ВЕСЕЛЕ ДАМЕ У ЦРНИНИ	47
БАНКАРИ	50
МИЋО ПРОФЕСОР	52
БЕЛА КУГА	54
ДЕКОНТАМИНАЦИЈА	57
ЖУТА ЖАБА	60
ВАЉАТОРИ ДИВЧА ЖУТОГ	63
ЂИЛАС	66
ДИНКИЋ	69
ГРАЂЕВИНСКА МАФИЈА	72
ГРАЂАНСКИ ФУНДАМЕНТАЛИЗАМ	75
БАЈКЕ	77
ИНСПЕКТОР БРАНКИЦА	81
ЖУТА ИНТЕРНАЦИОНАЛА	84
ЈУНАК НАШЕГ ДОБА	88
КАДРОВИРАЊЕ	91
СМС	94
МИК	98

УКРОТИТЕЉИ БУВА	102
ДЕЙТОН	105
ПРОКРУСТОВА ПОСТЕЉА	109
КОНТРОВЕРЗНИ БИЗНИСМЕН	113
БУДИ КОНСТРУКТИВАН	117
ЛУСТРАЦИЈА	120
СУСПРЕТ	124
СПОНЗОРУШЕ	126
ТРАНСПАРЕНТНОСТ	130
ЛИХВАРСКА ИНТЕРНАЦИОНАЛА	134
ЛОПИНЕ	137
МОНЕТАРНИ УДАР	140
КУСТУРИЦА	143
СВАЂА У ФАМИЛИЈИ	146
ТРАНЗИЦИЈА	149
ЧАСТ	152
УА, АПСТИНЕНТИ	155
ЂУТАЊЕ	158
РАДОВАН У „ЛУДОЈ КУЋИ“	161
ДАЖДЕВЊАЦИ	164
ПЉАЧКА ПАРТИЈСКЕ ОЛИГАРХИЈЕ	167
ДЕОБЕ	170
ДУГО ПУТОВАЊЕ У ЕВРОПУ	173
ОБЕШЕНИ	176
ОПЕРАЦИЈА „ОЛУЈА“	179
ЕМИГРАНТИ	182
ХАПШЕЊЕ	185
ОКУПАЦИОНА КЊИЖЕВНОСТ	188
СМАРАЊЕ	191
ПАМЕТАРИ	194
КУВАНО ЖАБЉЕ МЕСО	197
ПРЕБИЈАЊЕ ВЕЗАНИХ	200
ДЕЦА И ТРАНЗИЦИЈА	203
НАРОДНИ ИЗБИРЦИ	206
УПЛАТНИЦЕ	209
ПРЕВАРАНТИ	212
ПОСЛАНИЦЕ С ПРОКЛЕТИЈА	215
ИГРЕ	218
ЂУТАЊЕ	221
УХВАЋЕНИ НА ЛИЦИНОМ МЕСТУ	224

ТУНЕЛ	227
БИЋЕ НЕШТО	230
ГОСПОДАР БАЈДЕН	233
ПРЕСУДА	236
ЕКС – ЕКСЕЛЕНЦИЈА	239
ГОСПОЂИЦА ХАЦИ ЧАРШИЈА САЛИЈЕРИ	242
ПЉУС У ЧАШУ	245
КУВАНО ЗМИЈСКО МЕСО	248
БАЛ ПОД МАСКАМА	251
ЖУРКА	254
ЦРНОГОРСКО-ЈАПАНСКИ РАТ	257
ДОКЛЕ ДА СЕ ТРПИ	260
ПЕТИ ПРСТ	263
ОПЕВАНО ЂУБРЕ	266
КРАДЕМО ТИ И ЈА: ДЕМО-КРА ТИ И ЈА, ДЕ-МОКРАТИЈА ..	268
ПРЕДИЗБОРНА ЂУТЊА	270
СРАМНО	272
БИЉАНА СРБ	274
ЧЕКАЈУЋИ ОКУПАЦИЈУ	276
БАНКАР	278
ОД АВАЛСКОГ ТОРЊА – ЦАМИЈУ	280
ЈАРИЊЕ	282
ЕКОНОМИЈА ТЕТКИНОГ ОТОМАНА	285
ЈЕСЕН У ЈУНУ	287
ЂЕНЕРАЛ	289
СПОМЕНИК ЏИНГИС КАНУ	292
ДРАЖИНИ СКОЈЕВЦИ	295
НАША СТВАР	298
БРАНИТЕЉИ	301
САМОКРИТИКА	304
ИЗВИЊЕЊЕ СРЕБРЕНИЦИ	307
ЕПИЛОГ, БРОЈАНИЦЕ	309
Белешка о аутору	313

**Небојша Јеврић
ЛУДА КУЋА
Прво издање
2025.**

За издавача
Небојша Кузмановић, Архив Војводине
Драгослава Живков Шапоња, Агора

Уредник
Небојша Кузмановић

Рецензенти
Небојша Кузмановић
Ненад Шапоња

Лекцијура и корекцијура
Мелита Пешић

Пријрема за штампу
Саша Пешић

Пласман
Интернет књижара АГОРА
тел. 064-648-2288
prodaja@agoraknjige.rs

Издавачи
АРХИВ ВОЈВОДИНЕ
Нови Сад, Жарка Васиљевића 2А
www.arhivvojvodine.org.rs

А Г О Р А
Зрењанин, Коче Коларова 12 А
Агора – издаваштво, Нови Сад, Илирска 16 А
e-mail: ns.agora@gmail.com; www.agoraknjige.rs

Штампа и топез
 SAJNOS
Нови Сад, Момчила Тапавиће 2

За штампарију
Радомир Ињац

CIP – Каталогизација у публикацији
Библиотеке Матице српске, Нови Сад

821.163.41-92

ЈЕВРИЋ, Небојша, 1959-

Луда кућа : жуте године / Небојша Јеврић. – 3. изд. –
Зрењанин : Нови Сад : Агора ; Нови Сад : Архив Војводине ;
2025 (Нови Сад : Сајнос). – 317 стр. ; 21 см. – (Библиотека
Посебна издања)

Тираж 500. – Белешка о аутору: стр. 313.

ISBN 978-86-6178-197-1 (Архив Војводине)

ISBN 978-86-6053-442-4 (Агора)

COBISS.SR-ID 169896969